

Borci so tudi danes aktivni ustvarjalci

Iz govora Janka Rudolfa na skupščini Zveze
združenj borcev NOV Slovenije

Na današnji skupščini zaključujemo proces združevanja naših treh organizacij, s tem izpolnjujemo sklepe, ki jih je sprejel zvezni kongres red letom dni v Beogradu. Z razvojem komunalnega sistema, ko se neprestano krepi vloga občine in vseh njenih organov socialistične demokracije, se je pokazala potreba po združevanju vodstev v zvezi, republikah in okrajih, zato da bi bili skupni napor organizacij bivših borcev, vojaških vojnih invalidov in rezervnih oficirjev bolj enotni, delovanje pa učinkovitejše in boljše. Hkrati s tem velja načelo, naj na območju občin organizacije ostanejo samostojne tako kot so bile doslej. S tem smo želeli doseči enakomernost delovanja na vseh področjih dejavnosti, ki jih imajo naše tri organizacije, hkrati pa tudi veliko bolj povezano in koordinirano delo, kar je prvi pogoj, da bodo v prihodnje vsa prizadevanja prav tako uspešna ali pa še bolj.

Tak razvoj seveda ni naključje, pač pa je odsev vseh progresivnih gibanj v naši jugoslovanski skupnosti v zadnjih letih, ki jih lahko označimo kot zelo plodno doboje notranje graditve na gospodarskem in družbeno-političnem področju, zlasti z vse večjim uveljavljanjem organov družbenega samoupravljanja v gospodarstvu in javnih službah. To je čas izjemnega razvoja socialističnih družbenih organov, ki temelje na družbeni lastni proizvodnji sredstev, s katerimi delovni kolektivni ustvarjajo dohodek in ga v skladu s socialističnimi načeli tudi delijo. To je hkrati tudi razdobje velikanske politične afirmacije socialistične Jugoslavije v mednarodnem življenju, v borbi za mir, aktivno sožitje med narodi in državami, ne glede na notranji družbeni sistem, zlasti med neanglajskimi državami — ki je dobilo svojo največjo potrditev prav na lanskem beograjski konferenci.

revolucionarjev, iz velikih dni našega osvobodilnega boja in svetlih vzorov revolucionarnih likov borcev za nove družbene odnose. Pri tem nam je legendarni lik tovariša Tita, ki je posebej naše revolucionarne zgodovine in borbe zanesljiv kazipol, ki je vsa ta desetletja neustrašno in neomahljivo stal na braniku borbe za interese delavskega razreda, delovnega ljudstva na sploh, za prave, res človeške socialistične odnose med ljudmi. V današnjem času globoko zajemamo iz neizčrpnega zakladnice humanizma naše revolucije, ki je bila vseskozi, tudi v času največjih preizkušenj tista nepremagljiva moralna sila, ki nam je dajala moči in poguma, da smo v tej borbi vztrajali in nam je tudi danes, prav tisto kot vedno doslej, nujno potrebno za premaganje vseh slabosti in težav, vseh ovir in zaprek, na katere zadevamo pri uveljavljanju velikih ciljev revolucije v vsakodnevnem življenju. Zato je seveda poročilo razumljivo, da imajo bivši borci prav zaradi svoje doslednosti in vztrajnosti in neomajne pripravljenosti stvari socializma in socialističnih družbenih odnosov, kakor tudi zaradi brzkompromisnega in principalnega njih odnosov med narodi uveljavljanja enakopravnosti in državni, zaadi vsakodnevne aktivne podpore, ki jo dajejo našemu državnemu in političnemu vodstvu, posebej pa še tovarišu Titu pri uveljavljanju take politike, tudi sedaj velik ugled med našim ljudstvom. Skratka, po najbolj splošni oceni je to organizacija aktivnih in vztrajnih borcev, ki je do kraja prežeta z zavestjo o potrebi doslednega nadaljevanja naše socialistične revolucije, ki se v polni meri zaveda svoje odgovornosti pred ljudstvom, tudi v današnjem času, zlasti pa pred mladimi generacijami, ki naj ob prevzemanju dolžnosti in odgovornosti za bodoči razvoj dobijo dovolj pobude

SKUPŠČINA ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV SLOVENIJE. Predsednik Janko Rudolf bere referat. Foto: Busić

Ko danes na tej združeni skupščini, ki naj bo napotilo za naše nadaljnje delo, dajemo obrazloženje organizacij bivših borcev, vojnih invalidov in rezervnih oficirjev za preteklo obdobje, moramo z zadovoljstvom ugotoviti, da so v našem burnem procesu socialistične graditve Jugoslavije tudi naše organizacije in članstvo dali dragocene prispevke k skupnim naporom vseh naših delovnih ljudi. Da je res tako, nam dokazujejo podatki o številni udeležbi našega članstva v organih, delavskih in družbenega samoupravljanja, v proizvodnji in v javnih službah, njihovo aktivno prizadevanje, da bi korakali vstrij z razvojem, da bi bili neprestano kos zahtevam časa in velikim ter dokaj zapletenim nalogam, ki jih moramo izpolnjevati v našem socialističnem družbenem sistemu, in to na čim bolj uspešen in učinkovit način.

Ob tem črpamo iz neskončnih virov naše revolucionarne preteklosti, iz veličastne borbe Komunistične partije proti izkoriščevalskim režimom v bivši Jugoslaviji, iz desetletnega požrtvovalnega ilegalnega dela aktivistov in

SKUPŠČINA ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV SLOVENIJE. Med delom skupščine je njena tričlanska delegacija položila vence na grobnico narodnih herojev.

Foto: Busić

NA VČERAŠNJI REPUBLIŠKI SKUPŠČINI

Ustanovljena Zveza združenj borcev NOV Slovenije

Združitev Zveze borcev, Zveze vojaških vojnih invalidov in Združenja rezervnih
oficirjev in podoficirjev v enotno organizacijo — Za predsednika Zveze izvoljen
Janko Rudolf

LJUBLJANA, 3. julija. — Dopoldne je bila v dvorani Slovenske filharmonije republiška skupščina Zveze združenj borcev NOV Slovenije, na kateri so se združile v enotno organizacijo Zveza borcev NOV Slovenije, Zveza vojaških vojnih invalidov Slovenije in Združenje rezervnih oficirjev Slovenije. Odprl jo je J. Rudolf in pozdravil predstavnike Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, predstavnike JLA, zveznega odbora Zveze združenj borcev NOV Slovenije, delegacije Zvez združenj borcev NOV iz drugih republik, oficirje JLA in druge goste.

Z enominutnim molkom so delegati in gostje počasi spomin umirili bivših borcev, tričlanska delegacija pa je nato v imenu skupščine odšla na Trg narodnih herojev in položila vence na grobnico narodnih herojev. Nato so delegati izvolili organe skupščine, zatem pa je predsedujoči Franc Leskošek dal besedo Janku Rudolfu, ki je imel izčrpen referat o bodočih nalogah Zveze združenj borcev, med-

Klanjšek-Vasja, Stane Runko-Mišo, Lojze Vindiš, Dušan Svava-Dule, Jože Cvikelj, Anton Gregorič, Ivan Jan, Vinko Kopic, Božo Hrovat, Matjaž Kuhar in Rudi Matko. Govorili so o družbeno-politični vlogi in nalogah invalidskih organizacij v obdobju, ko dosedanjem delu Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev ter o bodočih nalogah, ki obsegajo predvsem vojaško strokovno izpopolnjevanje rezervnega starejšinskega kadra in prenašanje izkušenj in tradicij NOB na mlade generacije, kakor tudi obrambno vzgojo vsega našega prebivalstva. Nadalje so delegati slišali še precej obširno obrazložitev dosedanjega dela sekcije političnih zaporov, internirancev in deportirancev, pa še o problemih in delovnih uspehih organizacije Zveze borcev v mariborskem, kranjskem in murskosoboškem okraju. Nekateri govorniki so imeli tudi nekaj konkretnih predlogov za hitrejšo in uspešnejše reševanje posameznih problemov, ki zadevajo borce in invalide, in ki jih je sprejelo kot napotilo za nadaljnje delo novoizvoljeno predsedstvo Zveze združenj borcev NOV Slovenije.

Nato so delegati v javnim glasovanju izvolili 21 člansko skupščino in petčlansko izvršni odbor enotne organizacije. Tako so bili izvoljeni v predsedstvo dr. Jože Benigar, Milan Bevc, Stane Bizjak, Jože Borštnar, Boris Čizmek, Slavko Furlan, Lojze Herman, Janez Japelj, Olga Kastelic, Marjetka, Jože Klanjšek, Vasja, Franc Krese — Coban, Vida Kulovec, Zora Maležič — Tina, Franček Mirtič, Ciril inž. Mravljica, Janko Rudolf, Stane Runko, Mile Smolinsky, Ferdo Setrajčič, Ivo Subic in Franc Susterski, v nadzorni odbor pa Alojz Zokaj-Džidž, dr. Dasa Benedikt, Ivan Kovarčič, Mica Fajdiga-Mihaljovič in Janez Goltnik.

Potem, ko so delegati s ploskanjem pozdravili vsebino pozdravnega pisma maršalu Titu in predsedniku Zveze združenj borcev NOV Slovenije Aleksandru Rankoviču, se je v imenu novoizvoljenega odbora Janko Rudolf zahvalil delegatom za zaupanje, potem pa je predlagal, naj bi skupščina izrekla zahvalo dosedanjemu predsedniku Glavnega odbora Zveze borcev Ivanu Mačku-Matiji, ki je 14 let uspešno vodil organizacijo, in ki se današnji skupščini zaradi bolezni ni mogel udeležiti. Skupščina mu je izrazila zahvalo in iskrene želje za čimprejšnje okrevanje.

Takoj po končani skupščini se je konstituiralo novo predsedstvo. Za predsednika Zveze združenj borcev NOV Slovenije je bil izvoljen predsednik pripravljalnega odbora Janko Rudolf, za podpredsednika Franc Krese-Coban in za sekretarja Stane Bizjak.

-vš.

POSLANICA ALEKSANDRA RANKOVIČA OB DNEVU BORCA

ŠE NAPREJ V PRVIH VRSTAH

BEOGRAD, 3. jul. (Tanjug.) — Predsednik zveznega odbora Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije Aleksandar Ranković je poslal članom zveze poslanico ob 4. juliju, dnevu borca. Poslanica se glasi takole:

»Tovariši in tovarišice, borci narodnoosvobodilne vojne!

To leto, kot tudi prejšnja, praznujemo 4. julij — dan borca v spomin na veliki in slaven datum usodnega leta 1941, ko je Komunistična partija Jugoslavije na čelu s tovarišem Titom pozvala na oboroženi upor vse naše narode, ki so se po zlomu stare Jugoslavije, prepušeni na milost in nemilost fašističnim okupatorjem, znašli v največji nevarnosti za svojo nacionalni obstoj.

Nesporna je zasluga Komunistične partije Jugoslavije, ki je na fašistično zasuznjevanje, na nacionalno izdajo reakcionarnih vladajočih krogov odgovorila s pozivom na upor in je v tem času, ko so fašistični osvajači bili na vrhuncu svoje moči, prevzela nase vso odgovornost za usodo domovine. 4. julij 1941 pomeni zgodovinsko prelomnico v življenju naših narodov.

Upor ter vse večji razmah narodnoosvobodilnega boja sta vsemu svetu pokazala, da jugoslovanski narodi niso pokorjeni, da so se od prvega dne postavili na stran vseh svobodoljubnih narodov, ramo ob ramo z Rdečo armado in narodi ZSSR v velikem splošnoevropskem boju za uničenje najhujšega sovražnika človeške svobode in napredka — za uničenje fašizma.

Vsi poskusi sovražnika, da bi s terorjem in orožjem razbil revolucionarni boj jugoslovanskih narodov, da bi jih razcepil in zapletel v bratoben boj, niso uspeli. Narodnoosvobodilno gibanje se je širilo in krepilo, resnica o našem boju pa je bila priznana vsovranski svet. Vsi poskusi sovražnika, da bi s terorjem in orožjem razbil revolucionarni boj jugoslovanskih narodov, da bi jih razcepil in zapletel v bratoben boj, niso uspeli. Narodnoosvobodilno gibanje se je širilo in krepilo, resnica o našem boju pa je bila priznana vsovranski svet.

veške in materialne žrtve. Borci narodnoosvobodilne vojne so pokazali velik heroizem in pripravljenost na največje žrtve. Do konca so ostali neomajni in zvesti ljudstvu ter Partiji, ki jih je vodila, kako je treba služiti ciljem, za katere so borili, in izpolnjevati naloge, ki jim jih je naložilo naše ljudstvo in vrhovni komandant tovariš Tito.

Tovariši in tovarišice! Tudi po vojni ste se prav tako v osvobodjeni domovini z navdušenjem in požrtvovalnostjo uvrstili v prve vrste graditeljev socializma, v boju za njen svobodni in neodvisen razvoj, za ohranitev in nadaljnje razvijanje pridobitev narodnoosvobodilnega boja. Sedemnajst let je minilo, odkar se je končala narodnoosvobodilna vojna. V tem zgodovinsko kratkem časovnem obdobju smo prehodili veliko in težavno pot. Vi ste bili zmeraj na najtežjih mestih in prevzemali največje odgovornosti pri obnovi, v spreminjanju zastarele države v močno in razvito industrijsko državo, kakršna je sedaj, pri graditvi sistema socialistične demokracije, delavske in družbenega samoupravljanja in komunalne ureditve. — V

● Nadaljevanje na zadnji strani

OB PROGLASITVI NEODVISNOSTI ALŽIRIJE

Titova čestitka Benhedi

BEOGRAD, 3. jul. (Tanjug.) Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku začasne vlade alžirske republike Ben Jusetu Benhedi tole brzojavko:

»Gospod predsednik, dovolite, da Vam čestitam in po Vas alžirskemu ljudstvu in začasni vladi alžirske republike ob rezultatih referendumu o samoodločbi, na katerem je alžirsko ljudstvo potrdilo svojo voljo, izraženo v herojskem sedemletnem boju za svobodo in neodvisnost.

Osvoboditev alžirskega ljudstva in njega zmaga, marveč daleč presega okvire vaše države. To je uspeh vseh narodov, ki se borijo za svojo neodvisnost, in vseh svobodoljubnih narodov na svetu. Alžirska narodnoosvobodilna vojna je dala neprecenljiv prispevek k dramatični zaosvojitvi narodov in osvoboditvi vse Afrike.

Privrženost svobodi, požrtvovalnost in enotnost, ki jo je alžirsko ljudstvo izpričalo v najbolj usodnih trenutkih svoje zgodovine, je jamstvo, da se bo preželo z istim duhom lotilo izgradnje svoje neodvisne države in ji zagotovilo zasluženo mesto v skupnosti narodov, ki se borijo za mir in enakopravne odnose v mednarodnem življenju. V tem prizadevanju bo alžirsko ljudstvo deležno podpore vseh mirovljubnih sil na svetu.

Tito Kennedyju

Beograd, 3. julija (Tanjug.) Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku ZDA Johnu Kennedyju tole brzojavko:

»S posebnim zadovoljstvom izražam Vaši ekscelenci v imenu jugoslovanskih narodov in v svojem imenu najlepše čestitke ob narodnem prazniku Združenih držav Amerike, z iskrenimi željami za blaginjo ameriškega ljudstva in za Vašo osebno srečo.

● NEW YORK

Posebni odbor OZN za jugozahodno Afriko je zahteval, naj njegova predstavnika, Vittorio Carpio in Salvador Martinez de Alva, takoj prideta v New York in poročata o svoji misli v jugozahodni Afriki. Od njih bodo zahtevali pojasnilo, ali sta res namenila odobro poročilo, ki trdi, da položaj v jugozahodni Afriki ne ogroža miru na svetu. Vittorio Carpio je sporočil, da tega poročila ni podpisal.

● RIM

Stavko 30.000 italijanskih grafičnih delavcev, ki se je začela 25. junija, so ponovno podaljšali za 120 ur. Sklep o tem so včeraj objavile vse tri italijanske sindikalne centre, ki so podarile, da so dosedanje stavke pokazale odločnost grafičarjev v boju za izpolnitev zahtev, ki se jim lastniški fiskalni še vedno upirajo. Splošna stavka grafičarjev se bo začela v vsej Italiji 6. julija.

● BERLIN

V Vzhodnem Berlinu je vzbudila zadovoljstvo vest, da so uvedli preiskavo protikorupcijskega parlamentarnega skupa v Bundestagu Heinrich von Brentano je prišel v London na tridnevni uradni obisk. Razgovorjal se bo s premierom Macmillanom, namestnikom zunanjega ministrstva Heathom, ministrom za vprašanja Commonwealtha Sandysom in drugim funkcionarji o pristopu Velike Britanije k Skupnemu trgu.

● LONDON

Bivši zahodnonemški zunanji minister in sedanjí voditelj krščansko-demokratske parlamentarne skupine v Bundestagu Heinrich von Brentano je prišel v London na tridnevni uradni obisk. Razgovorjal se bo s premierom Macmillanom, namestnikom zunanjega ministrstva Heathom, ministrom za vprašanja Commonwealtha Sandysom in drugim funkcionarji o pristopu Velike Britanije k Skupnemu trgu.

Proglasitev neodvisne Alžirije

Deklaracija francoske vlade o neodvisnosti — Slovesen prenos suverenosti v Rocher Noiru — Navdušen sprejem začasne alžirske vlade in oddelkov alžirske armade — Zadovoljstvo v OZN — Vrsta držav že prvi dan priznala Alžirijo

PARIZ, 3. jul. Dopoldne so v Parizu objavili deklaracijo o uradni priznanju alžirske neodvisnosti. Kmalu za tem je francoski visoki komisar v Rocher Noiru prenesel prerogative suverenosti na predsednika začasne izvršne oblasti Faresa, na poslopuju prefektura pa so izobesili alžirsko zastavo. Alžirsko ljudstvo je v velikim navdušenjem pozdravilo proglasitev neodvisnosti in člane začasne alžirske vlade, ki so danes popoldne prispeli v Alžir. Vrsta držav je že priznala neodvisnost Alžirije.

Pariz, 3. jul. (AFP). Danes ob 10.30 so objavili deklaracijo generala de Gaullea o neodvisnosti Alžirije. Deklaracija pravi:

»Z referendumom z dne 8. januarja 1961 je francoski narod priznal alžirsko prebivalstvo pravico, da odloči o svoji politični usodi v odnosu do francoske republike.

Z referendumom od 8. aprila 1962 je francoski narod odobril deklaracijo vlade od 19. marca 1962, ki bo predvidevala možnost, da se alžirsko prebivalstvo odloči za neodvisno državo, ki bo sodelovala s Francijo.

Z referendumom o samoodločbi z dne 1. julija 1962 se je alžirski narod izrekel za neodvisnost Alžirije, v sodelovanju s Francijo. Ustrezno vsemu temu in zato, ker odnosi med Francijo in Alžirijo odsej temelje na postavkah, ki so definirane z deklaracijo vlade od 19. marca 1962, izjavlja predsednik francoske republike, da Francija svačeno priznava neodvisnost Alžirije.

S to deklaracijo je postala Alžirija za Francijo neodvisna in suverena država. Rocher Noir, 3. jul. (Reuters). Potem ko je Francija priznala neodvisnost Alžirije, je francoski visoki komisar za Alžirijo Christian Fouchet danes formalno prenesel kompetence suverenosti na predsednika začasne izvršne oblasti Faresa. V mestu Alžir od davi palapa na zgradbi prefektуре alžirske nacionalne zastave.

začela prepevati nacionalne pesmi. Tkoj potem, ko so dvignili na jambor alžirsko zastavo, je predsednik začasne izvršne oblasti vrnil vrnjlostni obisk francoskemu visokemu komisarju.

Rocher Noir je že od davi na nogah. Ulice so ozaljsane s cvetjem. Na stavbah se vijole belo-zelene zastave. Tudi iz drugih mest poročajo o izredno svačnem vzdušju. Dopoldne je v Oran vkarakalo 800 borcev alžirske armade. Najprej so vkarakali v arabski del mesta, kjer so jih pričakovali že od ranega jutra. Nato so se oddelki alžirske vojske pokoli v evropski del mesta, kamor so vkarakali brez incidenta.

Glavni dogodek dneva pa je prihod članov alžirske vlade v Alžir. Predsednik začasne alžirske vlade Benhedi je namreč s člani vlade popoldne prispel z letalom iz Tunisa v Alžir, kjer ga je pozdravila velika množica. Reuter javlja, da je začasna izvršna oblast v Rocher Noiru zahtevala policijske okrepitve. V Rocher Noiru je prišlo večer šest francoskih tankov oboroženih s težkimi topovi.

New York, 3. jul. (Tanjug). Na sedanju OZN so toplo pozdravili rojstvo neodvisne Alžirije. Pričakujejo, da bo bodo sprejeli v OZN še pred zasedanjem Generalne skupščine, ki bo jeseni. Zadovoljstvo, ker so se končali krvavi boji, je nekoliko skrajšano sprčo vesti o nesoglasju v vodstvu alžirskega osvobodilnega gibanja. Toda v OZN izražajo upanje, da bodo alžirski voditelji našli izhod.

žav namerava zahtevati izredno zasedanje Generalne skupščine OZN, na katerem naj bi sprejeli v članstvo te mednarodne organizacije Alžirijo.

Tunizjska vlada je danes priznala neodvisnost Alžirije. Tudi švedska vlada je obvestila predsednika začasne izvršne oblasti, da priznava Alžirijo, kot neodvisno državo. Italijanski parlament je pred četkom debate o avtonomni pokrajini Furlanija — Julijska krajina burno pozdravilo rojstvo nove alžirske države, nekoliko kasneje pa je vlada uradno sporočila, da priznava neodvisno Alžirijo in predlaga vzpostavitev normalnih

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Delegacije na poti v Kairo

Kairo, 3. jul. (Tanjug). Prve delegacije na gospodarski konferenci razvijajočih se držav, ki se bo začela 9. julija v Kairu, bodo prispeli v glavno mesto ZAR danes in jutri. Za danes zvečer je napovedan prihod brazilске delegacije, v kateri je devet članov in jo vodi pomočnik brazilskega zunanjega ministra za gospodarska vprašanja. Mehiko bo na konferenci zastopal ugledni mehiški ekonomist Octavio Salas. Uradni predstavnik šileškega veleposlanstva v ZAR je včeraj izjavil, da bosta čilska opazovalca na konferenci veleposlanik v Kairu Raul Molina ter poseben predstavnik Čila za sodelovanje z evropskimi gospodarskimi organizacijami.

Japonske volitve

Volitvi rezultati niso zmeri najmoderneje merilo za priljubljenost te ali one stranke, posebno kadar so volitve delne, kakor so bile najnovejše volitve za polovico zgornjega doma japonskega parlamenta. Toda izrazit uspeh, ki ga je dosegla vlada, je liberalno-demokratska stranka na teh volitvah, ponovno potrdila v ospredju dve pomembni dejstvi iz japonskega političnega življenja: da japonski volivci v precejšnji meri pripisujejo gospodarski vzpon in dvig življenjske ravni na japonskem v zadnjih letih konservativcem (podoben primer je v Zvezi republik Nemčiji) in da je razcep na Socialistično stranko in Socialnodemokratsko stranko v socialističnem gibanju zelo drago veljal in še vedno drago velja levo, posebno socialne demokrate.

Ze pri površni analizi vzrokov za zaostajanje leve v parlamentu se pojavi dejstvo, da levi nima skoraj nobenega vpliva na konservativnem podelju, ki je še vedno pod vplivom desnice. Podpora sindikatov razcepljeni levi na volitvah dosti ne pomaga, ker gre v tem primeru za vsak posamezen glas. Glas najbolj konservativnega kmeta velja prav toliko kot glas univerzitetnega profesorja, ne glede na to kakšen položaj uživa eden ali drug v družbi.

Kar zadeva Komunistično partijo, s katero v nekaterih pogledih sicer sodeluje Socialistična stranka, ta tudi ni mogla doseči na volitvah posebnih uspehov, če upoštevamo, da je njena politika zelo neprožna in neredna za japonske razmere. KP sodi, da je Japonska še zmeraj v nekakem kolonialnem položaju do ZDA in da mora biti glavna oslona usmerjena predvsem proti severnoamerikanskemu imperizmu, ne pa toliko proti domačim kapitalistom. Seveda pa je glavni razlog za volitvi poraz levice njena razcepljenost, ideološka in akcijska.

To nikakor ne pomeni, da vlada v vrstah liberalno-demokratske stranke vzorna sloga. Tudi tukaj je opaziti določa trenja, boje za vpliv, spletke in sklepanje raznih trenutnih zavezništva znotraj koalicije. Toda to so v glavnem frakcijski boji za vpliv in položaje, ne pa za ideološka vprašanja, za vprašanja taktike, ne strategije.

Toda še bolj od uspeha vladajoče stranke je značilen uspeh budistično pobarvane stranke Soka Gakai, ki je prišla po številu sedežev na tretje mesto, takoj za Socialistično stranko. Ta uspeh bi moral biti bolj od povečanja števila sedežev za Liberalno-demokratsko stranko v nemirni levici. Uspeh Soka Gakai namreč nedvoumno kaže na določen premik na desno v japonskem političnem življenju. Ta premik še ni tako velik, da bi moral povzročiti preplah, a dovolj pomemben, da ga levi ne bi smela prezreti, če se hoče izogniti še večjim neuspehom v prihodnosti. Prva izmed neuspešnosti pa bi bila revizija japonske ustave — po okusu desnice.

B. Fahor

OB RAZREŠITVI TREH ČLANOV GENERALŠTABA ALN

Politična kriza v FLN

Podpredsednik Ben Bela odpotoval v Tripolis in se desolidariziral z ukrepi začasne alžirske vlade — Alžirska vlada poziva k enotnosti in absolutnemu spoštovanju njene avtoritete, degradirani oficirji pa osporavajo zakonitost njenih ukrepov

TUNIS, 3. julija. — Zaradi politične krize v alžirskem osvojenem gibanju, ki je nastala, ko je začasna alžirska vlada razrešila tri visoke oficirje alžirske generalštaba, so se v Bengasiju (Libija) sestali podpredsednik alžirske vlade Krim Belkadem, minister za predsedniške posle ZAR Ali Sabri in podpredsednik začasne alžirske vlade Ben Bela, ki je 1. julija iz Tunisa nepričakovano odpotoval v Libijo. Razgovori v Bengasiju so po vseh iz alžirskih krogov potrdili nesporno avtoriteto začasne alžirske vlade.

Na večer pred referendumom je začasna alžirska vlada poslala alžirski armadi dnevno povelje z obvestilom, da je razrešila tri člane generalštaba. Dnevno povelje pravi med drugim, da »začasna alžirska vlada ne more trpeti nobene dejavnosti, ki bi utegnila izpodkopati avtoriteto začasne alžirske vlade pri njeni nalogi ali v armadi. Zato uk-

azuje vsem vilajetom, vojakom in oficirjem naj ne dovolijo nikakršnega kršenja avtoritete začasne alžirske vlade od strani neodgovornih elementov, katerih dejavnost bi lahko povzročila notranje spopade, odvzela narodu njegovo suverenost in vzpostavila diktaturo v korist sil, ki jih je ustvarila kolonialna struktura».

Podpredsednik začasne alžirske vlade Ben Bela se ni solidariziral s tem poročilom, marveč je v Tripolisu 1. julija izjavil:

»Del začasne alžirske vlade je središnji sklep razpustiti komando nacionalne armade ter zamenjati njenega komandanta in člane komande. To je resna stvar in s tem sklepom se nikakor ne strinjam, niti ne bom prevzel odgovornosti za njegove posledice. Ta sklep bo imel resne in nevarne posledice za prihodnost dežele in za njeno neodvisnost».

Istega dne so trije degradirani oficirji — kakor poroča AFP — izjavili predstavnikom tiska, da je generalštab armade organ, ki je osnova Nacionalni svet alžirske revolucije (CNRA) in da ima zato samo CNRA pravico razpustiti ga. Po izjavi teh oficirjev je sklep, ki ga je sporočila začasna alžirska vlada v soboto večer, nezakonit.

Naslednjega dne je po poročilu AFP komandant zahodne fronte generalnega štaba objavil sporočilo, ki pravi med drugim, da se je v dneh od 27. maja do 7. junija v Tripolisu sestala CNRA in ponovno izkazal zaupanje v vse članove CNRA v generalštab in da »bodo vsi borci in oficirji alžirske armade še naprej poslušali samo ukaze načelnika generalnega štaba».

To sporočilo je 2. julija v Tunisu komentiral predstavnik začasne alžirske vlade. Dejal je, da teksti nepoznane izvora, ki jih pripisujejo bivšim članom generalštaba, skušajo zvesti med glave stališč, ki so jih zavzeli posamezni vilajeti in njihovi šefi.

Odgovorne osebnosti drugega, tretjega in četrtega vilajeta, avtonomnega področja Alžirije in federacije FLN za Francijo, pa so 24. in 25. junija v mestu Alžir sprejele resolucijo, ki obsoja degradirane člane generalnega štaba in zahteva, da napravi vlada konec njihovim dejavnostim, tako v Alžiriji, kakor vzdolž alžirskih meja.

Včeraj je premier Benheda v Tunisu govoril o »nekaterih avanturističnih in o »določenih demagogih«. Dejal je:

»Povemo jim, da jih nard ne bo sprejel, pa naj prihajajo od koderkoli. Narod hoče svojo državo, zato pa so mu potrebni varnost, mir in enotnost. V sedanjih okoliščinah je edina rešitev v enotnosti in v priznavanju avtoritete začasne alžirske vladi. Pozivamo širšo alžirsko začasno alžirsko vlado, ki se bo jutri vrnila v Alžir».

Načelnik oddelka za propagando avtonomnega področja Alžirije polkovnik Taibi pa je včeraj na konferenci za tisk dejal:

»Začasna alžirska vlada je simbol. Kdor koli izmed voditeljev bo gojil osebne ambicije, bo brez oklevanja odstranjen in nevratiziran».

Tunis, 3. jul. — Razgovori v Bengasiju med Bel Kasemom, Ali Sabriem in Ben Belom so potrdili avtoriteto začasne alžirske vlade. Razčistili so tudi to, da degradiranje bivših članov generalštaba v nobenem primeru ni naperjeno proti karerakom ali dvajsetih ministrom začasne alžirske vlade.

Tako poudarjajo v pooblaščenih alžirskih krogih, ki škričati opozarjajo tudi na to, da se začasna alžirska vlada ni nikoli spustila v polemiko ali v kritiziranje podpredsednika Ben Bele. Egiptovska agencija MEN javlja iz Tunisa, da je minister za informacije alžirske začasne vlade Jazid izjavil, da sta se obe strani (Bel Kasem in Ben Bela) sporazumeli, da ne bodo objavili nobenega sporočila, ki bi utegnilo vnesti zmedo v sedanjih položaj. Jazid je sporočil, da je Ben Bela za enkrat odločil vrnitev v Alžir.

Minister za predsedniške posle ZAR Ali Sabri je davil iz Bengasija dopotoval v Tunis. Najprej se je razgovarjal s tunizijskim predsednikom Burgibo, nato pa z alžirskim premierom Benhedo. Temu sestanku je prisostvoval tudi Bel Kasem.

Premier Benheda je za danes, ob 15. uri napovedal svoj odhod v Alžir. Z njim bo odpotovalo tudi devet članov alžirske vlade.

Tunis, 3. jul. (MEN). Tiskovna agencija ZAR javlja, sklenilo se na sosesilivni konferenci vira, da je podpredsednik začasne alžirske vlade Ben Bela odklonil kakršnokoli kompromis glede svojih stališč do začasne alžirske vlade.

ANDRADE DOBIL ZAUPNICO

Rio de Janeiro, 3. jul. (Reuters). — Brazilski Kongres je danes potrdil imenovanje Maura Andradeja za novega brazilskega premiera, in sicer z 222 proti 51 glasovom.

Novi predsednik brazilске vlade, ki mu je 47 let, je bil doslej predsednik senata, pripada pa Socialno-demokratski stranki, ki ima največ sedežev v Kongresu.

Pričakujejo, da bo premier Andrade še danes imenoval člane svoje vlade.

Mauro Andrade je na položju predsednika vlade naslednik bivšega premiera Nevesa, ki je pred tednom dni odstopil, da bi kandidiral za senatorja. Za Nevesovega naslednika je predsednik Goulart najprej predlagal dosedanjega zunanjega ministra Santiaga Dantasa, vendar je predstavniški dom ta predlog zavrnil. Predsednik Goulart je nato predlagal za premiera Maura Andradeja.

IZVAJANJE »HALLSTEINOVE DOKTRINE«

SANKCIJE PROTI LAOSU

BONN, 3. jul. (Tanjug). — V svojih naporih za notranjo uralitev in pomiritev v jugovzhodni Aziji s sprejemom nevtralnega statusa se je Laos zdaj zapletel v spopad z uradno politiko Zahodne Nemčije. V Bonnu so objavili, da bo »Zvezna republika uveljavila sankcije, ki jih določa »Hallsteinova doktrina«, če bodo potrdili sklep laoske vlade o navezavi diplomatskih odnosov z Vzhodno Nemčijo».

S to grožnjo je bonnska vlada napovedala, da bo pretrgala diplomatske stike z Laosom, in to prav v trenutku, ko je v Zenevi konferenca 14 držav o Laosu, na kateri naj bi določili načela za neoviran razvoj te države.

Ceprav je sporočilo bonnskega zunanjega ministrstva glede tega, kakšne bodo posledice laoskega pripoznanja DR Nemčije, precej nedvoumno, pa današnji listi vendarle izražajo pomisleke in dopuščajo možnost, da bi uporabili druge sankcije. Hallsteinova doktrina, »Süddeutsche Zeitung« opozarja na »daljnosežne politične posledice, ki bi jih utegnila imeti prekinitve odnosov z Laosom za interese Zvezne republike».

V Bonnu pa se hkrati krepijo težnje za ublažitev spora, ki je nastal med Zvezno republiko in Irakom zaradi otvoritve generalnega konzulata DR Nemčije v Bagdadu. Kakor so objavili, so dobili iz poročila veleposlanika von Barge-na, ki je prišel pred nekaj dnevi referat v Bonn, vtis, da Irak ni diplomatsko priznal Vzhodne Nemčije, pa čeprav tega ni hotel potrditi.

Podobno je ravnala Zvezna republika tudi lani nasproti Združenim arabskim republikam, ko se je — po javni grožnji, da bo pretrgala diplomatske stike s Kairo, če bodo v ZAR odprli vzhodnonemški konzulat — pozneje premislila in se je zadovoljila s posamljenim, da so »naknadno ugotovili, da vendarle ne gre za diplomatsko priznanje».

Kriza vesti — vzrok za samomor de Larminat

Pariz, 3. jul. (AFP). Predsednik vojskega sodišča, general Edgar de Larminat, ki je včeraj napravil samomor, je zapustil poslovilno pisno, v katerem pravi, da se je odločil za usodni korak, »ker je spoznal, da ni sposoben izpolniti nalog, ki mu jih nalaga funkcija predsednika vojskega sodišča».

Pred vojskim sodiščem bi se moral obnoviti proces proti bivšemu generalu Salanu, na smrt, na ponovnem procesu, ki je sledil njegovi aretaciji pa na domsko ječo. Tožilec je vložil priziv.

ZASEDANJE EKONOMSKO-SOCIALNEGA SVETA OZN

»Desetletje razvoja OZN«

Glavna točka razprave bo U Tantov program za gospodarski dvig držav v razvoju

ZENEVA, 3. jul. (Reuters). — V Zenevi se začne danes zasedanje ekonomsko-socialnega sveta OZN (ECOSOC), ki bo obravnaval osnutek programa za razvoj manj razvitih področij na svetu, imenovanega »Desetletje razvoja OZN«. Razprava o tem programu je glavna točka dnevnega reda tega važnega zasedanja ECOSOC.

Program desetletnega razvoja članice svetovne organizacije določa, da se mora nujno povečati narodni dohodek razvijajočih se držav za 5 odstotkov na leto, tako da bi se lahko čez 25 do 30 let podvojili sedanji življenjski standard teh narodov.

Program »Desetletje razvoja OZN« je pred nekaj dnevi objavil vršilec dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tant. Pričakujejo, da bo U Tant sodeloval pri delu ECOSOC.

OZN hoče tako izpolniti naloge, ki jo je prevzela na lanskem zasedanju Generalne skupščine, ko so sklenili povečati pomoč državam, ki se razvijajo. Program »Desetletje razvoja OZN« bo na dnevnem redu letošnjega zasedanja Gen. skupščine. ECOSOC bo na zasedanju predložil

Generalni skupščini poročila za simbolizirano uspešno izpolnitev programa, katerega poglavitni namen je, pospešiti razvoj zaostalejših področij sveta.

Na dnevnem redu sedanjega zasedanja ECOSOC, ki ima 30 točk, je tudi poročilo skupine predstavnikov desetih včlanjenih držav o gospodarskem razvoju v zvezi s splošno razorožitvijo ter o ukrepih, ki bi jih bilo treba uveljaviti, da bi odvrnili posledice splošne razorožitve, zlasti pa, da bi zagotovili polno zaposlitev delavcev, ki so zdaj zaposleni v vojni industriji.

STUDENTOVSKO DEMONSTRACIJE V BRAZILIJU — Studentje v Rio de Janeiro so za 24 ur zasedli poslopje ministrstva za prosveto; zahtevali so tretjinsko zastopstvo v univerzitetnih upravnih organih. Dve sto vojakov v čeladah je, kakor kaže slika, izgnalo študente iz poslopja ministrstva. Incidentov ni bilo. (Foto AP)

ZADNJI DAN IMIGRACIJE PO STAREM — Španska ladja »Begoña« je 30. junija, zadnji dan starih imigracijskih zakonov, pripeljala v Southampton 147 emigrantov iz Jamajke in Trinidada. S 1. julijem so namreč v Britaniji začeli veljati veliki stroji predpisi za vvezljanje nebelopolnih emigrantov. (Foto AP)

IZ ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Novi zakonski predlogi

BEograd, 3. jul. (Tanjug). ZIS je poslal Zvezni ljudski skupščini v obravnavo več zakonskih osnutkov in odlokov. Na zadnjem zasedanju so bili poslanci obveščeni, da se bo Zvezna skupščina pred običajnimi poletnimi počitnicami sredi julija sestala še enkrat, da prouči te zakonske osnutke in odloke.

Gospodarska odbora obeh zborov Zvezne ljudske skupščine sta skicirala prvi seji za 10. julij, zakonodajna odbora pa dva dni pozneje. Prihodnji teden se bodo sestali tudi odbori za gospodarske organizacije, za prosveto ter za organizacijo oblasti in uprave.

Skupščinski odbori bodo obravnavali osnutek sprememb in dopolnitev zakona o bankah, zakona o jugoslovanskih tandardi, zakona o prispevku na izredne dohodke gospodarskih organizacij za leto 1962, zakona o sredstvih gospodarskih organizacij in zakona o prispevku k proračunom iz osebnega dohodka delavcev. Skupščinski odbori bodo razpravljali tudi o predloženih spremembah in dopolnitvah kazenskega zakonika in zakonika o kazenskem postopku.

Med akti, ki jih je ZIS poslal Zvezni ljudski skupščini v proučevanje, je tudi osnutek spremembe in dopolnitve odloka o obrestni meri na sklade v gospodarstvu, osnutek odloka o do-

rabi sredstev iz gospodarskih rezerv federacije za leto 1962, osnutek odloka o dopolnitvah zveznega družbenega plana za letošnje leto in osnutek odloka o spremembi odloka o najvišjih obrestnih merah, o katerih lahko banke sklepajo dogovore. Razen tega je ZIS poslal Zvezni ljudski skupščini tudi osnutek resolucije o trgovini.

Povečana proizvodnja papirja

Beograd, 3. jul. (Tanjug). Celotni obseg proizvodnje papirni industriji je bil v prvih mesecih letošnjega leta na ravni, ki jo predvideva družbeni plan in za 14% večji od proizvodnje v istem razdobju lanskega leta. To so danes ugotovili na sestanku izvršnega sveta. To so danes ugotovili na sestanku izvršnega sveta, na katerem so obravnavali proizvodnjo in izvoz papirja v zadnjih mesecih.

Na sestanku je bilo rečeno, da so v glavnem odstranjene največje težave — pomanjkanje surovin in nekaterih vrst industrijskih potrebščin, ki so zavirale normalno proizvodnjo. Zdal je pričakovati, da bo ta industrijska panoga v prihodnjih mesecih povečala proizvodnjo še za nekaj odstotkov. V minulih mesecih so najbolj povečale proizvodnjo — nad 20% — tovarna papirja in kartona »Količevac«, papirnica v Radečah, v Maglaju in druge.

Omenili so tudi, da v minulnem obdobju niso bile izpolnjene vse planske naloge v zvezi z izvozom papirja in drugih izdelkov te panoge. V prvih mesecih letošnjega leta so predstavniki papirne industrije v glavnem proučevali tuje trge, ker bo naša papirna industrija letos privratar izvoza večje količine svojih proizvodov na svetovni trg.

MEDNARODNO ŠTUDENTSKO SREČANJE V LJUBLJANI

Študent v sodobni družbi

Ljubljana, 3. julija. Tradicionalno mednarodno srečanje študentov, ki ga že od 1954. leta prireja vsako leto univerzitetni odbor v Ljubljani, bo letos v času od 4.—14. julija. Ta srečanja so okrepila zveze naše univerze z univerzami večine evropskih dežel in v mnogocem pripomogla k zbliznanju med študenti posameznih narodnosti. Letošnjega srečanja se bodo udeležili predstavniki tistih univerz, s katerimi vzdržuje univerzitetni odbor redne in živahne stike. Tako bodo prisli predstavniki študentskih gibanj iz univerz v Helsinkih, Stockholm, Varšavi, Neaplju, Poitiersu, Londonu itd. Prvič bodo letos sodelovali predstavniki študentskih zvez švice in Tunisa, socialistična zveza študentov Avstrije in predstavniki univerze v Trstu.

Vogelink pa o visokoškolskem študiju pravi:

Udeležence srečanja bo sprejela profesorica prof. dr. Makso Snuderl in predsednik Mestnega sveta inš. Marjan Tepina. Predvidevajo tudi izlet v Velenje, kjer se bodo gostje v razgovoru s predstavniki delavskega sveta seznanili s sistemom družbenega in delavskega samoupravljanja.

B. P.

PARACIN — Te dni so montirali v steklarni v Paracinu dve novi peči za topljenje stekla. Z njima bodo prihranili kakih 30 milijonov letno. Za razliko od dosedanjih trošila novi peči tečejo gorivo, kar je mnogo bolj ekonomično od premoga, steklo pa je boljše. Zato uporabljajo v njih topljeno steklo samo za ročno izdelavo steklene posode.

BEograd — Obratovati je začela nova beogradska tovarna papirja in lesovine »Beograd«. V začetku bo ta tovarna izdelala letno kakih 10.000 ton vseh vrst pisarniškega, tiskarskega in ovojnega papirja.

SPLIT — Tu je začela obratovati nova tovarna bonbonov, keksov in peciva, opremljena z zelo modernimi napravami. Tovarna bo zlasti v poletni sezoni preskrbovala dalmatinske turistične področje s svežim pecivom in slađoladom. Obojega je doslej v Dalmaciji primanjlovalo.

S SODIŠČA

STROGE KAZNI ZA PREKUPČEVANJE

Maribor, 3. julija. — Predsednik senata okrožnega sodišča, sodnik Branko Vizovisek je danes prečital sodbo zadržnim nakupovalcem, ki so se zavzeli za pridobivanje premoženjski koristi, in sicer: Vojgrin 1.200.000 din, Domjanik 700.000 din, Druževac 22.000 din itd. Sodisce je tudi prepovedalo Vojgrinu za 10 let, Polancu in Milinariču pa za 3 leta po prestopu kazni opravljati službo, s katero je zvezano samostojno razlaganje z družbenim premoženjem. M. K.

Nakupovalce trgovskega podjetja Rog Maribor Franc Vojgrin je bil obsojen na 6 let strogega zaporja in zaplenbo premoženja, Ernest Milinarič na 3 leta zaporja in 100.000 din denarne kazni, Tomaž Polanec na 2 leti in 2 meseca zaporja, Alojz Jurgec na 1 leto zaporja in 100.000 din denarne kazni.

Med prekupčevalci pa je bil obsojen Feliks Domjanik na 2 leti in 6 mesecev zaporja ter 100.000 din, Matija Druževac na 2 leti strogega zaporja in 100.000 din, Ludvik Silec na 1 leto in 6 mesecev strogega zaporja in 200.000 din ter Ivan Škanlec na 6 mesecev zaporja in 80.000 din denarne kazni. Razen tega so doželi plačati zneske, ki ustrezajo pridobljeni premoženjski koristi, in sicer: Vojgrin 1.200.000 din, Domjanik 700.000 din, Druževac 22.000 din itd. Sodisce je tudi prepovedalo Vojgrinu za 10 let, Polancu in Milinariču pa za 3 leta po prestopu kazni opravljati službo, s katero je zvezano samostojno razlaganje z družbenim premoženjem. M. K.

Poneveril je družbeni denar

Ljubljana, 3. julija. — Senat okrožnega sodišča v Ljubljani, ki ga je vodil sodnik France Miklavčič, je obsodil Jožeta Blasa na dve leti in šest mesecev zaporja, ker je kot prodajalec v trafikah in tržakih cesi v Ljubljani od lanskega septembra pa do letošnjega maja poneveril 888.000 dinarjev na škodo Tobačne tovarne v Ljubljani. Kot olastno okoli-

ščino so mu šteli invalidnost in da mora skrbeti za še dva nezletela otroka.

Na razpravi je Blas povedal, da je januarja ugovoril primanjkljaj 200.000 dinarjev, vendar tega ni prijavil upravi. Do marca se mu je primanjkljaj povečal še na 700.000 dinarjev. Predsednik sodišča 4. tem pa je pokazal v tej trafikni primanjkljaj 888.000 dinarjev. Pri sporodajali, ki je imela svojo zalogo tobačnih izdelkov posebej zadržanega, niso ugovorili nobenega primanjkljaja. Na Blas so ljudje postali pozorni kmalu spomnili, saj je v baru trobil z lahkovitimi prepeljene zneske, ki so očito presegali njegove finančne zmogljivosti. Zato so pregledali njegovo poslovanje. Tisti dan je pokazalo, da so bili pomisleki o poštenem izvoru zapravljenega denarja upravičeni.

Obsojen voznik

Ljubljana, 3. julija. — Pred okrožnim sodiščem v Ljubljani je bila danes razprava, ki jo je vodil sodnik France Arinac, proti 3-letnemu Markovu Curkoviču, ki je s tovarnim avtomobilom do smrti poškodoval Ivana Kolarja. Curkovič je bil obsojen na tri leta strogega zaporja.

Curkovič je 15. maja letos vozil tovorni avtomobil TAM-4500 iz Ljovida proti Kočevju. Bil pa je vinjen in brez vozniškega dovoljenja. Tisti dan je okrog 21. ure blizu stavbe Uprave državnih lovščak sešel voznik s hitrostjo okrog 50 kilometrov na uro. Ob tem pa je z brankom zadeli tovorni avtomobil »Wilys«, ki mu je pripeljal nasproti pravilno po cestni strani ceste. Na polovnem avtomobilu je bilo šest potnikov. Opaženo pa je bilo tako močno, da je Ivan Kolar, ki je dobil močan udarec v glavo, padel z avtomobila in na mestu oblezal mrtve. Tovorni avtomobil po nesreči ni ustavil, ampak je nadaljeval z vožnjo proti Kočevju, kjer so tudi našli Curkoviča. Preiskava Curkovičeve krivi je pokazala, da je bilo v njem za 1,8 promila alkohola, kar je znatno več kot dovoljujejo prometni predpisi. Na razpravi se je obtožene zagovarjal, da zato ni ustavil tovornjaka, ker je čutil le lahko opaznjen in ker naj bi videl v vzvratnem ogledalu, da poltovorni avtomobil nadaljuje vožnjo.

ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA

Finančne težave

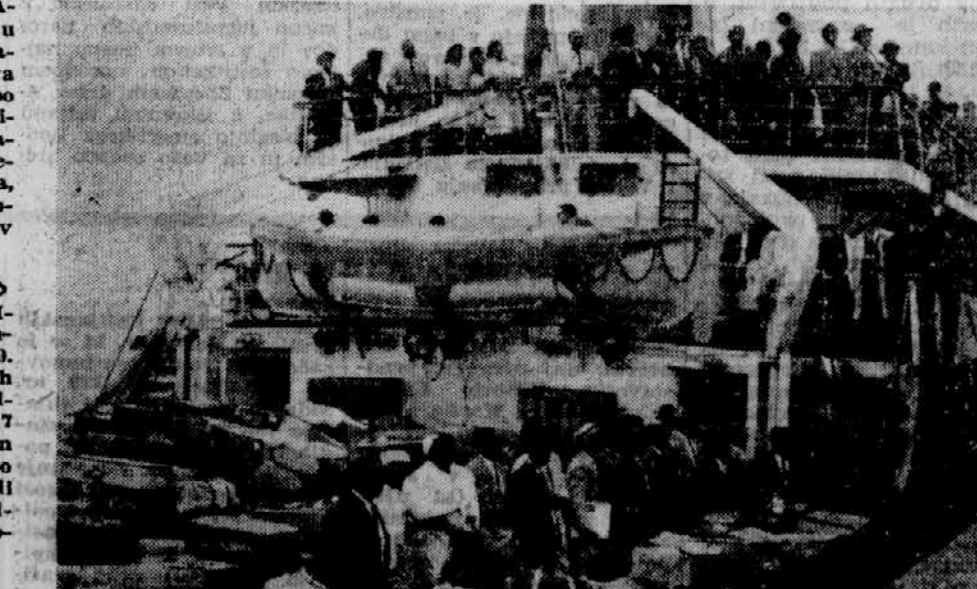
BONN, 3. jul. (Tanjug). — Zaradi težav, ki jih ima z uravnavanjem državnega proračuna za leto 1963, bo morala Zvezna republika prvič, odkar obstaja, izkoristiti tako imenovano »skladišvo za izredne primere«, predvideno z ustavo. Na podlagi te klavzule bi se znatno povečale finančne obveznosti pokrajn do federacije.

To možnost je napovedal finančni minister Starke, potem ko so že prva posvetovanja v vladi o novem proračunu pokazala, da je med predvidenimi dohodki in izdatki precejšnje neravnovesje.

Bonnska vlada naj bi predložila Bundestagu osnutek proračuna jeseni. Po sedanjih proračunih naj bi se izdatki zvišali za najmanj za 10 do 12 milijard mark. Letošnji proračun znaša 53,6 milijard mark. Minister Starke je napovedal, da bodo zagotavljeni znatno revirirani načrti ministrstev, razen predvidenih stroškov za oborožitev.

Da bi uravnovesila letošnji proračun, se je morala vlada prvič obrniti na domače tržiske kapitala za posojilo, ki znaša 1,8 milijarde mark zaradi naknadnih stroškov za subvencioniranje rudarstva in zvišanja plač državnih uradnikov, namesto predvidene milijarde.

Minister Starke pa je skeptično ocenil možnost, da bi vlada še nadalje v večji meri krtila svoje deficite na ta način, ker bo tudi gospodarstvo samo zaradi polemanja konjunktore prisiljeno iskati sred-

IZ GOVORA JANKA RUDOLFA NA SKUPŠČINI ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV SLOVENIJE

Naša revolucionarna preteklost naj nam bo nenehna vzpodbuda za premagovanje težav

(Nadaljevanje s 1. strani)

dohodki. Ti pojavi pri nas sicer niso bili tako številni, da bi zaradi števila pomenili težko rešljiv problem. Prav gotovo pa bi lahko ostali zelo nevarni, če jih ne bi z vsoto ostrino in doslednostjo takoj odpravljali in v vsakodnevni praktični dejavnosti uveljavljali naše socialistične cilje, ki smo si jih zadali.

V tem čim bolj praktičnem smislu moramo tudi razumeti svojo najvažnejšo dolžnost — prenašanje tradicij NOB v današnji čas. Prenašanje revolucionarnih tradicij na mladi rod je potemtakem velika in zahtevna naloga, ki se ne more izprati samo s predavanji, raznimi srečanji, preživljanjem, v pisanju spominov iz naše revolucionarne preteklosti, v učenju zgodovine osvobodilnega boja in revolu-

Čim uspešneje prenašajmo revolucionarne tradicije na mlade generacije

Če te uvodne ugotovitve v celoti veljajo za našo družbeno skupnost, se seveda prav tako svojico odražajo tudi v naših organizacijah, ki vključujejo tako udeležence revolucije, borbe, invalide, rezervne oficirje in podoficirje iz vojne, kakor tudi rezervne oficirje in podoficirje, ki so v aktivno življenje stopili po vojni kot rezervni oficirji in podoficirji JLA. Očitno je, da bo število udeležencev revolucije v naših organizacijah padlo, da pa bo seveda naraščalo v vsakem letu bolj število rezervnih oficirjev in podoficirjev in mladine, ki je svojo vojaško dolžnost opravila v JLA. Razumljivo je potemtakem, da moramo s tem dejstvom ob združevanju še posebej računati in da moramo tudi zaradi tega delovanja naše organizacije neprestano prilagajati dejanskemu stanju, če nečemo zaostati v svoji aktivnosti, zlasti pa tudi zato, ker je prav, da predvsem v svoji organizaciji naredimo vse, da bi bilo prenašanje revolucionarnih tradicij osvobodilnega gibanja za mlade generacije čim uspešnejše.

Naša današnja mladina pa je zelo zahtevna in kritična ter terja od bivših borcev, da s svojim ravnanjem tudi v današnjem času dokazujejo, da se njihove besede ne razlikujejo od dejanj, in da z lastnim zgledom prednjačijo v vseh tistih vprašanjih, ki so najvažnejša in najbolj odločilna tako za naš nadaljnji razvoj kot za položaj Jugoslavije v svetu.

Ob tem moramo posebej omeniti zlasti vprašanje, ki bo tudi med zelo pomembnimi predvidenimi dolžnostmi nove ustave in ki ga zaenkrat imenujemo rotacija kadrov. Kakor je znano, gre za to, da bi se posamezniki v prihodnosti ne preobremenjevali z najrazličnejšimi dolžnostmi, ker je to v preteklosti povzročalo mnoge pomanjkljivosti in težave. To bo brez dvoma prišlo do osvežitve v naše družbeno delovanje, hkrati pa bo zlasti mladim kadrom omogočilo intenzivnejše prevzemanje odgovornih dolžnosti. Na ta način se bodo lahko tudi uspešno vključevali v prihodnji proces sedanega in prihodnjega razvoja. To je potrebno posebej poudariti zato, ker v prav pri borcih še vedno prevladuje navada, da zelo neradi karkoli spustijo iz rok. Iz tega izvira podcenjevanje mlajših rodb in nezaupanje do njih, ki se pa zato marsikje le

Potrebno je nenehno družbeno-politično in strokovno usposabljanje borcev

Če govorimo o mestu in vlogi bivših borcev ter njihovem družbenem položaju v današnjem življenju in če želimo, da tudi v prihodnje, dokler bodo pač po svoji fizični in umski sposobnosti to zmogli, ostanejo aktivni sotorci našega sedanega dogajanja, potem se vsekakor na prvo mesto postavlja vprašanje nepretrganega družbeno-političnega in strokovnega usposabljanja našega članstva. To je seveda popolnoma razumljivo, če ugotovimo, da je nad 21.000 bivših borcev vključenih v organe oblasti ter delavskega in družbenega samoupravljanja, zlasti se, kar naloge teh organov v današnjem času niso preproste in zahtevajo mnogo družbeno-političnega znanja, splošne razgledanosti in idejno-politične trdnosti. Interes za poznavanje stvari našega gospodarstva in družbenega sistema, za poznavanje zakonitosti socialističnega družbenega razvoja pri nas, je med našim članstvom, ki ga je nad 50%, v vseh navedenih organih, zelo velik. Res je pa tudi, da bomo morali prav zaradi tega v prihodnje veliko več truda in napora vložiti prav v nadaljevanje bivših borcev, če hočemo, da bodo v teh organih socialistične demokracije odigrali tisto vlogo, ki jim pripada — vlogo zavestnega političnega činitelja, ki naj prednjači v čutu odgovornosti, pravilnem vrednotenju pravic in dolžnosti, disciplini in poštenosti in v vseh drugih vrlinah, ki so značilne za lik borca jugoslovanske revolucije. To je izredno važno vprašanje, ker imajo bivši borci v teh organih veliki vpliv pri vseh naprednih odločitvah, seveda pa tudi takrat, ko ponekod take odločitve niso najboljše.

Drugo vprašanje, ki je neposredno povezano s pr-

lucija ostala večno mlada, da bodo naše revolucionarne tradicije vedno na novo živile, da bodo te dajale pečat vsem našim bodočim dogajanjem in da bodo naše mlade generacije znale ceniti bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, enotnost prizadevanja in izvajanja skupnih nalog in vse tisto, kar je v naši težki in borbeni zgodovini najdragocenejše in da bodo vedno pripravljene to borbo nadaljevati, kajti to zagotavlja tudi v prihodnje ves uspeh in korist njihovih prizadevanj. Naše mlade generacije imajo prav v tem svojo veliko perspektivo, ki jih neprestano mobilizira, aktivira in ki jim v tej borbeni aktivnosti zagotavlja zadovoljstvo pri prevzemanju odgovornosti in opravljanju vseh tistih dolžnosti, zlasti za njihovo lepšo in srečnejšo prihodnost.

s težavo uveljavljajo, čeprav imajo vse pogoje. Ne smemo pozabiti, da je bilo prav smelo dviganje mladih kadrov med borbo zelo uspešno in eden izmed važnih elementov, ki je pripomogel k tako velikanskim uspehom. Zato pa moramo tudi danes prav borci pokazati za to največje razumevanje in tudi tu pokazati svojo zrelost, ki jo današnji čas terja od nas.

Ce si v okviru tako zelo na splošno postavljenih skupnih ciljev nekoliko poglobljeno ogledamo specifične naloge, ki jih imajo posamezne dejavnosti naše zveze in zaradi katerih so v glavnem tudi ostale tri samostojne organizacije na območju občine, potem je prav, da tudi v teh specifičnih nalogah razpravljamo s skupnih vidikov, kajti samo aktivnost na posameznih področjih, ki je v svoji vsakodnevni praksi tesno povezana s skupnimi cilji in nalogami, s skupnimi prizadevanji vseh delovnih ljudi naše jugoslovanske socialistične skupnosti, nam daje zagotovilo, da bomo tudi posamezne konkretne naloge »opravljali na način, ki bo v skladu tako z interesi našega članstva kakor tudi z interesi našega nadaljnega socialističnega razvoja.

zaposlitvi študirali na najrazličnejših rednih in izrednih šolah in ki so se z neverjetno voljo in požarnostjo lotili študija, kar ga tudi dokončali, pri čemer so zlasti razveselili vsi učni uspehi, ki so nadpovprečni.

Ce v tej zvezi omenimo samo rezultate, ki jih je dosegla Dopsina ekonomska šola, potem lahko smemo trditi, da so ti tolikšni (število slušateljev, ki so odstopili od študija je dosti manjše kot je bilo pričakovati), da lahko upravičeno trdimo, da je ta šola primer, ki daleč

presega okvire organizacije Zveze borcev, primer, ki je v celoti demantiral nezaupanje posameznih ljudi do te oblike študija, in ki je dal dragocene izkušnje za strokovno usposabljanje naših delovnih ljudi na sploh. Prav zaradi izkušenj te in drugih šol pa določeno število naših članov ni imelo strokovnih kvalifikacij ali pa so bile te pomanjkljive, se je GO ZB odločil in organiziral široko zasnovo akcije za strokovno izobraževanje in usposabljanje tistih članov, ki take strokovne usposobljenosti niso imeli. Čeprav je morda kazalo, da je ta akcija kampanjska in usmerjena na pridobivanje formalnih kvalifikacij, ki spriči novega gospodarskega sistema in delitve dohodka po delu izgubljajo svoj pomen, temu vendarle ni tako, kajti akcija je bila od vsega začetka usmerjena v pridobivanje strokovnega znanja, hkrati pa povezana z mnogo širšo problematiko, kot je n.p. pravilno zaposlovanje na ustreznem delovnem mestu in tako naprej, in je seveda zaradi tega dala mnogo večje rezultate od tistih, ki bi jih pričakovali največji optimisti. Gre namreč za široko organizacijo strokovnega usposabljanja v najrazličnejših oblikah, od obširnih seminarjev pa do daljših sistematičnih tečajev, ki naj prizadetim do-

polnijo pomanjkljivo znanje, oz. jih usposobijo tudi za druga delovna mesta. In še več — ta akcija je organizirano vzpodbudila zanimanje za nadaljnje šolanje in strokovno usposabljanje, ki je bilo dotlej pri marsikaterem borcu latentno, ker je obstajala bolj nedoločna želja, ni pa bilo dovolj organizirane pomoči in naporov, da bi se jim te želje uresničile. Zato je popolnoma razumljivo, da se je povečal interes za šolanje na šolah najrazličnejših stopenj in usmeritev in da bivši borci pri vseh teh prizadevanjih kažejo neverjetno vztrajnost in nočljivost v želji, da se strokovno čim-

SKUPŠČINA ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV. Delovno predsedstvo.

bolj usposobijo. Ob tem se je ponovno pokazala neovrnjena odločenost teh naših članov, da tudi v sedanjem razdobju ne ostanejo ob strani, da so sredstva življenja in dogajanja in da kljub temu, da je njihova povprečna starost dokaj visoka, tudi v sedanjem času s svojim osebnim zgledom pokažejo, kje je pot napredka in bodočega razvoja.

Te splošne ocene seveda ne morejo sprejeti posamezni primeri, kjer bi tudi nekateri naši člani želeli čim lažje in brez naporov uživati vse blagodati naših socialističnih pridobitev in živeti od zaslug od preteklosti.

ne pozornosti in vsa prizadevanja usmerjati v bolj enotno in skupno akcijo. Druga skupina, problemov, ki prav tak zahtevajo dosti pozornosti in prizadevanja, so vprašanja socialnega in zdravstvenega značaja. Tu gre za dejstvo, da je povprečna starost borcev in invalidov precej visoka in splošno zdravstveno stanje v tem smislu povprečno slabše ter zaradi tega terja bolj sistematično in organizirano skrb za pravočasno reševanje teh problemov. Organizacije borcev in invalidov so doslej na tem področju razvile precejš-

ne pozornosti in vsa prizadevanja usmerjati v bolj enotno in skupno akcijo. Druga skupina, problemov, ki prav tak zahtevajo dosti pozornosti in prizadevanja, so vprašanja socialnega in zdravstvenega značaja. Tu gre za dejstvo, da je povprečna starost borcev in invalidov precej visoka in splošno zdravstveno stanje v tem smislu povprečno slabše ter zaradi tega terja bolj sistematično in organizirano skrb za pravočasno reševanje teh problemov. Organizacije borcev in invalidov so doslej na tem področju razvile precejš-

Reševanje socialnih vprašanj borcev ne more biti ne privilegij in ne miloščina

Se dva problema stajata takoj pred nami, ki terjata stalno in sistematično skrb. To je socialno vprašanje tistih posameznikov iz naših vrst, ki zaradi slabega zdravja, zato ker imajo premalo delovne možnosti ali iz kakšnega drugega razloga, niso primerno materialno preskrbljeni in pa tisti, ki nimajo svojih primernih stanovanj. Oba problema se rešujemo, vendar je vrsta primerov, ki niso še zadovoljivo rešeni. So tu tudi precejšni problemi pri reševanju teh problemov posameznikov in občinam. Običajno se n.p. za priznavanje in druge oblike reševanja konkretnih socialnih problemov, kakor tudi kar zadeva stanovanjsko izgradnjo za tiste borce, ki niso udeleženi v delovnem razmerju, ne sliši opravičilo, da ni finančnih sredstev. Samo brežen pregled, kako ta vprašanja rešujejo po posameznih občinah, pa nam kaže, da v tem ni nobene logike.

Podobno je tudi v gospodarskih in drugih organizacijah, kjer sicer drža, da imajo močnejše organizacije večje možnosti, konkretno stanje pa je dostikrat zelo različno. To pomeni, da možnosti so, vsaj minimalne povsod, da pa je vprašanje, kako resno so se te problemi uredili in kakšne uspehe so pri tem dosegli. Še vedno ugotovimo, da gre za privilegij bivših borcev, ker so n.p. pri dodeljevanju stanovanj marsikje precej grešili, pa tudi posamezne naše organizacije so se pri tem zapirale same vase, je razumljivo, da konkretne in dosledne akcije doslej še ni bilo povsod.

V prihodnje bomo nujno morali ta vprašanja obravnavati popolnoma odprto in javno, z doslednim, štetim in javnim obravnavanjem stvari popolnoma odprti posamezne občine ali nepravilne zahteve, za vprašanje bomo morali postaviti na sejo OBLO.

Zlasti pa to velja za kmetijske gospodarske organizacije, ker od njihove sposobnosti in največji meri zavisi, kako hitro se bo odvijal proces, ki ga na kratko imenujemo družbeno preobrazba kmetijstva. V tem je pa tudi končna rešitev vprašanja, o katerih je govora.

njo dejavnost, ki je tudi dala že dokaj ugodne rezultate. Pri tem je pomembno vlogo odigrala vsa naša zakonodaja, ki je ta vprašanja, v celoti vzeto, ugodno rešila — tako na področju zaposlovanja, zdravljenja, ortopediranja kot tudi na področju upokojevanja in podobno — vse z namenom, — ne da bi ustvarjala neke privilegije, — da bi bili borci in invalidi v tem pogledu čim bolj izenačeni z drugimi državljani. Razumljivo je, da naša splošna zakonodaja v teh vprašanjih ni mogla do kraja zadovoljivo rešiti vsakega posameznega primera, kar je spričlo specifičnosti in razlik na posameznih območjih Jugoslavije tudi nemogoče.

Pač pa gre za to, da se ta vprašanja na zadovoljiv način rešijo tam, kjer je to edino možno, t.j. na območju komun. Ko govorimo o teh problemih, potem lahko ugotovimo, da so na območju naše republike zlasti zdravstvena vprašanja dokaj zadovoljivo rešena, čemer je seveda v precejšnji meri pripomoglo tudi zdravstveno zavarovanje, ki smo ga pred leti razširili na kmetijske proizvajalce.

Predvsem pa morajo vodstva zdravstvenih ustanov delati nestrane, ker so nekateri naši člani zamejarski svoje zdravstveno stanje, kar je dostikrat imelo hude posledice. Pravočasno zdravljenje pa je med najvažnejšimi nalogami skrbi za borce.

pa zelo počasi, zlasti tam, kjer gre za oddaljene kraje in ni takojšnje možnosti za racionalnejše in modernije obdelovanje zemlje. Zaradi takih in podobnih razlogov ponekod v občinah želijo ta vprašanja rešiti s pomočjo socialnega zavarovanja, s pokojninskimi in podobno, češ da bi se s širšim priznavanjem dvojnega šteta ti problemi rešili izven občin. Razumljivo je, da na tak način problema ne moremo rešiti. Kriterij je za priznavanje aktivne udeležbe v NOB, ki so pri nas zelo dosledni in strogi — prav tako tudi ves postopek — moramo tudi v prihodnje obrabiti na isti višini.

Rešitev takih in podobnih primerov pa je treba iskati v hitrejšem reševanju naših splošnih gospodarskih in družbenih vprašanj, to se pravi v izboljšanju gospodarstva, modernizaciji proizvodnje tako v industriji kot v kmetijstvu, v proučevanju produktivnosti dela, ustvarjanju večjega dohodka — skratka v krepitvi materialne osnove, ki nam edino lahko omogoči uspešno reševanje vseh drugih perečih vprašanj. Dolžnost naših članov pa je, da se prav sedaj, ko vodimo bitko za moderno proizvodnjo proti zastarelim in v bistvu obratnim konceptom v našem gospodarstvu, spet postavijo v prve vrste fronte za sodobna načela v proizvodnji in gospodarstvu za nenehno povečevanje proizvodnje in produktivnosti dela.

Zlasti pa to velja za kmetijske gospodarske organizacije, ker od njihove sposobnosti in največji meri zavisi, kako hitro se bo odvijal proces, ki ga na kratko imenujemo družbeno preobrazba kmetijstva. V tem je pa tudi končna rešitev vprašanja, o katerih je govora.

Naša generacija mora izpolniti svojo zgodovinsko nalogo

Posebno poglavje v delovanju naših družbenih organizacij je seveda tudi vsa zgodovinska, spomeniška in kulturna dejavnost, ki naj na dokumentiran način ohranja sedanjem in bodočim pokolenjem bogato gradivo iz naših najslavnejših dni naše zgodovine, in to seveda na najbolj verodostojen in nepopačen način, ki naj izpriča veličino naše borbe, humanost naše revolucije in kontinuiteto vseh naših današnjih in bodočih dogajanj kot neločljivo celoto revolucionarne borbe naših narodov. V to sodijo tako dela poklicnih zgodovinarjev, kakor najrazličnejši pisarski prispevki udeležencev revolucije. Skozi založniško dejavnost bi morali intenzivneje spoznavati zgodovinsko preteklost in revolucionarno borbo vseh jugoslovanskih narodov, ki je le ta kot celota dala največji pridobitev — bratstvo in enotnost vseh narodov Jugoslavije, ki bo tudi v prihodnje brez dvoma osnovni porok vsega našega napredka in razvoja. Prav tako pa bi bilo prav, da s povečano dejavnostjo na tem področju spoznamo vse jugoslovanske narode z našo preteklostjo, zlasti z našo revolucionarno borbo, kakor tudi z bojem slovenskega ljudstva za svobodo, ki tvori del naših skupnih naporov za osvoboditev in socialistično izgradnjo. Gre za to, da naša generacija v največji meri izpolni svojo zgodovinsko nalogo, ki jo ima spričo velika in enkratna dogajanja, ki je značilna za osvobodilno borbo jugoslovanskih narodov. To bi naj bil tudi za našo mladino neizbraten vir nadaljnjih pobud in vere v ustvarjalnost delovnih množic, če jih preveha neomajna zavest o nezadržanem poletu revolucije. Iz tega naj se tudi mlade generacije uče spoznavati največjo zgodovinsko resnico, ki jo je dala jugoslovanska revolucija, in ta je, da je ljudstvo v svojih naporih resnično nepremagljivo, če jo vodi taka revolucionarna sila, kot je bila naša Komunistična partija s tovarišem Titom na čelu, in če je pripravljena za uresničitev tega cilja žrtvovati vse, kar največ more.

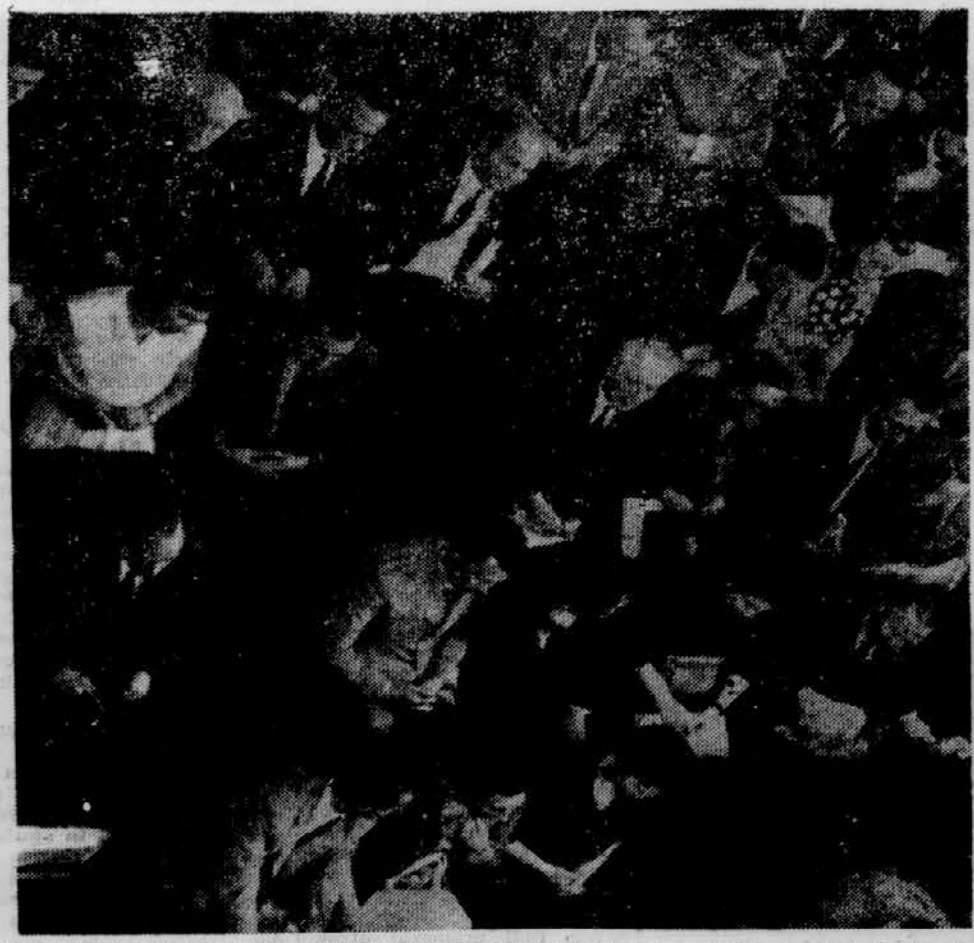
Naša dosedanja prizadevanja na tem področju, ki niso prav majhna, so kljub temu še vendarle preškrbna, da bi uspeli posredovati in izraziti vse tisto, kar je naša borba bila in kar je dala. Zato bomo seveda morali ta prizadevanja v prihodnje še bolj osredotočiti, biti bodo morala bolj organizirana in sistematična in tudi za to področje velja, da bomo morali biti v svojem delu bolj dosledni, kot smo bili doslej. To je hkrati tudi področje naše dejavnosti, ki se nanaša na družbeno-politično in strokovno usposabljanje našega rezervnega kadra. Prav je namreč, da rezervni oficirjem in podoficirjem — tako tistim, ki so bili udeleženci revolucije, kakor tistim iz mlajše generacije, ki so po vojni vstopili v naše aktivno družbeno-politično življenje, posredujemo v največji meri čimveč strokovnega znanja tako v organizacijskem, strateškem in taktičnem pogledu, kakor tudi v pogledu spoznavanja moderne orožja in vojne opreme, ravnanja z njimi, z njihovo učinkovitostjo, obrambo pred sovobodnimi vojnimi sredstvi ipd. Saj vemo prav mi, udeleženci revolucije, kako nam je prav tega znanja v osvobodilnem boju pripranjeno in kako bi bili

smo obravnavali samo najosnovnejša vprašanja, ki so značilna za prihodnje delo naše organizacije. Ob tem je treba opozoriti na sklep kongresa Zveze združenj borcev NOV pred letom, ki so opredelili naloge organizacij za vsa področja naše dejavnosti. Hkrati z izbranimi poročili vseh treh organizacij za današnjo skupščino so temeljita orientacija za naše delo v prihodnosti.

Za zaključek lahko povzamemo naslednje: vse naše organizacije, zlasti pa občinska in okrajna vodstva, še posebej sekcije internanc in zapornikov ter vojnih ujetnikov stojijo pred pomembnimi nalogami: usmerjati delo organizacij in članstva, ki je aktivni soustvarjalec naše socialistične stvarnosti, s prizadevanjem in odgovornostjo na vseh tistihih naše družbene dejavnosti. S tem seveda ne prevzamemo nalog, ki jih imajo Zveza komunistov, SZDL, sindikati in druge družbeno-politične organizacije kakor tudi številni organi naše socialistične demokracije, pač pa kot pomemben del naših zavestnih socialističnih sil, ki deluje vspovsod in ki prav v njih tudi v današnjem času in v prihodnosti neguje in razvija najlepše in najplemenitejše vrline naše revolucije. Kakor vedno moramo biti tudi danes naš pogled uprt naprej, vsa naša prizadevanja usmerjena v prihodnost, naša revolucionarna preteklost pa nenehna vzpodbuda za premagovanje vseh težav in zaprek, ki jih bomo še morali premagovati na nadaljnji zmagoviti poti.

Skratka: gre za to, da vse naše napore v prihodnosti najtesneje povežemo z vsemi velikimi prizadevanji vseh naših delovnih ljudi kot neločljivi sestavni del naše socialistične skupnosti, ki se prav tako kot vedno, dobro zaveda velike odgovornosti tudi za sedanost in prihodnost.

Foto: Busid

SKUPŠČINA ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV. Delegati poslušajo referat Janka Rudolfa v nadaljnjih nalogah Zveze

Foto: Busid

Iz pogovora z urednikom založniškega oddelka zavoda »Borec« V. Kavčičem

Založba za herojsko zgodovino

Raziskati in ohraniti smo dolžni vsako podrobnost, da bi mogli ohraniti podoba celote, je urednik sredi pomembnosti natančno izpovedal vodilni nagib mladosti, ki izdaja književna dela s tematiko narodnoosvobodilnega boja

našega in vseh drugih jugoslovanskih narodov. Založba je v današnji obliki zares mlada. Komaj štiri leta je tega, kar je v okviru zavoda »Borec« začela svojo založniško in revnolno dejavnost. Prizadevanje, katero goji, pa v svojih po-

glavnih oblikih skorajda ni mlajše od samega revolucionarnega boja. Človek tega obdobja je bil namreč s pisano besedo izpraveval že v prvih brigadnih listih, stenskih časopisih in drugih ilegalnih publikacijah. Po osvoboditvi se je naloge načrtno loteval glavni odbor Zveze borcev, dokler je ni prevzel Zavod »Borec«. In izpolnil jo je doslej z okrog 192.000 izdanimi izdaji ali približno 70 naslovi.

Raziskati in ohraniti — v teh dveh nedolčnihkih je pravi pravičnik, ki ga pripravljamo v mislih: **Kakšno so slogovne in vsebinske značilnosti te literature?**

— Literatura, ki jo izdaja ta založba, ima svoje značilnosti, s katerimi razširja tradicionalne literarne in historijske podatke. Predvsem je ta literatura dokumentarna, dokumentarna tudi tedaj, kadar se pisec hote odmakne od zgodovinske osnove in svojo pripoved oblikuje z umetniškimi tendencami. Predvsem se moramo zavedati, da sta predvojni in medvojni, revolucionarni čas, še vedno močno prisotna v zavesti velikega dela naših ljudi, tako tistih, ki jih naš zavod predstavlja kot avtorje knjig, kot tudi velikega dela bralcev. Pisec gre predvsem za to, da izpravi zgodovinsko resnico, kot so jo doživeli sami in jo s svojimi dejanji pomagali oblikovati. Tudi bralci ne zahtevajo nič drugega kot ravno to, ker v teh zapisih najdejo del svojega življenja, znane dogodke in ljudi, svedijo si spomin na veliki čas in si skušajo razjasniti še kaj, kar jim je od tedaj ostalo nejasno. Zato tudi v povestih in romanih iščejo in najdejo resnične dogodke in resnične ljudi, ki so jih sami poznali, in jih pogosto kritično ocenjujejo s kritičnim ocenjenjem s kritičnim ocenjenjem resničnosti, ki so si ga sami ustvarili.

Raziskati in ohraniti — kako? Samo s posplošujočim znanstvenim aparatom polikolnih strokovnjakov, ki pa mora dopolnjevati, razčlenjati in včasih tudi korrigirati na podlagi posameznih usod ljudi, krajev in pokrajin, če hoče priti do čim popolnejših izsledkov? Ali ne spleta založniška dejavnost tega zavoda s pisarji, ki jih priobčar, po najbolj naravni poti vez med znanostjo in vsem tistim, kar se ne zapisano živi

med ljudi? Vsa kopica teh vprašanj začenja splošno tisto, ki je zraslo na podlagi beletrističnega vrednotenja tega pisanja: **Dokument ali avtonomno umetniško oblikovanje?**

— Pisarje te dokumentarne in memoarske literature v večini primerov niso poklicni pisatelji, stilni in kompozicijski problemi so jim v glavnem neznani, zato svojo snov najraje oblikujejo kronološko, pri tem pa seveda imajo več ali manj sreče. Večinoma ocenjujejo svoje pisateljske zmožnosti popolnoma realno. Navadno nimajo umetniških ambicij. K pisanju jih silijo bogata osebnostna doživljanja in zavest:

Raziskati in ohraniti — komu?

— Predvsem mlajšim rodovom, da bi se ti iz preteklosti lahko učili za prihodnost. V resnici predstavljajo mladi rod najštevilnejši krog bralcev te literature. V njej najde dinamično dogajanje, ki odgovarja fantazijskemu svetu mladega človeka, moralne, socialne, nacionalne in druge vrednote, za katere je zlasti v dobi dorasčanja odprtega srca. Zgodovinska resničnost polpretekle dobe nudi vse to v izobilju. Dokumentarnost ima še svojo posebno vlogo, prej bi lahko rekli, da je odlika kot pa pomanjkljivost. V tej literaturi ni razkoraka med resničnostjo in napisanim ali pa je ta razkorak zelo majhen. Junaki teh zgodb so običajni ljudje iz naše bližine, mnoge je še mogoče videti in se z njimi pogovoriti, pa vendar so prestali nadčloveške napore in storili velika dejanja, tako velika, da v vsej naši literaturi preteklih časov ne najdemo enakih. Tako bo ta književnost tudi koristno gradivo bodočim zgodovinarjem in umetnikom, ki jih bodo zanimali globalni problemi človekove narave in njegovega bivanja v usodnih zgodovinskih dneh. In tako se znanstveni ter vzgojni pomen teh del medsebojno prepletata.

Raziskovati, ohraniti in posredovati torej široki publiki. Zavod »Borec« med vsemi slovenskimi založbami najuspešnejše in najbolj razveto prikazuje te publikacije. Vse to je bilo v prvih letih, ko je bil zavod založniško dejaven, javnost želi v prihodnje razširiti tudi na najzgodnejša tovrstna dela iz književnosti drugih, jugoslovanskih narodov. V letoš-

njem programu, ki ga bo založba v kratkem izpolnila, je le-ta pripravila književno tigo med drugim še dvojne del tujih avtorjev, ki opisujejo svoje doživljanje našega NOB: angleškega majorja Williama Jonesa »Dvahnajst mesecev s Titovimi partizani« ter novozelandskega zdravnika Rogersa »Gverilski zdravnik«. Zavod bo tudi prvi v Jugoslaviji izdal dokumentarno delo ruskega pisca Aleksandra Dunajevskega o legendarnem Aleksi Dandariu, ki se je v sovjetski Rusiji udeležil oktoberke revolucije. Pomembna je tudi zamisel uredništva, da v prihodnosti pripravi zbornik partizanskih ljudskih pesmi ter skuša določiti vire pa tudi vplive, ki so sodelovali pri njih nastanku. Takih zamisli imajo v uredništvu še in še. Ena, realizirana že lani, bo letos drugič obrodila pomemben uspeh. Gre za vsakoletni natečaj za Kajuhove nagrade, ki je bil letos mimo književnih del razširjen še na glasbeno in likovno. Medtem ko so se pisarji odzvali kar s 26 prispevki, je konkurirala na natečaju samo ena glasbena in dve likovni stvaritvi.

— Iz vseh teh opisanih razlogov je Borčeva knjiga dostopna in sprejemljiva najširšim slojem, starim in mladim, prodira tako rekoč v sleherno vas in tudi hoče dati najširšo podobo naše dežele v predvojnem in vojnem času. Med nekaterimi častilci »čiste umetnosti« seveda te knjige ne naletijo na posebno razumevanje in nekateri leposlovni kritiki se celo trudijo, da bi jih merili s čisto »literarnimi« merili. Ob tem pa kaj radi pozabljajo, da revolucionarno obdobje zahteva tudi zgodovinsko, faktografsko obdelavo, pozabljajo na vlogo, ki jo ta literatura ima pri vzgoji novih generacij, pri njihovem idejnem, socialnem in nacionalnem osvoboditvi. Funkcije te literature in marsikdaj določenih prednosti v primerih z »velikimi umetniki« ni mogoče zanikati in je v določenem pogledu ta literatura penadomestljiva. Lahko bi tudi trdili, da so njene vrednote vse premalo izkoriščene in da v njej zlasti vzgojni čimtelji lahko najdejo dragocen pripomoček. Ta literatura nam izpravi našega človeka, njegove probleme v zgodovinski prelomitvi, ki je pokazala vso njegovo človeško podobo.

Jože Smolej

Po štirinajstih letih

»Ob dnevu borca je morda umestno pogledati, kakšen je naš tisk, ki se ukvarja s tematiko narodnoosvobodilne vojne v raznih oblikah, z vprašanji nekdanjih borcev in njihovih organizacij. Slovenska revija Borec je izšla prvič leta 1949, v septembru. Lepo število stalnih naročnikov — okoli šest tisoč — kaže na širok krog njenih ljubiteljev. Povejte mi, prosim, kako je v reviji danes, po štirinajstih letih njenega izhajanja?»

— Gotovo vas zanima predvsem uredniški koncept našega tista, je deljal glavni in odgovorni urednik »Borca« FRANCE SOSTERŠIČ. Kot veste, je to glasilo Glavnega odbora Zveze borcev, v kratkem pa postane širše glasilo, namreč Glasilo Zveze združenih borcev narodnoosvobodilne vojne Slovenije, katere članici bosta tudi Zveza vojaških vojni invalidov in Zveza rezervnih oficirjev in podoficirjev. Naša naloga je predvsem objavljati zgodovinske, memoarske in leposlovne prispevke s tematiko ljudske revolucije in borbe Komunistične partije Jugoslavije in delavskega razreda od začetka do danes. S tem manifestiramo našo revolucijo tako slovenske kot jugoslovanske in prenesemo to tradicijo na mladi prihajajoči rod. Prav tako pisemo o boju proti kolonializmu in neofasizmu, o protifasističnih organizacijah v drugih deželah, seznanjamo pa bralce tudi s poglavitnimi notranjopolitičnimi dogodki in problemi. S tem želimo mobilizirati člane Zveze borcev za čim bolj učinkovito izpolnjevanje nalog. Obstoje pa še drugi problemi, ki jih revija skuša po svojih močeh reševati: hočemo pomagati borcem, ki rešujejo svoja življenjska vprašanja, ki uveljavljajo svoje zakonite pravice, pa tudi taktir, ko njihove organizacije potrebujejo organizacijsko pomoč.

— Kako prenašate revolucionarno tradicijo na mladi rod? — Tu je veliko poti, čeprav morda vseh še nismo v celoti izkoristili. Nesporo pa je, da se mladi ne uspejo z njo na našo revijo, zlasti za sestave, v katerih so opisana posameznika ali množična junstva naših ljudi. V pogovoru z naročniki dostikrat izvem, da revijo najprej prebere otroci. Tudi razni prostovolci delavci so mi povedali, da jim revija rabi kot koristen pripomoček za pouk zgodovine narodnoosvobodilne vojne in pri moralni vzgoji. Nismo pa mogli v reviji zadostiti vsem željam in potrebam. Zlasti je primanjlovala berila za doraščajočo mladino, to se pravi, za otroke nekako do štirinajstega leta. Zaradi tega se je uredniški odbor v sporazumu z glavnim odborom Zveze borcev odločil lanske leto izdati še eno revijo za namajšnje. Dali so ji ime »Kurirček«.

— Kakih posebnih težav res nimamo. Gradiva imamo v preobilici, vendar je seveda to gradivo največkrat v surovem stanju. Preden je zrelo za objavo, »oromo kajpak najprej temeljito izbrižati, nato pa se temeljiteje predelovati. Mnogi bralci bi radi, da bi jim objavljali prispevke v celoti, vendar, če bi to storili, bi morali imeti revijo najmanj še enkrat tolikšen obseg. Ker smo tudi organizacijsko glasilo, objavljamo tudi prispevke iz življenja v organizacijah Zveze borcev in njenih članov. Imamo posebno pravno posvetovalnico, in — da ne pozabim — tekoče objavljamo poročila in ocene knjig s tematiko narodnoosvobodilne vojne. Vsaj zabeležimo vse, kar izide v Jugoslaviji. Veseli nas, da si je revija pridobila širok krog stalnih sodelavcev, med katerimi so tudi pisatelji in priznani likovni umetniki. Sploh je likovna oprema »Borca« na priznani višini. Pred nekaj leti smo bili prav zato nagajani, naša revija pa je seveda, da bi književniki še bolj kot doslej sodelovali pri našem tistu.

— In vaši načrti? — O tem vam bom morda povedal kaj več po združitvi organizacij bivših borcev, ki se pripravljajo. Očitno je,

da se bodo naloge naše revije znatno razširile. Ukvarjali se bomo morali s novimi problemi, ko bomo postali še glasilo vojaških vojni invalidov in rezervnih oficirjev in podoficirjev. Seveda pa bo splošna platforma ostala: gojiti borbeno in revolucionarno tradicijo našega ljudstva.

F. N.

12 števil »Kurirčka«

... trije smo v družini, vsi beremo Kurirčka in moja želja je, da bi Kurirček izhajal dvakrat na mesec. ... vsi učenci želimo, da bi bil Kurirček še obsenejši. ... Tako in podobno, z vso o-

troško neposrednostjo in navdušenjem napisana pisma se zbirajo na uredniški mizi in pripovedujejo o velikem odzivu, ki ga je dosegal dvanaštev števil mladinskega mesecnika Glavnega odbora Zveze borcev NOV Slovenije in zavoda »Borec« doseglo med našo mladino. Isto pove tudi število naročnikov — 30.000. Kurirčka dviga mesto najbolj razširjenega mladinskega revije pri nas, saj ima ob tolikšnem številu naročnikov prav gotovo še trikrat ali štirikrat več bralcev.

Kurirčka je prikladal mladostni generaciji bralcev ziva potreba po reviji za otroke od desetega leta starosti navzgor, kakršne nismo imeli, a smo jo nedvomno močno pogošili. In s smotnim uredniškim načrtom, v tesni povezanosti z bralci in s širokim sodelovanjem naših pisateljev, likovnikov, nekdanjih borcev ter zbirateljev zgodovinskega gradiva je Kurirčka v razmeroma kratkem času uspelo izoblikovati trdnost vsebinsko podobo ter vzgojne smernice, ki jih je glavni urednik mesečnika Zoran Hudales prikazal takole:

»Radi bi, da bi postal Kurirček v resnici dober magazin za otroke, vzgajal naj bi jih v duhu ustvarjalnega socializma in gojil tradicije NOB. Prepričani smo, da bo Kurirček tako ohranil marksistične spomine iz te naše najbolj slavne dobe pred podoživljam, pa pomeni začetek redne letne knjižne zbirke del — »Kurirčkove knjižnice« — da bo najbrž že letos oživela.

Vsa ta nova pestrost, vsaka nova razširitev in nov prijem pa bodo v Kurirčku tako kot doslej poudarjali njegove osnovni namen — oživljanje tradicij NOB in obujanje spominov na revolucijo pri generaciji, ki je ni sama doživela, pa živi in odrasča sredi neneh neposrednih sadov.

rejših, in ki se ujemajo z zgodovinskimi dejstvi. Pravi tak odziv je Kurirček doživel med starejšimi sodelavci. Doslej še nihče ni odločil sodelovanja v tem mesecniku. Na kazalnih dosedanjih številk se je zvrstila iz dolga vrsta imen naših priznanih mladinskih književnikov, borcev in aktivistov NOB, ki so za Kurirčka napisali svoje spomine, in zgodovinskih strokovnjakov, ki v muzejih NOB zbirajo gradivo, pa ga v primernih oblikah posredujejo tudi mladini. Jemni se bo v tretjem letniku Kurirčka njihov krog še razširil. Kurirček bo začel namreč izhajati v večjem obsevu, na njegovih straneh bo prostor za aktualne rubrike nekaterih naših množičnih organizacij (Rdeči križ, taborniki, Ljudska tehnika) in starim, že uveljavljenim uredniškim oblikam se bodo pridružile nove. Likovno uredništvo Kurirčka bo prevzel slikar Vladimir Lakičević. Lanskoletno noveletno presenečenje za našino knjižico, pa pomeni začetek redne letne knjižne zbirke del — »Kurirčkove knjižnice« — da bo najbrž že letos oživela.

Vsa ta nova pestrost, vsaka nova razširitev in nov prijem pa bodo v Kurirčku tako kot doslej poudarjali njegove osnovni namen — oživljanje tradicij NOB in obujanje spominov na revolucijo pri generaciji, ki je ni sama doživela, pa živi in odrasča sredi neneh neposrednih sadov.

grafij na naše odre. Krivda je naša. Toda rične nam ne more zametiti, če smo od najstarejšega baletnega ansambla in po izkušnjah prvega srečanja z njimi pričakovali pomoč, in smo mislili, da bo njihovo delo tako uspešno, kakšne morajo biti bodoče festivalske zahteve.

Pričakovali smo preveč. Najzrejši ansambl nam je prinesel najbolj kompromisno zastavljen repertoar. Tri dela tujih koreografov; edino domače delo je ponovitev iz prvega baletnega biala. Gostovanje je izvedeno v dveh predstavah, dveh balet-

nih večerih. Prvi je sestavljen iz treh krajših baletov (Gibi, Čudoviti mandarin, Trilogijnik), drugi obseva celovečerni balet (Labodje jezero). Gibi (glasba D. Kabaljevskega, scenarij F. Guillot de Roda, koreografija Françoise Adre) nosijo močan pečat svetlega nizozemskega plesarstva. Balet brez zgodbe in poln bogato vobeno spominov na vojno in njeno razdeljevanje, uporni pogum in zmagoslavje po njenem koncu. Plesno gibanje je elementarno preprosto, zasnovano na ritmični delitvi akcentov med ansambl, ki nastopa kot celota in brez solistov. Izpovednost je ekspresivna in silna; plesni prostor raste v ravnih linijah; vizualne kontrole so prej ploskovite kot plastične trodimenzionalne; povezava s glasbo je tesna in čista, čeprav je od svoje zagrebške premiere do danes nekoliko popustila. Zal je, da gibom ni sledil napovedan balet Make, ki je njihovo stilno in vsebinsko nadaljevanje.

Čudoviti mandarin (glasba Bela Bartok, koreografija Dimitri Parlić) je še vedno le na repriza prvega baletnega biala. Tudi Franca Kastlova je kot prvič čudovita v vlogi prostitutke. Predrti svetlobni efekti pa so s svojo graficiteto to pot oslabilo markisatovo vrednost plesne ulice nad lokalnost, v katerem poteka plesna zgodba.

Trilogijnik (rojstna letnica 1919; glasba Manuel de Falla, scenarij M. Sierra, koreografija Françoise Adre) je vedri zaključek večera. Zgodba o veseli mlinarici, zaljubljenem corregidorju, ljubosumnem minarju in španjski folklori, ki jo je pred skoraj petdesetimi leti zahteval Diaghilov v čast in veselje svojih španskih baletnih protektorjev. Ni mogoče trditi, da to špansko ozračje in satirna komika močno kontemplativno značaja francoske koreografije ravno najbolj leži. Niti to, da je zagrebški ansambl po svojem temperamentu najbolj ustrezen za izvedbo. Balet je dokaj blede, konvencionalen in skoraj dolgočasen.

Zato nam je tembol žal, da nismo namesto Trilogijnika videli prav tako kot Make napovedane Balade o blodečem mesecu (glasba Radice), ki smo nanjo zelo radovali. In jo želimo videti čimprej.

S. Godnič

Naši filmi in revolucijski čas

Danes je tako, da ve več ko 60% filmskih gledalcev za NOB le po pripovedovanju, jo spoznava iz knjig. »Slavica«, naš prvi partizanski film, pa so gledali barci in aktivisti z vso resnostjo revolucije v sebi.

Nekateri sicer trdijo, da je filmov s tematiko narodnoosvobodilne borbe še preveč; berem — in soračnikom. Na tej poti smo se nekajkrat upehali; nekajkrat pa spoznal ljudje, ki so se v naših prvih povojnih filmskih naporih navduševali za znanje vojaške akcije, za uniforme, pirotehniko in privzdignjeno dramatičnost nekaterih filmov, ki smo jih šteli za filme iz NOB.

V resnici se nismo borili le za vojaško smago. Nosili smo v sebi revolucionarni ideal boljše prihodnosti. Tematika NOB za nas ni le spodobinsko obdobje, je trajni, izredno aktualni umetniški material, kot so trajne revolucionarne posledice. Koliko pa lahko naštemeje filmov, ki so resnično izrazili veliko človeško in humano psihološko dilemo med neangažiranjem in angažiranjem za boljši svet? Koliko je filmov, ki so jo prenesli v vizualno-akustični svet filmskega medija in ki bi znali ljudem sedanjosti (ljude) s novimi problemi, z novimi dilemami, ljudem noth (odločitev) nastopati vse spremembe, nastale kot neposredna posledica revolucijske smage?

Jasno je, da zahteva tako kreativna doba celovita filmska dela. Poglejmo nazaj: minili so časi, ko so nekateri ustvarjalci menili, da se je najbolje lotiti vojnijskih filmov, če zato, ker odpirajo možnost najglobljih dramskih zapletov. Tedaj so se naši filmi lotovali narodnoosvobodilne borbe, revolucionarne spomine, Uokvirjeno aktualnost, prisotnost človekove skromnosti, tovaršstva, soustvarjalnosti.

Sploh ni res, da je filmov s to tematiko preveč; da je »žanr« izčrpan. Kakšen »žanr« neki. Današnji čas jih iziava. Zetja po resnično človeški izpovedi jih spodbuja. To ni nikakršni zgodovinski filmski fond. In tudi ne gre za psihološkopetna ali pa vizualno-literarna področja, da ki jih še moramo osvoboditi. Recimo si preprosto: manjka samo resnične izpovedne moči, poguma, zaleđa in znanja!

Marina Golouh

Zagreb na II. baletnem bialu Tuji koreografiji in festivalske propozicije

Pred dvema letoma, v časih prvega ljubljanskega baletnega festivala, je zagrebška baletna družina po svojem repertoarju in po zrelosti predstavljala med vsemi udeleženci tisto temeljno postavko, ki se je zdelo, da bo iz nje raslo jedro naših bodočih festivalskih zahtev in propozicijskih vrednoti.

Čudovoli smo svežo sodobnost domačih baletnih stvaritev; dva od treh baletov stila bila prvi sad komaj doba ustanovljene baletnega studija, katerega namen naj bi bilo iskati stikov med lokalnimi glasbenimi in plesnimi oblikovalci, obenem pa odkrivanje ter prilagoditev za rast in razvoj domačih koreografov.

Ni čudno torej, da smo z napetostjo pričakovali letošnje srečanje. In tudi ni čudno, da smo močno razočarani nad letošnjim zagrebškim bialnim repertoarjem. Seveda ne moremo ničesar zahtevati niti očitiati. Nismo izdelali festivalskih propozicij; nismo premislili, da gre konec koncev za rast jugoslovanskega baleta in plesa, ki ga ni mogoče ustvarjati brez tujih koreografov in imputacije njihovih v delu s tujimi ansambli nastalih kore-

ografov na naše odre. Krivda je naša.

Toda rične nam ne more zametiti, če smo od najstarejšega baletnega ansambla in po izkušnjah prvega srečanja z njimi pričakovali pomoč, in smo mislili, da bo njihovo delo tako uspešno, kakšne morajo biti bodoče festivalske zahteve.

Pričakovali smo preveč. Najzrejši ansambl nam je prinesel najbolj kompromisno zastavljen repertoar. Tri dela tujih koreografov; edino domače delo je ponovitev iz prvega baletnega biala. Gostovanje je izvedeno v dveh predstavah, dveh balet-

nih večerih. Prvi je sestavljen iz treh krajših baletov (Gibi, Čudoviti mandarin, Trilogijnik), drugi obseva celovečerni balet (Labodje jezero). Gibi (glasba D. Kabaljevskega, scenarij F. Guillot de Roda, koreografija Françoise Adre) nosijo močan pečat svetlega nizozemskega plesarstva. Balet brez zgodbe in poln bogato vobeno spominov na vojno in njeno razdeljevanje, uporni pogum in zmagoslavje po njenem koncu. Plesno gibanje je elementarno preprosto, zasnovano na ritmični delitvi akcentov med ansambl, ki nastopa kot celota in brez solistov. Izpovednost je ekspresivna in silna; plesni prostor raste v ravnih linijah; vizualne kontrole so prej ploskovite kot plastične trodimenzionalne; povezava s glasbo je tesna in čista, čeprav je od svoje zagrebške premiere do danes nekoliko popustila. Zal je, da gibom ni sledil napovedan balet Make, ki je njihovo stilno in vsebinsko nadaljevanje.

Čudoviti mandarin (glasba Bela Bartok, koreografija Dimitri Parlić) je še vedno le na repriza prvega baletnega biala. Tudi Franca Kastlova je kot prvič čudovita v vlogi prostitutke. Predrti svetlobni efekti pa so s svojo graficiteto to pot oslabilo markisatovo vrednost plesne ulice nad lokalnost, v katerem poteka plesna zgodba.

Trilogijnik (rojstna letnica 1919; glasba Manuel de Falla, scenarij M. Sierra, koreografija Françoise Adre) je vedri zaključek večera. Zgodba o veseli mlinarici, zaljubljenem corregidorju, ljubosumnem minarju in španjski folklori, ki jo je pred skoraj petdesetimi leti zahteval Diaghilov v čast in veselje svojih španskih baletnih protektorjev. Ni mogoče trditi, da to špansko ozračje in satirna komika močno kontemplativno značaja francoske koreografije ravno najbolj leži. Niti to, da je zagrebški ansambl po svojem temperamentu najbolj ustrezen za izvedbo. Balet je dokaj blede, konvencionalen in skoraj dolgočasen.

Zato nam je tembol žal, da nismo namesto Trilogijnika videli prav tako kot Make napovedane Balade o blodečem mesecu (glasba Radice), ki smo nanjo zelo radovali. In jo želimo videti čimprej.

S. Godnič

Z baletnega biala v Ljubljani

Foto: Dolinšek

pisma bravcev

Vi Primorci...

Tovariš urednik,
dne 24. junija t. l. sem potoval iz Ljubljane v Maribor, kjer živi moja sestra. Sela na poti sem opazila, da imam sinovo sindikalno obliko. (6-letnega sina je namreč nekaj dni prej vzel s seboj v Maribor sestro), svojo obliko sem torej potoma dala sinu.

Vojaški sem vprašala spovednika, kako bi pomagal. Spovednik me je prijazno napotil k avtobusni blagajni št. 8. Tovarišica, ki je bila za okencem, me je na pozdrav komaj pogledala. Ko sem jo na vprašala, če bi na sinovo vozno karto doplačala, pa me je nahnula: »Vi Primorci ste pa res silni ljudje, za to svetu sploh niste...«

Lepo sem se zahvalila in odšla, ker nisem hotela poslušati takih in podobnih besed na račun Primorcev; beše se so namreč za menoj kar deževali.

Ko sem spovedniku povedala, kako sem opravila, je rekel: »Verjetno že spet Ljčka...«

Prepričana sem, da Ljčka Simon, uslužbenka Ljubljanskega transporta, s takim ravnanjem ne dela časti svojemu podjetju.

Silva Klančar,
Maribor

Kako je z dobavo butana?

Tovariš urednik,

Mestna planina v Ljubljani je lani znatno znižala ceno butana; to je zbudilo pri potrošnikih nezadovoljstvo. Zdalj smo pa spet priča na daljnjih ukrepih podjetja, ki so nas zelo prizadeli. Planina je namreč pred kratkim ukinila dobavo plina na telefonsko naročilo. Za vsako dobavo plina zahteva predhodno plačilo v blagajni na Resljevi cesti 34. Tako imamo potrošniki pri naročanju več nevarnosti in ne potrebnih potoč. Če je planina uvedla plačilo zaradi nerednega plačevanja nekaterih strank, naj bi ostreje nastopila samo proti njim.

Se bolj pa smo bili začudeni, ko smo zvedeli, da je začela planina zaračunavati tudi 2000 dinarjev obratnosti za vsako jeklenko. Tega potrošniki ne razumemo. Po

dogodbi namreč, ki jo imamo s Petrolom, nekdanjim dobaviteljem tega plina, — od njega je prevzela Mestna planina to službo — je bila uporaba jeklenk brezplačna. Planina o vseh teh ukrepih ni obvestila potrošnikov, temveč ob naročilu plina enostavno zaračuna, tudi obratnost.

Janez Smidovnik,
Ljubljana

Vojaški sem vprašala spovednika, kako bi pomagal. Spovednik me je prijazno napotil k avtobusni blagajni št. 8. Tovarišica, ki je bila za okencem, me je na pozdrav komaj pogledala. Ko sem jo na vprašala, če bi na sinovo vozno karto doplačala, pa me je nahnula: »Vi Primorci ste pa res silni ljudje, za to svetu sploh niste...«

Lepo sem se zahvalila in odšla, ker nisem hotela poslušati takih in podobnih besed na račun Primorcev; beše se so namreč za menoj kar deževali.

Ko sem spovedniku povedala, kako sem opravila, je rekel: »Verjetno že spet Ljčka...«

Prepričana sem, da Ljčka Simon, uslužbenka Ljubljanskega transporta, s takim ravnanjem ne dela časti svojemu podjetju.

Silva Klančar,
Maribor

Ali bomo res ostali brez električnega toka?

Tovariš urednik,

pred dnevi je vse stanovanjce hiše 5 a in 5 b na Rimski cesti v Ljubljani nemalo presenetilo obvestilo na vhodnih vratih: »Obvestilo je nekdo obvestil — obvestilo je bilo brez podpisa in žiga — »naj pripravimo petrolejke in sveče za razsvetljavo stanovanj, ker nam bodo v kratkem odklopili električno napeljavno, in sicer zaradi požarno-varnostnih in življenjskih razlogov.«

To obvestilo je vzbudilo med nami upravičeno ogorčenje. Ostro obojamo tak odnos odgovornih organov do nas stanovalcev in do hiše, za katero bi morali vsaj toliko skrbeti, da ne bi poslej razpadla. Čeprav je nekdanji hišni svet — hiša je namreč še eno leto v hišni upravi stanovanjske skupnosti Gradisce — že pred leti večkrat zaprosil komunalno banko na Mestnem trgu za kredit za popravilo hiše in za novo električno napeljavo, je banka vsako prošnjo odklonila z izgovorom, da nima sredstev. Dva milijona dinarjev, kolikor naj bi znašalo popravilo, bi odplačali hišni svetovi v dvanajsetih letih. Zveč let smo si prizadevali, da bi uredili hišo, pomagali smo tudi s prostovoljnimi delom. Vendar pa so bila vseskozi denarna sredstva največji problem, ki je ostal ureditvi.

Ker smo zainteresirani za popravilo in pripravljeni tudi sami pomagati, se ob tem obvestilu smo se spraševali, ali bomo res ostali brez električnega toka. Kaj bodo naredili tisti, ki uporabljajo v gospodinjstvu samo električni tok, se verjetno ni nihče vprašal. In, ali sploh ne bomo več poslušali radia ter gledali televizijskih oddaj?

Pa še na nekaj ni nihče pomislil! Hiša na Rimski cesti 5 a in 5 b je stara šele 60 let. Zaradi dobrih temeljev po urbanističnem načrtu ni predvidena za rušenje. Hiša je tudi v neposredni bližini Kršaka, torej v pomembnem središču mesta.

Janko Vrančič,
Crometj

sta. Zato bi morda le kazalo boljše razmisli o njej, kajti napis: »Pozor, omet odpada!« ne dela časti niti hiši niti Ljubljani.

Stana Turk,
Ljubljana,
Rimska 5 a

V prevetliki vnemi?

Tovariš urednik,

naj nam opišemo zanimiv dopisec.

Dne ali tri minute pred odhodom avtobusa SAP na progo Ljubljana—Crometj—Vinica. Na ljubljanski avtobusni postaji v petek dne 22. junija. Avtobus odhaja ob 14.30.

V skoraj polni avtobus stopi pri prednjih vratih znani, podjetni in govoritni prodajalec časopisov s šopom časopisov pod pazduho prične tako: »Dnevnik, današnji, današnji, današnji, na tretji strani strašno ne sreča v šiski, samo 20 dinarjev, karambol tukaj, karambol tam, samo 20 dinarjev, nogomet, razne novice, 20 dinarjev...« Psihološko lovi z očmi kupce, ure časopis na sedež, pobere denar, pobere denar od drugega, spet ure časopis, zopet na sedež, pri tem tišitira vse brez izjeme ter zunanje videza z inženirji in doktorji, proda v deset minutah pet ali šest izvodov ter jo pri zadnjih vratih odkuri iz avtobusa.

Ko pa smo kupci časopisov, med katerimi sem bil tudi, me je povikal v inženirja, oz. časopis v roke, smo preseščeni ugotovili, da se moramo vživeti v vlogo inženirjev in doktorjev, kajti podjetni prodajalec nam je namesto petkovnega dnevnika prodal Gospodarski vestnik št. 28 z dne 7. aprila 1962 (ta list nesreče in karambolov ne opisuje), in to po zelo znižani ceni, kar po 20 dinarjev, čeprav stane 20 dinarjev. Članki stane 20 dinarjev. Torej kar 100 dinarjev popusta!

Reklamacija je bila nemogoča, ker je avtobus že potegnil, zasilne zavore pa avtobus nima. Razdalja med nami in prodajalcem se je večala; zato bi morda sam dal o stvari kako pojasnilo.

Janko Vrančič,
Crometj

Toplina in človečnost

Prejšnji teden so pri OLO ustanovili poseben sklad za borbe

Pred seboj imam dva lista s suho vsebino in močno vsakdanjim naslovom: »Pravila okrajnega sklada za borbe«. Pravila kot toliko drugih, ki jih vsak dan prestavljajo po pisalnih mizah, podpisujejo, žigosajo. A vendar, to niso navadna pravila... Berem prvo točko, drugo, tretjo, sedmo... Tu tiči stavek, ki pove največ, iz katerega diha vsebina, po kateri se ta pravila ločijo od drugih. Upravni odbor sklada proučuje in spremlja socialne in zdravstvene razmere borcev in invalidov NOB, pravi ta stavek.

»Da, to je naša poglavitna skrb,« potrdi tovariš Pirnat, predsednik upravnega odbora sklada. »Vsem tistim, ki so pustili svoje najboljše moči v revoluciji, bi radi to vsaj v skromni meri povrnili. Maršakateri med njimi ne morejo več delati, pa imajo nizke pokojnine. Drugi spet v mladosti niso imeli možnosti, da bi se izšolali, čeprav bi se radi. Vsem tem bi radi pomagali. Sicer je okrajni ljudski odbor vsako leto deloval posebna sredstva v ta namen. Nekoliko borcev je šlo od osvoboditve sem skozi srednjo ekonomsko, višjo in pravno, kmetijsko in druge šole.«

Lani so skrb za bivše borce prenesli na občinske ljudske odbore. Vendar pa je teh problemov vedno več; čim dlje se odmakajo dnevi v gozdovih, taboriščih in ilegalnih postojankah, tembolj se čutijo posledice. Zato so okrajni politični forumi sklenili, da bo treba za te ljudi storiti nekaj več. V začetku junija so ustanovili pri okrajnem ljudskem odboru poseben sklad za borbe, ki mora se bode stekala sredstva iz okrajnega proračuna, iz gospodarskih organizacij in še iz nekaterih drugih virov. Okrajni ljudski odbor je že dodelil svoj letošnji prispevek, pa tudi gospodarske sprejele to humanu akcijo in obljubile pomoč.

»Poseben skrb bomo posvečali predvsem revolucionarjem, španskim borcem, narodnim herojem, nosilcem spomenice in ilegalcem, ki so opravljali odgovorne družbene politične in upravne dolžnosti,« pojasnjuje tovariš Pirnat. »S tem pa skrb občin-

skih ljudskih odborov za bivše borce ne bo odpadla. Tudi njim smo namreč priporočili, da naj ustanove podobne sklade. Pripravi smo, da se bod odzvali. Delali bomo v tesni povezavi ter bomo lahko tako za nekdanje borce poskrbeli boljše kot doslej, saj bo delo bolj sistematično in porazdeljeno.«

Prvih 24 priznavalnih iz novega sklada je upravni odbor že dodelil. To je v glavnem pomoč socialno ogroženim, enemu pa bo s to pomočjo omogočeno šolanje na kadrovske socialni šoli v Kranju.

Priznavalnine določa odbor na osnovi izčrpnih kartotek, ki jih pripravlja Zveza borcev. Odbor je doslej sistematično proučil socialno in zdravstveno stanje predvojnih revolucionarjev in španskih borcev v okraju.

Tovariš Pirnat obrača liste kartotek. Drugo za drugim se vrste imena kočevskih revolucionarjev, belgijski komunisti, ki se je malo pred vojno vrnil v domovino, španski borec, podnarednik v internacionalni brigadi. Kdo ve, na katerem bojišču je pove-

ljeval svoji enoti... Spet sta pred menoj ta dva lista s pravili. A zdaj se mi pravila ne zde več navadna in suhoparna. Nasprotno, zelo zgovorna so. Toplina in človečnost govori iz njih. Toplina in človečnost, to je tisto, s čimer se lahko nekdanjim borcem in revolucionarjem najlepše oddolžimo.

A. Novak

KANAL

NOVA JAVNA RAZSVETLJAVNA

Kanal bo knalu dobil novo javno razsvetljavo. Dela so še v teku, postavljajo jih pa je nekaj ljubljanskih luči. Ta napeljava bo precej boljša od prejšnje, ki je bila zelo nepopolna. Zdalj bodo dobro osvetljena tudi tista mesta, ki prej niso bila, kot n. pr. Kidričeva cesta, Kolodvorska cesta itd.

Kanal se čedalje bolj uveljavlja kot turistični kraj. Turistično društvo je tedaj poskrbelo za nasaditev mediteranskega zelenja, ki že lepo krasi camping in obcestni nasip ter vsa druga opaznejša mesta.

Naš fotozapisek

Suha roba je še danes zelo cenjena in tudi Ribnični se še niso docela iznebili svojih domačih obrti. Čez zimo narejene škatle in rešetke prodajajo spomladan in poleti kar po cestah. Naš poseteka je iz ljubljanske Prul. Kupec ima Urban kar dovolj. Foto: Marjan Kregar

Tesnejše sodelovanje zasavskih komun

Razvoj terja skupno urejanje sorodnih problemov

Sedanja položaja v gospodarstvu je tudi v Zasavju spodbudil pristojne forumne, da zahtevajo skupno reševanje sorodnih problemov posameznih občin. To bo pomagalo tudi varčevanju s proračunskimi sredstvi. Razne službe, ki so bile v pristojnosti občin ali pa se tja šele prenašajo, bo treba obravnavati enotno. Praksa je pokazala, da je sporazumevanje o sodelovanju med občinami lažje pri skupnem financiranju posameznih služb oziroma ustanavljanju zavodov, kot pa o sodelovanju v gospodarstvu, kjer je potrebno pred akcijami več analitičnega dela.

Sedaj je lahko govorimo o skupni komunalni banki Trbovlje-Hrastnik, zavaro-

valnici, ki zajema vse tri zasavske občine. Skupno financiranje zajema katastrof, sodišče ter zavod za pedagoško in prosvetno službo. Kmalu bodo ustanovili inšpekcijske službe, bržkone tudi zdravstveni center, aktualno pa je tudi odločanje o skupnem zavodu za socialno zavarovanje. Skupna zadeva je že precej časa gradnja zasavske avtomobilske ceste, ki bo precej prispevala k povezovanju posameznih komun. Za skupne potrebe revirskih občin le-te financirajo tudi gradnja bolnišnice v Trbovljah. Sporazumeli so se tudi o financiranju šol.

Sodelovanje v gospodarstvu še ni na takšni ravni kot sodelovanje na drugih področjih. Trenutno pri-

pravljajo v Zasavju predlog o sodelovanju gradbenih podjetij. Razen popolne izkoriščenosti mehanizacije želijo doseči tudi dosledno izkoriščenost strokovnega kadra. Pocenitvi bi dosegli s skupno projektivno službo, s priključitvijo kamno-

lomov, tipizacijo obrtnih elementov (vključitev obrtnih podjetij) ipd.

Podobna predvidevanja zasledimo v družbenem planu trboveljske občine, ki misli na ustanovitev gradbenih industrije iz rudniške opekarnice, tovarne zidakov, termoelektrarne, rudniške gradbene operativne, kamnolomov in betonarn. Ta projekt ne vključuje gradbenih podjetij, ki pa sodelujejo v tak obseg gospodarskega sodelovanja.

Se vedno je aktualno tudi urejanje avtomobilskega transporta. Kot problem je najprej nastopila lani v Zagorju. Potem ko se je tamkajšnje avtoprevozniko podjetje priključilo k SAP, je nastopil enak problem v Trbovljah, kjer so nameravali ustanoviti večje podjetje, ki bi vključevalo ves avtobusni in tovorni prevozni park trb. podjetij. Poletna razprava ni privedla do zaželenega zaključka zaradi pomanjkanja tehničnih računov. Obveljala je kompromisna odločitev o priključitvi k SAP. Skoda je le, da se takoj v začetku niso lotili reševanja avtoprevoznikega podjetja za vse Zasavje. S tem problemom je povezana rekonstrukcija trojanske ceste, ki je preobremenjena in ne ustreza potrebam težkega tovornega prometa. Ker uporabljajo to cesto tudi gospodarske organizacije hrastniške in trboveljske občine, je pomembno vprašanje sodelovanja, za kar se tokrat še najbolj zanima občina Zagorje.

RADOVLJICA

DOVOLJ SREDSTEV ZA OSNOVNO DEJAVNOST

Občinska zveza za telesno kulturo je imela v Radovljici občni zbor. V poročilu je bilo govora predvsem o vzdrževanju objektov, množičnosti in kvaliteti, o strokovnih kadrih in o pomanjkanju enotnih športnih organizacij na Bledu in Radovljici. V razpravi so številni delegati poudarjali, naj bi občina čimprej razrešila oblike, ter poskrbela za njihovo vzdrževanje. Zveza naj predvsem gleda na množičnost, iz katere raste kvaliteta, za kar pa potrebujejo strokovne kadre, ki bodo poznali moderne metode treninga. Treba je pomladiti vodstva športnih organizacij, pri čemer pa ni treba odpirati tistih, ki že toliko let požrtovalno delajo v društvih.

Vsekakor pa je pohvalno, da je občinski ljudski odbor letos sprevredil pomembnost telesne vzgoje in odobril tolikšna sredstva, da bodo društva lahko izvajala svojo osnovno dejavnost.

B. B.

P. B.

Vprašanja in odgovori

Nadomestilo invalidom pri nakupu motornih vozil

M. C. — Ste invalidi z okvaro spodnjih okončin in Vas zanima, kateri invalidi so upravičeni do nadomestila pri nakupu osebnega avtomobila ali motornega kolesa in koliko znaša to nadomestilo?

Odgovor: Pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorno vozilo imajo po odloku o nadomestilu vojnini in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

STEKLA JE AMATERSKA KOLESARSKA DIRKA PO FRANCIJI

Od Bordeauxa do Pariza

Francoski »Tour de l'Avenir« za amaterje, ki so ga srečno ustanovili lani, je za reprizo privabil v to kolesarsko deželo najboljšje amaterje iz evropske, ameriške in afriške celine. Pisana družina na kolesih bo poskušala tekmovalno srečo v glavnem po vseh tistih cestah, kjer so se in se še potijo profesionalci. Stiriindvajset dni bodo tekli te borbe, začeti od Bordeauxa pa tja do cilja v Parizu (2120 km) na stadionu Parc des Princes.

Začetek je bil zanje razmeroma še kar ugoden, saj je proga vodila največ po ravninah. Pozneje pa bodo čedalje napornejši vzponi terjali od udeležencev zmeraj večjih preizkušenj in sposobnosti, tembolj ker jim prireditelj ni odredil nobenega prostega dneva.

Ze v tretji etapi so se kolesarji morali spoprijeti z dvema težjima prehodoma, ki prihajata v postev za gorsko nagrado. Včerajšnja, četrta etapa je bila še zahtevnejša, saj so morali kolesarji vzeti pot pod noge na 1563 m visoki vrh Peyresourde, nato pa se v divjem diru spustili proti dnevnemu cilju. Peta etapa bo posebej zanimiva zato, ker se bo 16 ekip merilo na kronometer. Po desetih dneh hudih borb se bo začel napad na Alpe z vzponi na Vars in na 2360 m visoki Izod. Enajsta etapa bo zadnja priložnost, predvsem za gorske vozače, nemara pa bo tudi dala končnega zmagovalca. V naslednjih etapah bo sicer še nekaj manjših in večjih vzpetin, vendar ne takih, ki bi lahko odločilno vplivale na razvrstitev v končni razpredelnici.

Ze ta površen opis proge daje sklepati, da »dirka prihodnosti« ne bo dopuščala prijetne vožnje, saj se bodo udeleženci morali spoprijeti s 14 zaslonjenimi vzponi, med katerimi so kar štiri prve težavnostne stopnje. In prav ob teh najhujših preprekah se bodo lahko prelinili in osredje zares samo najbolj vzdržljivi in najvztrajnejši vozači.

Lanska prva dirka v tej kon-

kurenci se je končala z zmago Italijana De Rossa, ki je prešel med profesionalce. Kdo ve, ali se Italijani tudi letos pošali v to bitko toliko sposobne ljudi, predvsem vsaj enega, ki bi ponovil lanski uspeh rojaka.

Amaterski kolesarji so bolj ali manj neznani znanj meja svoje domovine in je zavoljo tega težko prerokovati kar koli določenega. Vsi so šli na pot z enakimi možnostmi za uspeh, ki bo kajpada odvisen predvsem od pravilne taktike in borbenosti. Med 128 amaterji iz vsega sveta so tudi Jugoslovanci, ki so šli na to cesto s skromnimi željami, kakor so se tudi pripravljali v razmerno-

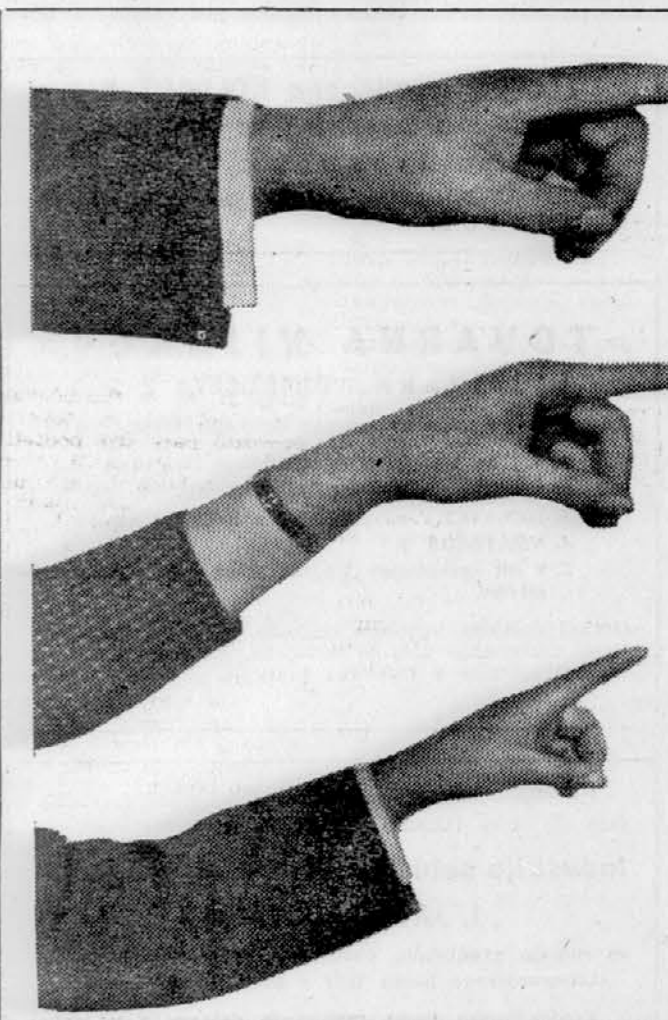
SLAB START JUGOSLOVANOV

Bordeaux, 3. julija. — Včeraj se je tukaj začela II. amaterska dirka Tour de l'Avenir (dirka prihodnosti) na kateri sodeluje 127 kolesarjev iz Francije, Nizozemske,

TENIŠKI TURNIR V WIMBLEDONU

London, 2. julija. — V nadaljevanju wimbledonskega turnirja so odigrali četrtfinalne igre moških posameznikov. Zmagovalci sta bila še Mehčan Osuna in Spanec Santana, tako da so v konkurenci ostali samo še avstralski igralci. Rezultati: N. Fraser: Osuna 6:3, 6:1, 4:6, 4:6, 6:2; J. Fraser: Fletcher 1:6, 7:9, 6:4, 6:1, 6:2; Mulligh: Hewitt 6:3, 6:4, 6:3, 6:4; Laver: Santana 14:6, 9:7, 6:2, 6:2.

Jugoslovanska dvojica Jovanović-Pilić je dobila tudi tretjo igro, in sicer proti ameriško-avstralski kombinaciji Neely-Henry 6:3, 6:1, 3:6, 6:3, 6:3 in se tako uvrstila v četrtfinale.

Lizbona — prihodnje prizorišče svetovne prvenstva

Praga, 3. julija. — Kongres mednarodne telovadne federacije (FIG) je z večino glasov (22:12) sklenil, da bo prihodnje svetovno prvenstvo v vajah na orodju leta 1966 v Lizboni. Kongres ni sprejel predloga Sovjetske zveze, da bi ustanovili tudi mladinsko svetovno prvenstvo v telovadbi, v katerem bi nastopali mladinci od 17. do 19. leta in mladinci od 16. do 18. leta.

Na kongresu so nadalje sklenili, da bo 17. junija 1962 leta 1965 na Dunaju in prihodnji kongres FIG julija 1963 v Beogradu, v članstvo so sprejeli tudi Libanon in Monzije.

Delegati (34) so seznaniili se s pripravami za evropsko prvenstvo za ženske, ki bo od 20. do 21. aprila 1963 v Parizu, in evropsko prvenstvo za moške od 23. do 30. junija 1963 v Beogradu ter pripravah za olimpijske igre v Tokiju 1964.

Kongres je odločil, da bo prihodnja jesen v kakem večjem evropskem mestu turnir najboljših telovadcev in telovadk (po 12) na svetu.

V Pragi je bil danes tudi seminar za mednarodne sodnike, na katerem je sodelovalo 9 jugoslovancev, med njimi Milica Šepa in inž. Ivančević kot predavatelja.

NA MEDNARODNEM ROKOMETNEM TURNIRU V BEOGRADU

Prva: Jugoslavija

BEograd, 3. julija. — Z zmago nad svetovnim prvakom Romunijo 14:11 (3:9) je rokometna reprezentanca Jugoslavije sinoči zasedla prvo mesto na letošnjem mednarodnem turnirju za lovorko Tasmajdana. Prvi dan so Jugoslovanci zmagali nad Madžarsko 13:11, v drugi tekmi pa premagali Dansko 16:7. Sinočno tekmo, na katero je prišlo več kot 3500 gledalcev, je sodil avstrijski sodnik Dorninger.

Jugoslavija: Djeri (Mostarac), Sanković, Karadža I., Dekaris I., Pavić, Malić 2, Petrović I., Martinčević, Milinković 4, Vitan 3 in Kocijan 2.

Romunija: Redl (Borolea), Schmidt I., Moser 6, Cova I., Hnat, Telman I., Costake I., Otelea 2, Ivanescu, Budu, Iescu in Costake II.

PO ŽENSKEM ATLETSKEM DVOBOJU ITALIJA — JUGOSLAVIJA

Tradicionalne slabosti

Nedeljski meddržavni dvoboj v Novem Sadu, v katerem so naše atletke izgubile z Italijankami 5:8:50, je znova pokazal na tradicionalno slabost naše ženske atletike — majhno število kvalitetnih tekmovalk in zelo ozko bazo, ki se leže z izbirno rekrutirajo. Dovolj je bilo, da nista bili na voljo dve izmed najboljših Olga Šikovce in Tea Silan, pa je naša ekipa že izgubila možnost za morebitno zmago. Ker sta očito v krizi tudi osrednji sprinterki Kolenčeva in Kusceva, niso ekipi tudi ni uspelo izkoristiti relativne slabosti Italijank v tekih na kratke proge, tudi s toliko hvale napovedana govorni namreč ni pokazala kaj posebnega.

To, kar je bilo posebej opaziti, je povsem mlada sestava. Drugi jugoslovanski rekord dneva, oni Milice Rajkov-Nimkov v teku na 800 m, je bolj posledica dobre razporeditve sil in taktičnega prilajanja v preizkušnji kot pa napredka te sicer nedvomno sposobne jugoslovanske tekačice.

Sorazmerno tesen poraz naše ekipe proti sicer tudi ne premočnemu nasprotniku, je sicer rajda presenetljiv, če vemo, kako slabe so pravzaprav zamene

Naprijed (Zagreb) v Ljubljani

Jutri ob 20.15 gostujejo v Ljubljani plavalci Naprijeda, ki se bo pomerili z ljubljanskim ligam. V Ljubljano v plavalnem in vaterpolskem dvoboju. Za Ljubljance bo tekma zadnja preizkušnja pred ligastičnimi tekmi. Tekmovanje bo izredno zanimivo.

Tekma bo ob vsakem vremenu v bazenu Kolesarje.

Italijanske reprezentance, medtem ko so se jugoslovanske tudi tokrat opirale na izkušene moči, ki so bile seveda preobremenjene. Draga Stamešić je tokrat po »zadovoljivih« napredila Milko Babović, saj je startala kar v treh disciplinah in bi se v četrti in peti (200 m, štafeta), ko bi bilo dovoljeno in bi jo zmogla. Sicer pa je sploh vprašanje, zakaj Stamešićeve niso namesto na 100 m rajši postavili na 200 m.

Najsvetlejša točka v naši ekipi je bila Olga Gere, s sedanjim rutino, okrepjena s skladno grajeno lahko v skoku v višino upa na še več kot na navadnih 173 cm. Skoda je le, da tehnike ni v ničemer izboljšala, saj bi sicer že v nedeljsko govo preskočila 175 cm. Pri vsakem skoku je bila s težiščem namreč že za levico, ki pa je kasneje vendar padla.

Drugi jugoslovanski rekord dneva, oni Milice Rajkov-Nimkov v teku na 800 m, je bolj posledica dobre razporeditve sil in taktičnega prilajanja v preizkušnji kot pa napredka te sicer nedvomno sposobne jugoslovanske tekačice.

Sorazmerno tesen poraz naše ekipe proti sicer tudi ne premočnemu nasprotniku, je sicer rajda presenetljiv, če vemo, kako slabe so pravzaprav zamene

NA REGATI MEST

MARIBORČANI NAJBOLJŠI

Maribor, 3. julija. — Sinoči pozno zvečer je bila zaključena še v regata tradicionalne prireditve na mariborskem jezoru, v kateri je zmagal Beograjec Lukid pred Erhattem in Možetom (oba Mb). Zaradi nekaterih protestov so prireditelji tega sicer odločno priporogjenega tekmovalja objavili rezultate šele sinoči ob 22 uri. Končni vrstni red je naslednji: Maribor 1427, Novi Sad 1248, Beograd 1067, Ohrid 764, Subotica 369; posamezniki: Može (Mb) 777, Balac (NS) 716, Lukid (Bg) 688, Savinov (Oh) 492, Gostić 382 itd. Vsi udeleženci so pohvalili skrbno organizacijo, lepoto kraja in gostoluben sprejem v Mariboru, ki ga je pripravilo BD Sidro — MTT.

E. B.

ANTON BLAGOTINŠEK upokojenec

Pogreb bo v četrtek, 5. julija 1962, ob 17. uri na pokopališču v Laškem. Zalujoci: družine: Blagotinšek, Colner, Klenovšek in ostalo sorodstvo. Laško, 3. julija 1962.

Umrla nam je naša ljuba mama in žena

EVGENIJA STRMECKI rojena VENICA

Pogreb bo v četrtek, dne 5. julija 1962, ob 17. uri iz Andrejeve mrliške vežice na Zalah.

V globoki žalosti: nož Maks, otroci Mira, Božan in Geno z družinami.

Ljubljana, dne 3. julija 1962.

Za vedno nas je zapustila naša ljubljena žena, mama, sestra, teta in snaha

STANISLAVA VRVIŠČAR rojena BONCA

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 5. julija 1962, ob 16.30 na Zalah.

Zalujoci: mož Alojz, hčerka Venica, brat Peter in ostalo sorodstvo. Ljubljana, Maribor, Metlika, Rovte, 3. julija 1962.

Umrla je naša draga

STANISLAVA VRVIŠČAR rojena BONCA

članica ZVVI, ZB, ZK Slovenije

Na zadnji poti jo bomo spremlili v četrtek, dne 5. julija 1962, ob 16.30 na Zalah.

Dolgoletno članico bomo ohranili v najlepšem spominu.

Maribor, dne 3. julija 1962.

OBCINSKI ODBOR ZVVI MARIBOR-CENTER

Nenadoma nas je zapustila naša draga sestra, teta

MARIJA TOMŠIČ upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 5. julija 1962, ob 15. uri iz Marjine mrliške vežice na Zalah.

Zalujoci:

sestra Ana, nečak Ivan, nečakinje Pepca, Ančka in Marija z družinami, sestanovalka Marija, Prašnikar in sorodstvo. Ljubljana, Čušperk, Grosuplje, Pljuva gorica, dne 3. julija 1962.

Po kratkem in hudem trpljenju se je od nas za vedno poslovil naš ljubljani

Janez Jecelj sedlar in tapetnik

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 4. julija izpred hiše žalosti v Hrovači.

Zalujoci:

žena Ivana, otroci Edika, Janez in Cvetka ter ostalo sorodstvo.

Hrovača pri Ribnici, Ljubljana, Maribor, 3. 7. 1962.

Nenadoma nas je zapustila dobra žena, mama, stara mama, sestra in teta

Alojzija Lavrič, roj. Zupančič

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 5. julija, ob 17.30 iz Jakobove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoci: mož Andrej, sinovi Alojz, Andrej, Stefan, hčerki Vera in Marica, bratje Martin, Janez in Jože, sestre Marija in Mana ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Zalah, dne 3. julija 1962.

V 87. letu starosti je umrla naša mama in nona

KATARINA LEBAN roj. KALTNEKAR

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 5. jul. 1962, ob 16. uri iz Antonove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoci: otroci Marija, Angela, Tončka, Janez, Jože, Adolf z družinami, sestra Francika in Jožeta, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Brežice, Podbrdo, Sarajevo, Buenos Aires, 3. julija 1962.

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil dragi mož, oče, stari oče in brat

PAVEL ŠTREKELJ po domače SMUDINOV

Pogreb pokojnega bo v sredo, 4. julija, ob 16. uri iz hiše žalosti, Trata 7.

Zalujoci: žena Ivana, sin Janez z družino, hči Ivana, por. Cernič, z možem, sestre Katl, Cilka, Marija, por. Sušnik, z družino in ostalo sorodstvo. Sentvid, Ljubljana, 2. julija 1962.

Po hudem trpljenju nas je v 85. letu starosti za vedno zapustila naša zlate mama, stara mama, tašča, sestra in teta

URŠULA ZAHORIK, roj. TURK

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 5. julija 1962, ob 17. uri iz hiše žalosti, Zagorje, Prešernova 24.

V globoki žalosti: hčerki Stefka, Tili, por. Medved, z družino, sin Mirko z družino in ostalo sorodstvo.

Zagreb, Kranj, Maribor, Zagorje, 3. julija 1962.

Poslovila se je za vedno naša skrbna in dobra žena, ljubeča mamica in stara mamica

MARICA ŠMID, roj. DROBNIČ

Pogreb nepozabne bo v četrtek, 5. julija 1962, ob 16.30 v Ljubljani iz Nikolajev mrliške vežice na Zalah.

Zalujoci: mož dr. Jože Šmid, hčerka Oka z možem Grego Košakom in malo Karin ter ostalo sorodstvo. Ljubljana, Celje, 2. julija 1962.

Občina DRAVOGRAD praznuje

Prebivavci občine Dravograd proslavljajo občinski praznik s številnimi prireditvami od 30. junija do 4. julija v spomin na množično izseljevanje leta 1941. V tem času so se srečali uslužbenici koroskih občin. Drama ENG Maribor pa je uprizorila Prežih-Minkelnove »Samorastnike«. Prav tako so odprli preurejene mučnice, razstavo fotografij, Dom AMD in

NAPREDEK NA VSEH PODROČJIH

V skladu z razpoložljivimi sredstvi so na področju občine razvijali komunalno dejavnost. Med drugim so pre-

organizirali tekmovalna ribičev in raznih športnih društev. Pred spomenikom borcev je bila žalna svečanost. Jutri, 4. julija bo slavnostna seja občinskega ljudskega odbora s podelitvijo občinskih nagrad, povorka z množičnim zborovanjem, tekmovalje lovskih drušin v streljanju na glinaste golobe in nogometna tekma s šaljivo predtekmo.

— Sentjanž so nadaljevali regulacijo Mislinje. V Dravogradu so zgradili dva stanovanjska bloka, v Sentjanžu pa stanovanjski blok za prosvetne delavce. V Otiškem vrhu so odprli gramoznico, medtem ko so še Mežo zgradili dva mostova.

V zdravstvu so opremili zobno ambulanto in nastavili stalnega zobozdravnika. Problem so imeli zadnje čase zaradi pomanjkanja zdravnikov, vendar bodo tudi to vprašanje uredili s štipendiranjem dveh zdravnikov, ki sta že končala študij in sta trenutno na stažu.

Tudi v solstvu so v občini velike potrebe, vendar zaradi pomanjkanja sredstev niso mogli uresničiti vseh potreb.

— IMONT — Industrija montažnih objektov in impregnacija Dravograd proizvaja kombinirane plošče, iz katerih sestavljajo predvsem montažne stanovanjske hiše, garaže in druge objekte. Cena takih stanovanjskih hiš je od 32.000 do 50.000 din za 1 m² zasedane površine, kar je znatno ceneje, kot pri klasični gradnji. V podjetju impregnirajo tudi TT in DES drogeve po sistemu Boucherie.

Tekstilna industrija Otiški vrh je prav te dni dobila ob-

nih investicij. Na dravogradiški osemletki so uredili tri nove učilnice in pionirsko

RAZVOJ GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ

Obrtno podjetje »Monter« si prizadeva, da bi se postopoma razvil v industrijsko podjetje. V izolacijskem obratu opravljajo izolacijska dela v ladjedelnih ter večje industrijske izolacije v Kričevem, Ilirski Bistrici, Polzeli, Celju in drugod. V ključničarskem obratu izvajajo razna konstrukcijska dela. V kleparskem in vodoinstala-terskem obratu pa opravljajo inštalacijska dela za razna gradbena podjetja. Letošnji proizvodni načrt bodo podvojili, kar bodo dosegli s povečanjem ključničarskega obrata in s povečanjem naročil v izolacijskem obratu.

IMONT — Industrija montažnih objektov in impregnacija Dravograd proizvaja kombinirane plošče, iz katerih sestavljajo predvsem montažne stanovanjske hiše, garaže in druge objekte. Cena takih stanovanjskih hiš je od 32.000 do 50.000 din za 1 m² zasedane površine, kar je znatno ceneje, kot pri klasični gradnji. V podjetju impregnirajo tudi TT in DES drogeve po sistemu Boucherie.

Tekstilna industrija Otiški vrh je prav te dni dobila ob-

vestilo o prihodu desetih novih statov, ki so jih kupili preko Tekstilstroja Zagreb. Računajo, da bodo z novimi stavkami povečali proizvodnjo za okrog 30 odstotkov. V podjetju proizvajajo hlače, blago za delovne obleke, karirano blago za ženske obleke in nekatere druge izdelke.

Kmetijska zadruga Dravograd je nastala z združitvijo kmetijskih zadrug Dravograd, Sentjanž in Trbonje. V zadnjem letu so zgradili industrijski tir k skladišču, ki so ga prevzeli od poslovne zveze. Kmetijsko proizvodnjo so razširili z najemom 50 ha zemljišč od zasebnikov. Glavna dejavnost zadruga je v proizvodnji semenskega krompirja, ki ga bodo letos pridelali približno 15 t. Prav toliko semenskega krompirja bodo pridelali tudi v kooperaciji z zasebnimi kmetovalci. Letos nameravajo graditi strojno lopo s skladišči, vendar še nimajo določene lokacije.

Podjetje Dravske elektrarne — elektrarna Dravograd si prizadeva, da bi zadovoljila potrebnosti in jim nudila čim kvalitetnejšo električno energijo. Kolektiv se zaveda, da

sobo. V teku so tudi priprave za začetek formiranja osemletke v Sentjanžu.

— sosedje. Na dravogradiški osemletki so uredili tri nove učilnice in pionirsko

vestilo o prihodu desetih novih statov, ki so jih kupili preko Tekstilstroja Zagreb. Računajo, da bodo z novimi stavkami povečali proizvodnjo za okrog 30 odstotkov. V podjetju proizvajajo hlače, blago za delovne obleke, karirano blago za ženske obleke in nekatere druge izdelke.

Kmetijska zadruga Dravograd je nastala z združitvijo kmetijskih zadrug Dravograd, Sentjanž in Trbonje. V zadnjem letu so zgradili industrijski tir k skladišču, ki so ga prevzeli od poslovne zveze. Kmetijsko proizvodnjo so razširili z najemom 50 ha zemljišč od zasebnikov. Glavna dejavnost zadruga je v proizvodnji semenskega krompirja, ki ga bodo letos pridelali približno 15 t. Prav toliko semenskega krompirja bodo pridelali tudi v kooperaciji z zasebnimi kmetovalci. Letos nameravajo graditi strojno lopo s skladišči, vendar še nimajo določene lokacije.

Podjetje Dravske elektrarne — elektrarna Dravograd si prizadeva, da bi zadovoljila potrebnosti in jim nudila čim kvalitetnejšo električno energijo. Kolektiv se zaveda, da

lahko z boljše organizacijo dela in s skrajšanjem remontnih del prispeva svoj delež k uspehu celotnega podjetja in skupnosti.

Trgovsko podjetje »Ojstrica« je prevzelo poslovavnice od trgovskega podjetja »Petrošnik« in je sedaj v občini samo eno trgovsko podjetje. V poslovavnici v T-bonju, Sentjanžu, Libelčah, Otiškem vrhu, Črnečah in Dravogradu si prizadevajo, da bi potrošnike zadovoljili. Letos nameravajo odpreti specializirano trgovino s pohištvom in komisijsko trgovino, ki bi kupovala in prodajala rabljene predmete ter ostanki.

Gradbeno podjetje Dravograd izvaja gradbena dela na številnih večjih in manjših gradbiščih. V Mariboru gradijo na Partizanski cesti stanovanjski blok in menzo za železnico, stanovanjski blok na Cankarjevi ulici itd. Na Ravnah gradijo zdravstveni dom, v Slovenjem Gradcu pa odelce bolnišnice. Tudi v Dravogradu izvajajo nekatera gradbena dela. V Otiškem vrhu izdelujejo montažne garaže iz betona, betonske cevi in razne druge cementinske izdelke.

Avtooprevoz Dravograd proizvaja s svojimi tovornimi avtomobili tovore po vsej državi. Letos so kupili dva nova tovorna avtomobila in imajo sedaj 25 tovornih avtomobilov. Po sklepu delavskega sveta se bodo postopoma preusmerili na vozila TAM-4500, saj bodo s tipizacijo

možnosti za povečanje proizvodnje, kar bodo lahko dosegli z uvedbo dveh izmen in z večjo specializacijo.

Trgovsko podjetje »Vino« v Dravogradu ima v zalogi konkurenčnih cenah vse alkoholne in brezalkoholne pijače, ki jih prodajajo v Mariboru, Velenju, Konjicah in v številnih drugih krajih. Lani so si zgradili skladišče za embalažo in brezalkoholne pijače. Prizadevajo si, da bi povečali promet in zadovoljili potrošnike.

Gostinsko podjetje »Hotel Kosenjak« je povečalo promet napram preteklemu letu in izboljšalo svojo kuhinjo in postrežbo. V preurejenem hotelu imajo lepo opremljene

sobe s toplo in hladno vodo. V restavraciji vedno postrežejo z dobro jedjo in pijačo, v slaščičarni pa s kvalitetnimi slaščicami.

Gostišče »Na klancu« Dravograd si prizadeva, da bi postreglo svoje goste hitro ter jim nudilo kvaliteten topli in hladni jedli. In izvrstno pijačo. Za delavce in uslužbenice so uredili tudi družbeno prehrano. Uredili so tudi sanitarije in jih uskladili s higienijsko tehničnimi predpisi.

Tudi ostala podjetja in ustanove v dravogradiški občini so v zadnjem letu razvile živahno dejavnost in prispevale svoj delež k uspehom celotnega gospodarstva.

vozil pocenili stroške poslovanja.

Pekarna Dravograd je dobila svoj avtomobil, s katerim prevažajo kruh, svojim prodajalnam, gostilnam, trgovinam in menzam. Promet se tako povečal, saj vozijo kruh do Mute. Kljub temu še niso izkoristili vseh možnosti ter bi lahko povečali proizvodnjo še za okrog 50 odstotkov. Kolektiv je sklenil, da bo v prihodnje še večjo pozornost posvečal kva-

liteti kruha.

Mizarstvo in tapetništvo izdeluje najrazličnejše mizarstvo in tapetinske izdelke. Delajo v zelo utesjenih prostorih, kar jim povzroča precej težav v proizvodnji. Imajo še

Ob občinskem prazniku v DRAVOGRADU prisrčno čestitamo vsem prebivavcem, svojim občanom pa želimo še nadaljnjih uspehov!

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR

OBCINSKI ODBOR SZDL

LONDON. — Na zasedanju mednarodne komisije za lov na kite, ki se je v ponedeljek začelo v Londonu in bo trajalo teden dni, sodeluje 18 članov iz različnih držav, katerih zastopniki razpravljajo o obsegu in načrtu lova na kite v prihodnjem gospodarskem letu.

TOKIO. — Vrtinčasti vihar, ki se je razbjesel nad pokrajino severovzhodno od Tokia, je porušil šolsko poslopje v kraju Ibaraki. Izpod ruševin so spravili trupli dveh učencev, okoli 30 otrok in učiteljev pa je bilo ranjenih.

WASHINGTON. — Ameriška agencija za vesoljske raziskave je naročila za 389 milijonov dolarjev 114 močnih raket, ki bi jih uporabili za izstreljevanje satelitov na krožno pot okoli Zemlje. Raketne motorje bodo postavili tudi v raketi »Saturn« in »Nova«, ki naj bi nosili vesoljsko kabinico s tričlansko posadko, se pred koncem sedanjega desetletja pa tudi prvega Američana na Mesec.

CARIGRAD. — Štiri prometne nesreče v Turčiji so zahtevale osem smrtnih žrtev, poškodbe pa je doseglo 32 ljudi. Najhujša nesreča se je prijetila na progi Ankara - Carigrad, kjer je vlak na železniškem prelozu trčil v avtobus. Mrtvih je bilo pet, ranjenih pa 24 potnikov, med katerimi se trije borijo za smrtjo.

HEERLEN. — Pedeset ranjenih je bilo, ko sta blizu Heerlena na Nizozemskem trčila avtobus. Večina potnikov ima hude poškodbe.

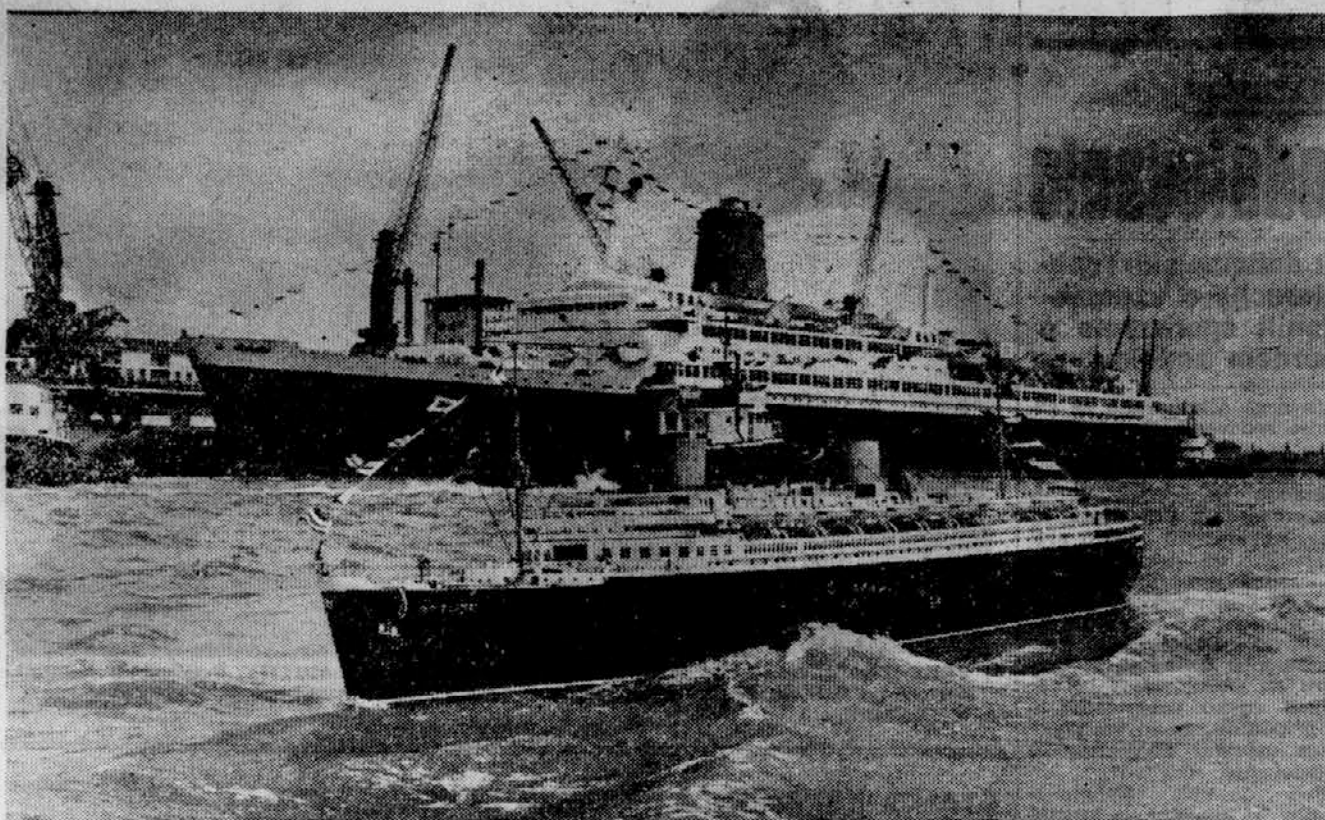
STOCKHOLM. — Švedska trgovska mornarica je imela konec letošnjega maja skupno tonažo nekaj nad štiri milijone brutotonskih ton, med drugim 165 cisternskih ladij z 1,4 milijona BRT.

DUESSELDORF. — V bližini Düsseldorfa (Zvezna republika) je strmoglavil reaktivni lovec belgijskega letalstva »P-84« in zgorel. Pilot je umrl v plamenih, ki so zajeli razbitino.

OSLO. — Zaradi lepega poletja so na Norveškem razširili prvotne načrte za turistično dejavnost, tako da bodo v kratkem dogradili še več tabornih naselij, ki jih bo sestavljalo po deset ali več montažnih hišic na skupno 700 kraji. Turisti jih bodo najemali za dan ali dva, lahko pa tudi za ves dopust.

MUENCHEN. — V Müllendorfu nedaleč od Münchna se je nad trideset ljudi zadržalo v več evropskih deželah posledje kupovali le tiste orangutane, ki jih bodo lovci ujeli z dovoljenjem pristojnih oblasti. S tem bodo preprečili nadaljnji nekontrolirani lov na te opice na Sumatri in Borneu.

PARIZ. — Po posebnem dogovoru bodo živalski vrtovi v več evropskih deželah posledje kupovali le tiste orangutane, ki jih bodo lovci ujeli z dovoljenjem pristojnih oblasti. S tem bodo preprečili nadaljnji nekontrolirani lov na te opice na Sumatri in Borneu.

Dobrih dvajset metrov dolgi osemtonski model stare žezoceanske potniške ladje »Bremena« je pred dnevi ob izlizu Wesere nekaj časa spremljal svojo novo »mamno« istega imena, ki se loči od stare (model v ospredju) tudi po dveh dimnikih. Po zaslugi motorjev, ki imata vsak po 38 KM, zmora barčica do 14 vozlov na uro. Foto AP

MNOGO VODE - NAVADA

V tednu dni je zdravnik med kliničnim poskusom dosegel dnevno porabo 18 l vode

Človeško telo bi lahko primerjali s sodom, katerega dve tretjini sestavlja voda z enim odstotkom raztopljenih soli in ki dan za dnem izgubi precej te tekočine. Mnogo vode: pri odraslem človeku približno 60, pri dojenčku v prvih tednih življenja do 70, pri starčku pa okoli 55 odstotka telesne teže. Z znojenjem, izplavljanjem in izdihavanjem izgubimo veliko vode, ki jo je treba vedno iznova nadomestiti.

Ljudje so različni: ta ne pije nobene tekočine (razen tiste, kolikor je je v hrani), oni potrebujejo štiri ali celo pet litrov vode na dan. Po grlu nekaterih ljubiteljev prva stee dnevno osem in več litrov grenke osvežitve in hkrati alkoholne pijače. Kljub temu so ti ljudje vedno zdravi. Kako njihovi organi sploh morejo obvladati toliko tekočine?

Na neki kliniki je zdravnik, ki je sodeloval pri poskusih, popil iz dneva v dan več vode, tako da je nazadnje pristal pri 18 litrih. Po prvotnem zoprnem občutku se je sčasoma privadil, čez teden dni pa se je zbujal celo ponoči, da je žej. Ugotavljali so naravnost bolesto nagnjenost in zahtevo po tekočini, čeprav je šlo za čisto vodo. Potem ko je zdravnik opoldne izpil štiri litre vode, je bil pol-dočnega uro kasneje že spet žejen.

Razprava o slanosti morja

Udeleženci predstavnikov oceanografskih organizacij v sedmih deželah so na nedavnem sestanku v Parizu proučevali možnosti za najboljše metode in razpravljali o standardih za merjenje soli v morski vodi. To je tudi praktičnega pomena, saj bi po zanesljivih podatkih lahko skledali kaj več o selitvi rib, razen tega pa bi mogli graditi tudi boljše ladje. Mnogo soli so prvič ugotavljali pred 60 leti, in sicer po kemijski metodi, pri kateri iz vode izločijo klor. Nov postopek so uvedli pred petimi leti: skozi vzorce morske vode spustijo električni tok.

Na vsakodnevno je vseboval zdravnikov organizem že tako malo soli, da so nastopile razne motnje. Odvajanje od te nagnjenosti k pijadi je bilo zelo težavno in dolgotrajno.

Ker vsebujejo normalni dnevni obroki hrane približno dva litra tekočine, potrebujemo kvečjemu še kak liter dodatne vode ali druge pijače, so ugotovili na kliniki, seveda če nečemo preveč obremenjevati srca in tudi drugih organov.

Na vsakodnevno je vseboval zdravnikov organizem že tako malo soli, da so nastopile razne motnje. Odvajanje od te nagnjenosti k pijadi je bilo zelo težavno in dolgotrajno.

Ker vsebujejo normalni dnevni obroki hrane približno dva litra tekočine, potrebujemo kvečjemu še kak liter dodatne vode ali druge pijače, so ugotovili na kliniki, seveda če nečemo preveč obremenjevati srca in tudi drugih organov.

Kovine proti srčnim boleznim?

Doktor William Stram z radiološkega inštituta pri univerzi v Rochesteru (ZDA) trdi, da lahko vanadij in cink kot dodatek v hrani uspešno preprečujeta srčne bolezni. O tej ugotovitvi je poročal ameriškiemu združenju za pospeševanje znanosti v Denveru. Teoretični del njegove trditve je zasnovan na spoznanju, da se človeške celice kopičijo v tekočini, ki sestavlja 30 odstotkov organizma in je po sestavi zelo podobna morski vodi. Takšno sestavo te tekočine v človeškem telesu je treba po njegovem mnenju ohraniti, to pa pomeni, zagotoviti organizmu tudi tiste rudninske elemente morske vode, ki jih hrana ne vsebuje in ki zadovoljujejo določene potrebe organizma.

O zelo nizkem odstotku smrtnosti zaradi bolezni srca in ožilja na nekaterih področjih po svetu sodi ta zdravnik, da je treba iskati poglavne vzroke za to predvsem v hrani, ki vsebuje mnogo vanadija in cinka. Tako pojasnjuje zdravnik nemavodno dolgo življenjsko dobo Skandinavcev, ki imajo ribe na mizi tako rekoč vsak dan. Podobne razloge navaja za redke primere srčnih bolezni v jugovzhodnem delu ZDA, kjer vsebuje pitna voda vanadij. Uživanje vanadija v hrani — pravi raziskovalec — znižuje odstotek kolesterola v krvi in preprečuje nastanek žolčnih kamnov, cink pa po njegovem mnenju zelo ugodno deluje na kosti in preprečuje kožne bolezni.

Moj prihod v Kiel je bil pravi godok. Mislim, da sem mornariški inženir.

V Frenchman Bayu bi se moral izkrcati kapitan fregate Hilbig. Ze od prvega trenutka sva se odlično razumela. Ukazali so mu, da se mora med potovanjem izogibati vsakemu spopadu. Samo on je vedel za operacijo »Straka«.

Pripravili so nam veličastno slovo, kakor je bilo v navadi pri odhodu podmornic. Le malo pa je manjkalo, da nisem imel nekaj nepredvidenih težav. Obiskali so nas trije podmorniški poveljniki in me zasuli z vprašanji.

»In radar, gospod inženir? Še niso našli ustreznega obrambnega orožja? Veste, po tej plati smo zelo slabo opremljeni.«

»Da, vem,« sem resno odgovoril. »Vem,« sem ponovil in prikimal.

Igral sem, kolikor dobro sem mogel. Rekel sem celo, da sem se vkrcal na U 1230 samo zato, ker želim dobiti nekaj izkušenj z radarji.

Hilbig ima zmeraj srečo, mi je dejal eden izmed poveljnikov. »Njemu pošiljajo inženirje, mi pa smo dobri za vsakdanjo rabo.«

Posadka se je zbrala na palubi: oficirji na desni, mornarji na levi. S Colepoughom sva bila seveda pri štabu. Hilbig je predstavljal svojo posadko poveljniku oporišča.

»Vem, da vaše potovanje ne bo navadna zabava,« jim je rekel, »toda vsi ste že izkušeni mornarji in poznate svojo ladjo. Želim vam veliko uspeha. Vedno mislite na to, da delate za domovino, za Veliko Nemčijo.«

U 1230 je imela živeža za štiri mesece. Na obali so stali najbližji sorodniki posadke: žene, otroci, starši. Vsi so imeli rdeče oči. Oddaljeni so bili kvečjemu tri sto metrov, gotovo so slišali odlomke govora.

Vrhovni poveljnik je stopil bliže in nam stisnil roko. Pri meni je nekoliko vzdrltel, zato je skrajšal poslovinne besede. Mornarji so se morali posloviti od svojcev v desetih minutah. Stal sem ob

Hotela me je spremiti, vendar je bilo to prepovedano. Ni šlo za to, da bi ne vem kako držali v tajnosti moj odhod, pač pa smo morali upoštevati vraževnost mornarjev. »Dolg las v vijaku potopi ladjo,« pravijo mornarji. Prav tako ne sme biti na ladji nobenih rož. Rože spreminijo ladijski trup v grob.

Billy in jaz sva bila v civilni obleki. Moj sopotnik se je vse do tistega trenutka prav dobro držal, nato pa je postal nemiren. Vendar mu je vloga drugega junaka zelo ugajala. Ko je pil, je kazal celo nekaj poguma. V tajni službi je imel številko 176/2. Pod Gimpirovim jamstvom. Moji šefi so mu zaupali brez pridržkov.

Vkrcali so najino prtljago: dve mornariški vreči, zaklenjeni z velikanskimi ključavnicami. V vrečah je bilo šestdeset tisoč dolarjev, sto tisoč dolarjev v diamantih, 2 avtomatski pištoli in radijska sprejemnika. Sistematično sem se vadil skrivljati svoje dolge noge. Nisem imel mornarskih mer, zato sem bil zlasti spetokita pogosto zbit.

Moj prihod v Kiel je bil pravi godok. Mislim, da sem mornariški inženir.

V Frenchman Bayu bi se moral izkrcati kapitan fregate Hilbig. Ze od prvega trenutka sva se odlično razumela. Ukazali so mu, da se mora med potovanjem izogibati vsakemu spopadu. Samo on je vedel za operacijo »Straka«.

Pripravili so nam veličastno slovo, kakor je bilo v navadi pri odhodu podmornic. Le malo pa je manjkalo, da nisem imel nekaj nepredvidenih težav. Obiskali so nas trije podmorniški poveljniki in me zasuli z vprašanji.

»In radar, gospod inženir? Še niso našli ustreznega obrambnega orožja? Veste, po tej plati smo zelo slabo opremljeni.«

»Da, vem,« sem resno odgovoril. »Vem,« sem ponovil in prikimal.

Igral sem, kolikor dobro sem mogel. Rekel sem celo, da sem se vkrcal na U 1230 samo zato, ker želim dobiti nekaj izkušenj z radarji.

Hilbig ima zmeraj srečo, mi je dejal eden izmed poveljnikov. »Njemu pošiljajo inženirje, mi pa smo dobri za vsakdanjo rabo.«

Posadka se je zbrala na palubi: oficirji na desni, mornarji na levi. S Colepoughom sva bila seveda pri štabu. Hilbig je predstavljal svojo posadko poveljniku oporišča.

»Vem, da vaše potovanje ne bo navadna zabava,« jim je rekel, »toda vsi ste že izkušeni mornarji in poznate svojo ladjo. Želim vam veliko uspeha. Vedno mislite na to, da delate za domovino, za Veliko Nemčijo.«

U 1230 je imela živeža za štiri mesece. Na obali so stali najbližji sorodniki posadke: žene, otroci, starši. Vsi so imeli rdeče oči. Oddaljeni so bili kvečjemu tri sto metrov, gotovo so slišali odlomke govora.

Vrhovni poveljnik je stopil bliže in nam stisnil roko. Pri meni je nekoliko vzdrltel, zato je skrajšal poslovinne besede. Mornarji so se morali posloviti od svojcev v desetih minutah. Stal sem ob

strani in jih opazoval; bil sem zadovoljen, da sem bil sam.

Potem se poslednje priprave pred odhodom. Še enkrat sem pregledal prtljago. Billy je hodil za menoj in je bil kaj klavna postava. Potprejpal sem ga po ramenu.

»No, Billy, torej greva? Se bojiš?«

»Ne preveč,« je odvrnil.

»Toliko bolj.«

Nek oficir mi je nato razkazal vso ladjo in mi poljsajeval. Poslušal sem ga samo z enim usedom. Mislim, da sem na Margareto in na svojo nalogo.

Billy mi je bil ves čas za petami.

»To sta Dieslova stroja. Krstili smo ju za Heina in Pietja,« je razložil oficir.

Hotel sem si prigrizati cigareto.

»Ker bi lahko prišlo do eksplozije, je kajenje strogo prepovedano. Kadite lahko samo v bunkerju.«

Malo pozneje so odvezali vrvi in začelo se je...

Ocean sem preplul v še bolj ugodnih pogojih kot z U 1230. Royal Air Force pa nam je olajšala ločitev od Nemčije. Što in sto britanskih letal je prišlo nad Kiel. Mesto je gorelo. Sedmimo v oficirski jedilnici, jemo grah s slanino in poslušamo eksplozije. Med drugim in tretjim napadom pride povelje, naj odplujemo.

Tri podmornice so plule tesno druga za drugo. Na čelu je bila U 1230 pod vodstvom kapitana fregate Hilbiga. Skupaj smo pluli vse do norveške vojne črte pri Hortnu, v Oslovm fjordu, da bi se laže branili. Moje v mornariških uniformah imajo še glada lica. Glejajo me s slabo prikrito mdovednostjo. Zanje sem mornariški inženir Günther. Moji naštiki so zelo redki na podmornicah, in večina posadke me kliče za »gospod inženir«. Zaradi sternih naštvov na čepci sem »posrebljen«. Redni mornariški oficirji nosijo zlate naslize.

U 1230 je iz serije 9 C. Dolga je 79 m, izpodirja 950 ton in je opremljena z dvema topovima ter enim protiletalskim. Topovska ploščad se imenuje »zimski vrh«. Vse do Hortna je posadka pod alarmom. Ni dovolj globoko, da bi se potopili. Samo ena zaščita je: psihološka. Upanje, da bo mo usli nasprotnikovim letalom.

Pot je polna ostankov nemških ladij. Nekako smo se zavarovali pred globlinskimi minami, ki se vžgejo zaradi vijačnega trusa. Takrat so Britanci že spreminili Baltik v »mare nostrum«.

Mornarji za žuljavimi in velikimi rokami, bledih obrazov, polnih v nenehni nevarnosti rojene brezbrzičnosti, so vedeli, kaj potrebujejo: srečo, samo srečo. Vedeli so, kaj jih čaka: vsake štiri tedne tablica čokolade. Če bodo imeli srečo, vsak dan nekaj na hitro pokajenih cigaret v kabini. Tri tedne dopusta po vsaki nalogi; dobra hrana iz konzerv, kadar so prenesle pritisk, kadar pa so počile, so dobivale samo polovične obroke. In vsi, tako poveljnik in prvi oficir kakor podoficirji in posadka so imeli matere, neveste, otroke, brate. Toda volji tega ni bilo mar...

RISBA HKRATI Z VABILOM

Čez pet let bodo dobile japonske predmestne ulice imena, hiše pa zaporedne številke

Japonski pismonoše morajo imeti dober spomin, če hočejo pravočasno opraviti delo, kakaj predmestne ulice v Tokiu in drugih velikih mestih nimajo imen, mnoge hiše pa so celo brez števil. Preden bodo elektronske sortirne naprave, ki jih zdaj uvajajo na večjih japonskih poštah, pokazale svojo zmogljivost, bodo morali Japonci urediti imena ulic in številke nad večinami vrati.

Ponekod sicer imajo hišne številke, vendar so le malo: kje razporejene po vrsti; kaj lahko se zgodi, da stojita

druga ob drugi stanovanjski hiši s številkami 11 in 63 ter da pride hiša s številko 30 neposredno za številko 108. Stanovanjska poslopja so namreč v glavnem oštevilčena po redu, kakor so jih gradili; torej čim starejša hiša, tem nižja številka.

Kadar tokijski meščan povabi koga na obisk, mu v primeru, če stanuje v enem izmed mnogih predmestij, pošlje tudi preprosto kaziop: po tej ulici, potem levo, naravnost itd. Tulci, ki se peče s taksijem, stori najbolje, če takšno risbo zaupa soferju,

ki se zlahka znajde v labirintu brez imen in števil. V prihodnjem petletnem obdobju namerava japonsko ministrstvo PIT ob stroških 30 milijard jenov urediti to reč, ki postaja že prava naloga za goste naseljeno deželo z mnogimi velemeisti.

Američani in zdravlila

»Hipopondrija je postala poglavitna značilnost povprečnega Američana,« zatrjuje dr. Ratner, ki je dlje časa proučeval zdravstveno stanje prebivalstva ZDA. »Pri nas vse preveč predpisujemo recepte, vse preveč operiramo in cepimo, v visokem odstotku primerov povsem brez potrebe.« Po Ratnerjevem mnenju je farmacevtska in sploh medicinska industrija zbudila s spretnimi reklamami in drugimi prijemi »zavest o bolezni in nagnjenosti k raznim motnjam v telesu, in sicer v tem smislu, da mnogi ljudje precejneje pomen določenih simptomov in se po nepotrebnem »zastropajo« z zdravili. Psihiatri niso imeli v ZDA še nikdar toliko dela, kot ga imajo zdaj, pravi Ratner, spričo vsega tega ni prav nič čudno, če cvete hipopondrija in hkrati z njo seveda tudi napačno mnenje, da velja za mnogi za hipopondrijo, če tudi so res bolni.

LJUBITELJI POŠTNIH GOLOBOV

Po približnih podatkih se pomeri v sezoni, ki traja od sredine junija do konca septembra, v 140 zahodnonemških okrožjih na raznih teleh vsako nedeljo kakih tri milijone golobov pismonoš.

Središče rejcev je Nürnberg: v tem mestu in okraju je 78 društev, ki imajo skupno nad tisoč članov. Statistike kažejo, da se ukvarja s tem »konjičkom« 90 odstotkov delavcev in nameščencev ter povprečno vsak osmi poslovni človek. Na start prevažajo teleknovce s posebnimi avtobusi, istočasno teleknove po vsej državi po 5.000 golobov, ki preletijo približno 60 km na

uro, medtem ko dosega rektoriji pri najugodnejšem vremenu tudi hitrost skoraj sto kilometrov.

Keltska najdba na Madžarskem

Madžarski arheologi so izkopali nad 2.500 let star grob, o katerem sodijo, da je bila v njem pokopana keltska princesa; našli so na številne predmete iz srebra in brona. Posebnost je nad štiri metre dolga bronasta spirala, ki o njej še ne vedo, v kakšne namene so jo uporabljali davni prebivalci tistega področja.

U 1230 je imela živeža za štiri mesece. Na obali so stali najbližji sorodniki posadke: žene, otroci, starši. Vsi so imeli rdeče oči. Oddaljeni so bili kvečjemu tri sto metrov, gotovo so slišali odlomke govora.

INDUSTRIJA USNJA, KRZNA, KONFEKCIJE IN LAHKE OBUTVE — Šmartno pri Litiji

VLJUDNO OBVESCA

SVOJE CENJ. ODJEMALCE, DA SE JE NJEN OBRAT

„KRZNO“

LJUBLJANA — MESTNI TRG ŠT. 5.

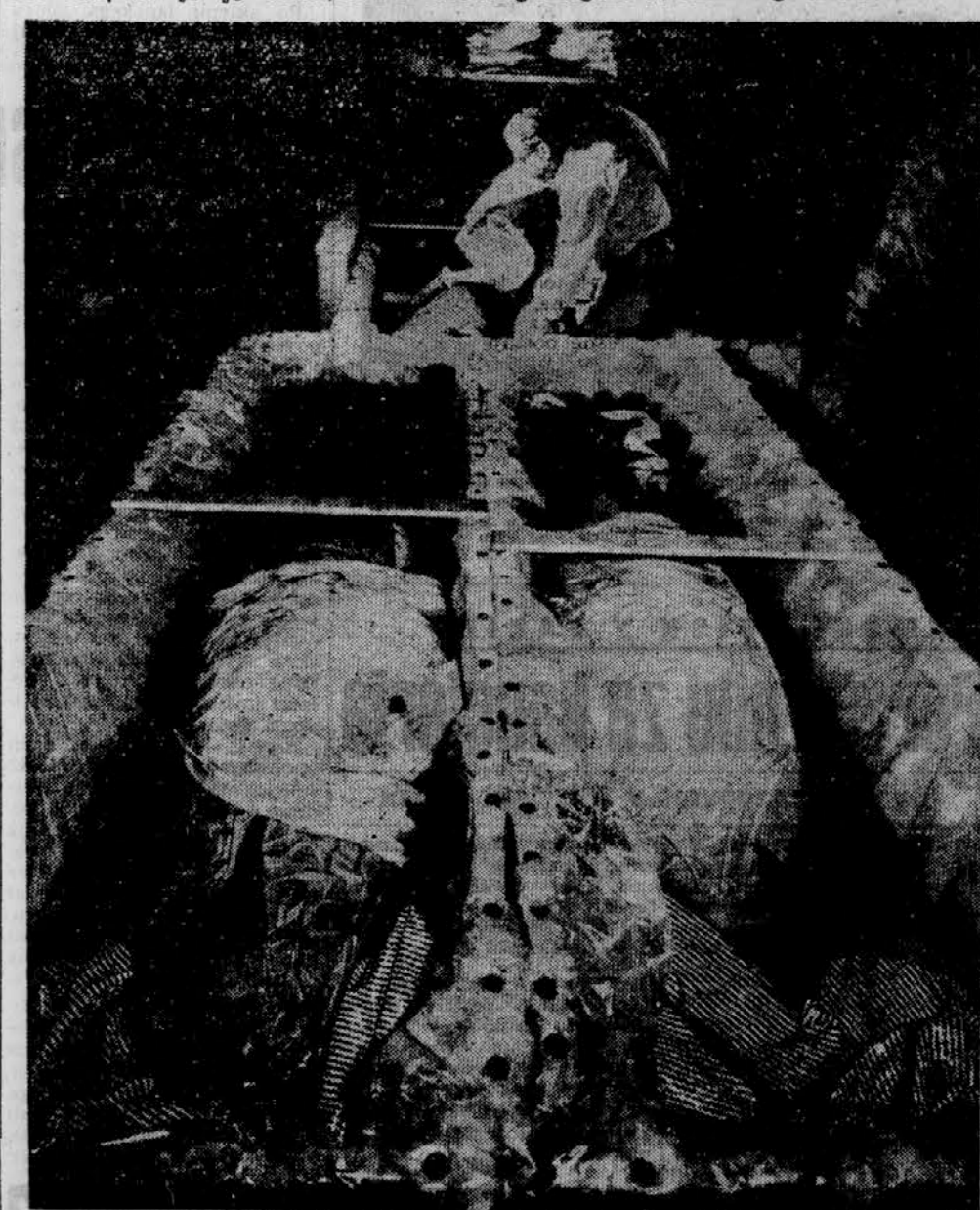
preselil v svoje nove prostore

na MESTNI TRG ŠT. 22 - LJUBLJANA

ZAGOTAVLJAMO VAM.

DA BOSTE TUDI V PRIHODNJE DOBRO IN SOLIDNO POSTREŽENI Z NASIMI KAKOVOSTNIMI IZDELKI.

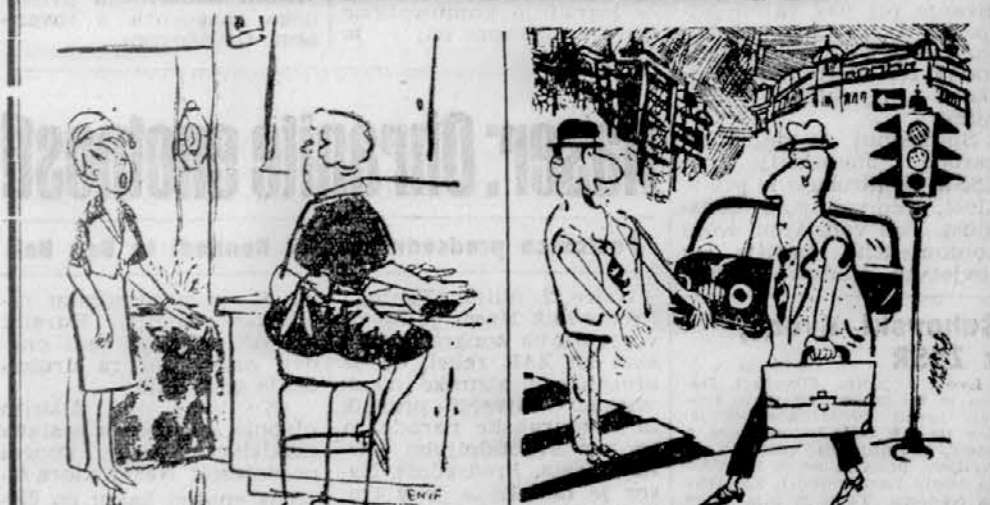
5211

Ribiči, ki so pri King Salmonu na Alaski ujeli po naročilu newyorškega morskega akvarija tri beluge, so uspešno opravili nalogo, ko so živali spravili v trup ustrezno preurejenega letala B-17, kjer so že bila pripravljena korita z vsem potrebnim, precej zahtevno delo pa je čakalo dr. Carletona Raya in njegove pomočnike, ki so ves čas poleta škropili ribe z vodo in pazili, da se ne bi zadušile.

Foto AP

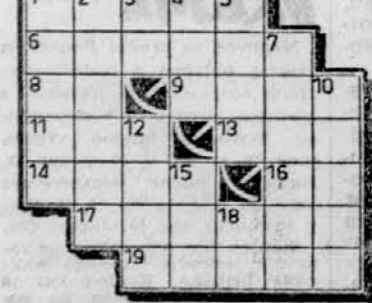
Za dobro voljo

»Prepričana sem, da misli resno, saj pravi, da bova skupaj poiskala službo zame!«

»Glej no, Tone! Le kod hodiš? Nisem te videl že dlje časa, kot trajajo televizijski odmorili«

Križanka

VODORAVNO: 1. glavno mesto ZAR, 6. pasma mačk in koz z dolgo dlako, 8. časovni veznik, 9. sotočnica Drine, 11. pripadnik zahodne veje starih Slovanov, 13. del teniške igre, 14. hodeča rastlina, 16. avtomobilski znak, 17. obojica, ki ga je leta 1867 skupaj z Aljasko Rusija prodala ZDA, 19. raziskovalec podzemljanskega sveta.

NAVPIČNO: 1. glavna sestavina čokolade, 2. časopisni oglas, 3. vas pri Ljubljani, 4. nasilna tatvina, 5. očrt, 7. sveta knjiga starih Perzijcev, ki vsebuje Zaratustrov nauk, 10. najsvetlejša zvezda v ozvezdju Oriš, 12. sovjetski lahovski veleposlanec, eno leto svetovni lahovski prvak, 15. tuje ženske ime, 18. pamet, razum.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. pogodba, 2. opornik, 3. rabnost, 10. Lila, 11. mak, 14. laterna, 16. akantus, 19. kantata.

274. »Kar zmeraj, banditi!« se je režal paglavac skozi okno. Njegove oči so bile polne oholosti. Marko jih je videl, ko je v trenutku planil kvišku in zgrabil fanta za lase. Paglavac je na vse grlo zatulil. Marko je zgrabil še močnejše za šop las in mu potegnil glavo v odprtino. Pritekla je še Majda in ga zgrabila za uho. Fant je tulil, toda izmuzniti se ni mogel. Ubežnika sta ga privlačila za lase in ukeša, nihče izmed njih ni imel namena, da bi ga za trenutek izpustil. Nekdo bo že prišel gledat.

275. Marko je ustrelil iz pištole, svinčenka je sfrčala mimo fantovih ušes. Fant je zakričal kot pobesnel. Ta hip je pritekla kmetica. Zgrabila je sina okrog pasu in ga vlekla od okna, toda fant je zdaj še bolj tulil. Zenska je kmalu spoznala, kaj se je zgodilo. »Odprite vrata!« je zavpil Marko, »ali pa ga priči ustrelim!« »Počakaj, banditi, pusti mi sina!« je zavreščala kmetica. »Počakaj, takoj odprem, takoj!« — »Da, ampak takoj, sicer ustrelim... Ena, dve...«

276. V vratih je zarožal ključ, kmalu zatem so odletela. »Majda, vzemi puško,« je naročil Marko. »Če se kmetica samo zgane, ji paglavca ustrelim.« Majda je skočila na prsto in se vrnila s puško, ki jo je fant spustil iz rok, ko sta ga zgrabila. Marko jo je vzel in šele sedaj spustil fanta. Skočil je na plano in pomeril s pištolo. Kmetica je prestrašena stala pri vratih. »Tako, zdaj oba v klet,« je zavpil Marko. Porinil je fanta za kmetico in zaloputnil vrata za njima. Majda je zavrela ključ.

je dožnost in dolžnost vseh »arabskih narodov, da najskrajneje opozore alžirskih prvake na rešitev tega vprašanja. Predsednik Naser je izjavil, da je zato maroškem kralju Hassanu II. najvišje dneve do 18. stopinj v Prihorju nad 30 stopinj Cel.

pisma bravcev

„Vi Primorci...!“

Tovariš urednik,
dne 24. junija t. l. sem potovila iz Ljubljane v Maribor, kjer živi moja sestra. Se na poti sem opazila, da imam spono simpatično obliko. (6-letnega sina je namreč nekaj dni prej zvela s seboj v Maribor sestro), svojo objavo sem torej pomotoma dal sinu.

Najprej sem vprašala sprejemnika, kako bi pomotoma urenila. Sprejemnik me je prijazno napotil k avtomatski blagajni št. 8. Tovarišica, ki je bila za okencem, me je na pozdrav komaj pogledala. Ko sem jo vprašala, če bi na sinovo vazo kar to doplačala, pa me je narahlo: »Vi Primorci, ste pa res sitni ljudje, za po sretu sploh niste...!«

Lepo sem se zahvalila in odšla, ker nisem hotela poslušati takih in podobnih besed na račun Primorcev; besede so namreč za menoj kar desetele.

Ko sem sprejemniku povedala, kako sem opravila, je rekel: »Verjetno že spet Lobja...!«

Prepričana sem, da Lobja Simon, uslužbenka Ljubljanskega transporta, s takim razenjanjem ne dela časti svojemu podjetju.

Silva Klančar, Maribor

Kako je z dobavo butana?

Tovariš urednik,
Mestna planina v Ljubljani je lani znatno zvisala cene butana; to je zbudilo pri potrošnikih nezadovoljstvo. Zdalj smo pa spet priča na daljših ukrepih podjetja, ki so nas zelo prizadeli. Planina je namreč pred kratkim ukinila dobavo plina na telefonsko naročilo. Za vsako dobavo plina zahteva predhodno plačilo v blagajni na Resljevi cesti 34. Tako imamo potrošniki pri naročanju več nevedstnosti in nepotrebnih polov. Če je planina uvedla ta ukrep zaradi nerednega plačevanja nekaterih strank, naj bi ostreje nastopila samo proti njim. Se bolj pa smo bili začudeni, ko smo zvedeli, da je začela planina zaračunavati tudi 2000 dinarjev obratne za vsako jeklenko. Tega potrošniki ne razumemo. Po

podobi namreč, ki jo imamo s Petrolom, nekdanjim dobaviteljem tega plina, — od njega je prevzela Mestna planina to službo — je bila uporaba jeklenk brezplačna. Planina o vseh teh ukrepih ni obvestila potrošnikov, temveč ob naročilu plina enostavno zaračuna tudi obratnino.

Janec Smidovnik, Ljubljana

Mestna planina nam je na gornje pismo tole odgovorila:
Plin butan prodajamo potrošnikom v 10-kilogramskih jeklenkah. Z vsakim potrošnikom sklenemo pogodbo; po njej se obvezujemo, da ga bomo po predpisanim predplačilu oskrbeli s plinom vsak dan razen nedelje. Vsako jeklenko pa mora prej naročiti in jo plačati pri blagajni planine na Resljevi cesti. Po vplačilu dostavimo vsakemu potrošniku jeklenko na stanovanje v 24 urah, ali pa jo lahko vsak sam dvigne v našem skladišču ob Vodovodni cesti.

Jeklenka butana — 10-kilogramska — velja 1100 dinarjev, dostavo na stanovanje zaračunamo po 150 dinarjev. Tri do štiričlanski družini zadostuje ena jeklenka 25 do 30 dni, večina potrošnikov pa ima jeklenke še dalj časa. Po preteku 45 dni pa mora vsakdo vrniti prazno jeklenko, sicer plača penalo. Za jeklenke zaračunamo vsakemu potrošniku tudi enkratno obratnino 2000 dinarjev za njeno dobo trajanja, ki je od 10 do 15 let.

Z dostavo jeklenk na telefonski poziv smo imeli velike težave in nepotrebnih stroškov, ki so ovirali normalno poslovanje podjetja. Največkrat potrošniki ob dostavi jeklenke ni bilo doma, ali pa ni imel denarja, da bi plačal račun. Zato smo ga morali včasih iskati tudi triletno dnevno in sro tako po nepotrebnem izgubljati čas.

Z novim načinom poslovanja je dostava hitrejša, pa tudi stroški prevoza so manjši. Ker potrošnik jeklenko plača že pri blagajni, mi naši uslužbenici zamenjajo, četudi ga ni doma. Da bi potrošnikom olajšali naročanje plina, smo uvedli ob sreda dožurno službo, ki posluje neprekinjeno od 6 do 18 ure.

Ali bomo res ostali brez električnega toka?

Tovariš urednik,
pred dnevi je vse stanovalnice hiše 5 a in 5 b na Rimski cesti v Ljubljani nemalo presenetilo obvestilo na vhodnih vratih: »Obvestilo je bilo brez podpisa in žiga — maj pripravimo petrolejke in sveče za razsvetljavo stanovanj, ker nam bodo v kratkem odklopili električno napeljava, in sicer zaradi požarno-varnostnih in življenjskih razlogov.«

Obvestilo je vzbudilo med nami upravičeno ogorčenje. Ostro obojamo tak odnos odgovornih organov do nas stanovalcev in do hiše, za katero bi morali vsaj toliko skrbeti, da ne bi posejemo razpada. Čeprav je nekdanji hišni svet — hiša je namreč že eno leto v priliki upravi stanovanjske skupnosti Gradisce — že pred leti večkrat zaprosil komunalno banko na Mestnem trgu za kredit za popravilo hiše in za novo električno napeljavo, je banka vsako prošnjo odklonila z izgovorom, da nima sredstev. Dva milijona dinarjev, kolikor naj bi znašala popravila, bi odplačali hišni svet v dvajsetih letih. Zveč let smo si prizadevali, da bi uredili hišo, pomagali smo tudi s prostovoljnimi delom. Vendar pa so bila vseskozi denarna sredstva napetosti problem, ki je ovirala ureditev.

Ker smo zainteresirani za popravilo in pripravljeni tudi sami pomagati, se ob tem obvestilu samo še sprašujemo, ali bomo res ostali brez električnega toka. Kaj bodo naredili tisti, ki uporabljajo v gospodinjstvu samo električni tok, se verjetno ni nihče vprašal. In, ali sploh ne bomo več poslušali radia ter gledali televizijskih oddaj?

Pa še na nekaj ni nihče pomislil! Hiša na Rimski cesti 5 a in 5 b je stara šele 60 let. Zaradi dobrih temeljev po urbičnem načrtu ni predvidena za rušenje. Hiša je tudi v neposredni bližini Kržanec, torej v pomembnem središču mesta.

sta. Zato bi morala le kasalo bolje razmisleči o njej, kajti napis: »Posre, ometi odpadke ne dela časti niti hiši niti Ljubljani.«

Stana Turk, Ljubljana, Rimska 5 a

V preveliki vneni?

Tovariš urednik,
naj dam opisem zanimiv dogodek.

Dne ali tri minute pred odhodom autobusa SAP na prvo Ljubljano — Cernomej — Vinica. Na Ljubljanski avtomobilski postaji v petek dne 22. junija. Autobus odhaja ob 14.30.

V skoraj polni avtomobilski stopi pri prednjih vratih znani, podjetni in egovorni prodajalec časopisov s šopom časopisov pod pazduho prične prirediti: »Dnevnik, današnji, današnji, današnji, na tretji strani strašna nesreča v Šiški, samo 20 dinarjev, koranobol tujak, kar rambol tam, samo 20 dinarjev, nogomet, razne novice, 20 dinarjev...« Psihološko lovi z očmi kupce, vrže časopis na sedež, pobere denar, pobere denar od drugega, spet vrže časopis, vrže časopis na sedež, pri tem tultura vse brez izjeme ter zunanje ga videza z inženirji in doktorji, proda v dveh minutah pet ali šest izvodov ter jo pri zadnjih vratih odkuri iz avtomobila.

Ko pa smo kupci časopisov, med katerimi sem bil tudi sam, se zavedajo, da je časopis v roke, smo presenečeni ugotovili, da se moramo vžeti v vlogo inženirjev in doktorjev, kajti podjetni prodajalec nam je namesto petkovega dnevnika prodal Gospodarski vestnik št. 28 z dne 7. aprila 1962 (ta list nesreč in kar rambolov ne opisuje), in to po zelo nizki ceni, kar po 20 dinarjev, čeprav stane 120 dinarjev. Torej kar 100 dinarjev popusta!

Reklamacija je bila nemogoča, ker je avtomobil po tegetni, zasitne zavore pa avtomobil nima. Razdalja med nami in prodajalcem se je večala; zato bi morala sam dal o stvari kako pojasnilo. Janko Vranetič, Cernomej

Toplina in človečnost

Prejšnji teden so pri OLO ustanovili poseben sklad za borbe

Pred seboj imam dva lista s suho vsebino in močno vsakdanjino naslovom: »Pravila skrajnega sklada za borbe«. Pravila kot toliko drugih, ki jih vsak dan prestavljajo po pisanih mislih, podpisujejo, žigosajo. A vendar, to niso navadna pravila... Berem prvo točko, drugo, tretjo, sedmo... Tu tiči stavek, ki pove največ, iz katerega diha vsebina, po kateri se ta pravila ločijo od drugih. Upravni odbor sklada proučuje in spremlja socialne in zdravstvene razmere borcev in invalidov NOB, pravi ta stavek.

»Da, to je naša poglavitna skrb,« potrdi tovarš Pirnat, predsednik upravnega odbora sklada. »Vsem tistim, ki so pustili svoje najboljše moči v revoluciji, bi radi to vsaj v skromni meri povrnili. Markizatorji med njimi ne morejo več delati, pa imajo nizke pokojnine. Drugi spet v mladosti niso imeli možnosti, da bi se izoblikovali, čeprav bi se radi. Vsem tem bi radi pomagali. Sicer je okrajni ljudski odbor vsako leto dodeljeval posebna sredstva v ta namen. Ničkoliko borcev je šlo od osebov, ki smo skoli srednje ekonomske, višje upravno, kmetijske in druge šole.«

Lani so skrb za borce prenesli na občinske ljudske odbore. Vendar pa je toh problemov vedno več; čim dlje se odmakajo dnevi v gozdovih, taboriških in ilegalnih postojankah, tembolj se čutijo posledice. Zato so okrajni politični forumi sklenili, da bo treba za te ljudi storiti nekaj več. V začetku junija so ustanovili pri okrajnem ljudskem odboru poseben sklad za borbe, karur se bodo stekala sredstva iz okrajnega proračuna. Iz gospodarske organizacije in iz nekaterih drugih virov. Okrajni ljudski odbor je se dodelil svoj letošnji prispevek, pa tudi gospodarske organizacije so z razumevanjem sprejele to humano akcijo in obljubile pomoč.

Posebno skrb bomo posvečali predvsem revolucionarnim, španski borcev, narodnim herojem, nosilcem spomenice in ilegalcem, ki so opravičili odgovorne družbene politične in upravne dolžnosti,« pojasnjuje tovarš Pirnat. »S tem pa skrb občin-

skih ljudskih odborov za borce ne bo odpadla. Tudi njim smo namreč priporočili, da naj ustanove podobne sklade. Prepričani smo, da se bod odzvali. Delali bomo v tesni povezavi ter bomo lahko tako za nekdanje borce poskrbeli bolj kot doslej, saj bo delo bolj sistematično in porazdeljeno.«

Prvih 24 priznavalnih iz novega sklada je upravni odbor že dodelil. To je v glavnem pomoč socialno ogroženim, enemu pa bo s to pomočjo omogočeno šolanje na kadrovske socialni šoli v Kranju.

Priznavalnica določa odbor na osnovi izbranih kartotek, ki jih pripravlja Zveza borcev. Odbor je doslej sistematično proučil socialno in zdravstveno stanje predvojnih revolucionarjev in španski borcev v okraju.

Tovariš Pirnat obrne liste kartotek. Drugo za drugim se vrste imena kočevskih revolucionarjev. In poleg imen: predvojni komunisti, belgijski komunisti, ki se je malo pred vojno vrnil v domovino, španski borcev, podnarednik v internacionalni brigadi. Kdo ve, na katerem boljšiču je pove-

ljeval svoji enoti... Spet sta pred menoj ta dva lista s pravili. A zdaj se mi pravila ne zde več navadna in suhoparna. Nasprotno, zelo zgornja so. Toplina in človečnost govori iz njih... Toplina in človečnost, to je tisto, s čimer se lahko nekdanji borcev in revolucionarjem najlepše oddolžimo.

● KANAL

NOVA JAVNA RAZSVETLJAVNA
Kanal bo knalu dobil novo javno razsvetljavo. Dela so se v teku, postavljanih pa je že nekaj novonastalih luči. Ta napeljava bo precej boljše od prejšnje, ki je bila zelo nepopolna. Zdalj bodo dobro osvetljena tudi tista mesta, ki prej niso bila, kot n. pr. Kidričeva cesta, Kolodvorska cesta itd.

Kanal se čedalje bolj uveljavlja kot turistični kraj. Turistično društvo je to pot poskrbelo za nasaditev mediteranske zelenjave, ki že lepo krasi camping in obcestni nasip ter vsa druga opaznejša mesta.

Naš fotozapisek

Suha roba je še dandanes zelo cenjena in tudi Ribničani se niso docela iznebili svojih domačih obrti. Čez zimo narejene skafje in rešeta prodajajo spomladaj in poleti kar po cestah. Nas posnetek je z ljubljanskega Prul. Kupec ima Urban kar dovolj. Foto: Marijan Kregar

Tesnejše sodelovanje zasavskih komun

Razvoj terja skupno urejanje sorodnih problemov

Sedanja položaja v gospodarstvu je tudi v Zasavju spodbudil pristojne forume, da zahtevajo skupno reševanje sorodnih problemov posameznih občin. To bo pomagalo tudi varčevanju s proračunskimi sredstvi. Rame službe, ki so bile v pristojnosti občin, pa se tja šele prenesejo, bo treba obravnavati enotno. Praksa je pokazala, da je sporazumevanje o sodelovanju med občinami lažje pri skupnem financiranju posameznih služb oziroma ustanavljanju zavodov, kot pa o sodelovanju v gospodarstvu, kjer je potrebno pred akcijami več analitičnega dela.

Sedaj še lahko govorimo o skupni komunalni banki Trbovlje-Hrastnik, zavaro-

valnici, ki zajema vse tri zasavske občine. Skupno financiranje zajema kataster, sodišče ter zavod za pedagoško in prosvetno službo. Kmalu bodo ustanovili inšpekcijske službe, bržkone tudi zdravstveni center, aktualno pa je tudi odločanje o skupnem zavodu za socialno zavarovanje. Skupna zadeva je že precej jasna: gradnja zasavske avtomobilske ceste, ki bo precej prispevala k povezanosti posameznih komun. Za skupne potrebe revirskih občin le-te financirajo tudi gradnja bolnišnice v Trbovljah. Sporazumeli so se tudi o financiranju šol.

Sodelovanje v gospodarstvu še ni na takšni ravni kot sodelovanje na drugih področjih. Trenutno pri-

pravljajo v Zasavju predlog o sodelovanju gradbenih podjetij. Razen popolne izkoriščenosti mehanizacije želijo doseči tudi poslednjo izkoriščenost strokovnega kadra. Pocenitve bi dosegli s skupno projektivno službo, s priključitvijo kamno-

lomov, tipizacijo obrtnih elementov (vključitev obrtnih podjetij) ipd.

Podobna predvidevanja zasledimo v družbenem planu trbovljske občine, ki misli na ustanovitev gradbenih industrije iz rudniške opekarnice, tovarne zidakov, termoelektrarne, rudniške gradbene operativne, kamno-

lomov in betonarn. Ta projekt ne vključuje gradbenih podjetij, ki pa sodelijo v tak obseg gospodarskega sodelovanja.

Se vedno je aktualno tudi urejanje avtomobilskega transporta. Kot problem je najprej nastopilo lani v Zagorju. Potem ko se je tamkajšnje avtoprevozniki SAP, je nastopil enak problem v Trbovljah, kjer so hoteli ustanoviti večje podjetje, ki bi vključevalo ves avtomobilski in tovorni prevozni park trb. podjetij. Poletna razprava ni privedla do začetnega zaključka zaradi pomanjkanja tehničnih računov. Obveljala je kompromisna odločitev o priključitvi k SAP. Skoda je le, da se takoj v začetku niso lotili reševanja avtoprevoznikega podjetja za vse Zasavje. S tem problemom je povezana rekonstrukcija trojanske ceste, ki je preobremenjena in ne ustreza potrebam težkega tovornega prometa. Ker uporabljajo to cesto tudi gospodarske organizacije hrastniške in trbovljske občine, je pomembno vprašanje sodelovanja, za kar se tokrat še najbolj zahteva občina Zagorje.

F. B.

Vsekakor pa je pohvalno, da je občinski ljudski odbor letos sprejel pomembnost telesne vzgoje in odobril tolikšna sredstva, da bodo društva lahko izvajala svojo osnovno dejavnost.

B. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

F. B.

Vprašanja in odgovori

Nadomestilo invalidom pri nakupu motornih vozil

M. C. — Ste invalid z okvaro spodnjih okončin in Vas zanima, kateri invalidi so upravičeni do nadomestila pri nakupu osebnega avtomobila ali motornega kolesa in koliko znaša to nadomestilo?

Odgovor: pravico do nadomestila za kupljeno motorna vozila imajo po odloku o nadomestilu vojnim in mirovnim vojaškim invalidom ter delovnim invalidom le vojni in mirovni vojaški invalidi ter delovni invalidi, in sicer invalidi, pri katerih je podana najmanj 60 odstotna telesna okvara gibalnih organov, če so v delovnem razmerju ali na poklicni rehabilitaciji, in invalidi, ki so slepi. Višino tega nadomestila pa bo določil zvezni državni sekretariat za finance v sporazumu s sekretariatom Zveznega izvršnega sveta za socialno politiko in komunalna vprašanja ter za delo.

Otroški dodatek

L. T. — Ali ste upravičeni za svojo hčer — študentko — katero preživljate zato, ker je njen mož odšel na odslužitev vojaškega roka, prejemati otroški dodatek?

Odgovor: za otroke, ki stopijo v zakon, sicer praviloma preneha pravica do otroškega dodatka. Izjema pa ta pravica ne preneha, če ostane otrok tudi po sklenitvi zakona v skupnosti s starši, ki ga preživljajo, zato, ker je njegov zakonec v obvezni vojaški službi ali se redno šola, ali pa je trajno nezmožen za delo, ter ga zato ne more preživljati.

Gospodinjstva pomočnica

B. I. — Lj. — Pri zasebnem delodajalcu opravljate razen gospodinjstvih del tudi dela na polju. Ali se šteje za gospodinjstvo ali gospodarsko pomočnico?

Odgovor: gospodinjstva pomočnica je oseba, ki o-

pravila kot reden in glavni poklic v zasebnem gospodinjstvu gospodinjstva dela (pripravljanje hrane, pospravljanje, čiščenje, pranje, likanje, krpanje in druga podobna dela ter varovanje otrok). Osebe, ki opravljajo razen gospodinjstvih del pretežno druga ne-gospodinjstva, na primer kmetijska dela, pa se ne štejejo za gospodinjstva pomočnice.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev

E. T. — Ste lastnik manjšega kmetijskega zemljišča, vendar ste zaposleni in zdravstveno zavarovani po splošnih predpisih o zdravstvenem zavarovanju. Ali ste kdaj temu dolžni plačevati prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev?

Odgovor: splošni prispevek od kmetijskih dohodkov za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev so po 17. čl. zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetijskih proizvajalcev dolžni plačati vsi, ki imajo davku zavezane dohodke od kmetijstva, in sicer ne glede na to, ali so zavarovani po navedenem zakonu.

Pogrebina

M. S. — Kdo je po novem zakonu o zdravstvenem zavarovanju upravičen do pogrebine?

Odgovor: pravico do pogrebine ima po novem zakonu o zdravstvenem zavarovanju vsakdo, kdor pokopje umrlega zavarovanca ali zavarovančevega družinskega člana. Znesek pogrebine bodo določile skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. Ta znesek ne bo smel biti manjši od zneska, ki ga bo določila skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja. Pogrebina za zavarovano osebo, ki je umrla in bila pokopana izven stalnega bivališča, se po novem zakonu priznava in izplača v višini pogrebne, določene za kraj pokopale, kolikor je to za upravičenca ugodnejše. Če pa zavarovana oseba umre v tujini, se prizna pogrebina v višini dejanske potrebnih stroškov v državi, v kateri je umrla.

Tak je pogled na avtokamp v Strunjanu tik pred dograditvijo. Ta gradnja je ena izmed številnih letošnjih turističnih investicij na koprskem območju. V ozadju so soline, ki se bodo sčasoma morale umakniti turizmu. Foto: Frenk

● JESENICE PREDELOVALNICA MESNIH IZDELKOV V GRADNJI

Kakor po vsej Gorenjski so tudi na Jesenicah težave s klavnico in z mesno predelovalnico. Klavnica, zgrajena po prvi svetovni vojni, ima pomanjkljivo mehanizacijo. Pomožni obrati so premajhni in slabo opremljeni. Vse kar je, da jo bo treba povečati in izboljšati. Gradnja tudi nove predelovalnice, ki bo, upajmo, dograjena še letos.

● TOLMIN

Predelovalnica mesnih izdelkov bo primerno urejena. Pomanjkljivost pa je v tem, da je precej oddaljena od klavnice. Zato bo treba meso prevažati.

● Mladinski dom za turiste

Od 1. 7. do 20. 8. bo mladinski dom »Simona Kosca« v Tolminu nudil domaćim turistom razmeroma poceni sobe — do 350 din na ležišče. Na voljo imajo 16 postelj. Razen tega ima turistično društvo še 6 zasebnih sob. Društvo je v težavah, ker je v kraju še vedno stanovanjska stiska.

Med drugim je turistično društvo letos uredilo varen dohod do Zadišče na cest v Ušniku. Zaradi te pomanjkljivosti gredo domači in tuji turisti mimo kraja, kjer bi videli izredno lepo umetno jezero. Letos je bilo v Tolminu že veliko tujih gostov. V prvem polletju so zamenjali že za 3 milijone din tujih val, toliko kot lani vse leto.

● KOPER

Na svoji zadnji seji je občinski ljudski odbor Koper z glasovanjem pristal na sklenitev nekaterih podjetij o združitvi os. pripojitvi. Tako se združita trgovski podjetji »Tehnoserbis« in »Bora« v novo podjetje »Tehnobora«, gostinsko podjetje »Ljudski park« in Ribari se pripoji kroškemu hotelu-restavracijskemu podjetju »Triglav«, združita pa se še gradbeni podjetji »I. maj« in »Kopra« in »Gradbenika« in »Isola«. »Bora« je imel lani 550 milijonov dinarjev prometa, »Tehnoserbis« pa 352 milijonov. Združeno podjetje bo poslovalo enajst in z boljšo izbiro. Združitve gradbenih podjetij bo olajšala izpolnitev gradbenih opravil, a tem pa pomenitev gradbenih del os. uslug in večjo konkurenčnost. Praksa zadnjih dveh, tretj let je namreč pokazala, da se tako »I. maj« kot »Gradbenika« vse bolj uveljavljata v natečajih, na katerih sta sodelovali tudi tako močni podjetji, kot sta »Slovenija« in »Gradis«, ki delujeta na Koprskem še leta v izgradnji obalnega območja.

Uspela krvočajalska akcija

Občinski odbor RK v Šiški je 2. julija pričel krvočajalsko akcijo, ki bo trajala do 10. julija. Akcije so se ponovno udeležili podjetji SKIP in Litostroj in krajevna odbora RK Vodice in Vinko Smrekar, ki so tako v veliki meri pripomogli, da akcija uspešno poteka. Predvidevajo, da bodo postavljeni plan — po tem naj bi v akciji sodelovalo 1965 krvočajalcev — v ponedeljek celo presegli.

● KOPER

Na svoji zadnji seji je občinski ljudski odbor Koper z glasovanjem pristal na sklenitev nekaterih podjetij o združitvi os. pripojitvi. Tako se združita trgovski podjetji »Tehnoserbis« in »Bora« v novo podjetje »Tehnobora«, gostinsko podjetje »Ljudski park« in Ribari se pripoji kroškemu hotelu-restavracijskemu podjetju »Triglav«, združita pa se še gradbeni podjetji »I. maj« in »Kopra« in »Gradbenika« in »Isola«. »Bora« je imel lani 550 milijonov dinarjev prometa, »Tehnoserbis« pa 352 milijonov. Združeno podjetje bo poslovalo enajst in z boljšo izbiro. Združitve gradbenih podjetij bo olajšala izpolnitev gradbenih opravil, a tem pa pomenitev gradbenih del os. uslug in večjo konkurenčnost. Praksa zadnjih dveh, tretj let je namreč pokazala, da se tako »I. maj« kot »Gradbenika« vse bolj uveljavljata v natečajih, na katerih sta sodelovali tudi tako močni podjetji, kot sta »Slovenija« in »Gradis«, ki delujeta na Koprskem še leta v izgradnji obalnega območja.

HITRO PRIPRAVLJENO KOSILO

OCVRTE KRUHOVE REZINE, SPINACA PO ITALIJANSKO, JAGODE S SMETANO.

Rezine na oboje narečemo po tri rezine belega kruha, ki naj bo vsaj en dan star (lahko biše ali mlečni kruh). Rezine naj hitro pomakamo v hladno mleko in to po obeh straneh, takoj nato pa v raztopeno jajce, nikar jih položimo v vroče olje ali maslo, rezine cvetne je toliko časa, da po obeh straneh pravi malo zarumene. Reže bodo v sredini ostale sočne. Kadar jih pečemo predolgo, se preveč osuše in izgubijo dober okus.

Spinaca: spinaco očistimo, na hitro operemo in skuhamo v

malo ocetljivi vreli vodi. Mleko spinace odcedimo, damo na krožnik, zabelimo z razpusčenim maslom in potresemo s sesekljanim zelenim peteršiljem. Jagode: Kadar imamo na voljo debele vrtnice jagode, jih prebramo, oprane in očiščene prenesemo na ploščo ali oboje na črtine. Samo drobne jagode pustimo cele. Najokusnejše so veselejši gozdne jagode. Zde- vamo jih v sladico ali kumarnične skodelice. Poljemo jih z nekaj žlicami tekoče smetane. Po vrhu potresemo s kokosovo moko ali z mletimi mandlji. Sladkor damo posebej na mizo, da si vsakdo lahko sladica po okusu. Očistimo jo se nesladkane.

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

Foto: M. Svabid

KUPON
ZA PRAVNO
POSVETOVALNICO
»DELA«

